

 Tallinn

TURU-
UURINGUTE
AS

Roheline linn ja ringmajandus

Tallinna elanike küsitlus 2024

Teostaja: Turu-uuringute AS

Tellija: Tallinna Strateegiakeskus

Sisukord

1. Metoodika	3
Küsitluse eesmärk ja metoodika	4
Tulemuste esitamine	5
Üldkogum ja valim	6
2. Keskkonnahoidlikkus	8
Keskkonnaprobleemid	9
Keskkonnahoidlikud tegevused suurüritustel	13
3. Roheline pealinn	17
Roheluse ja haljastuse piisavus linnaruumis	18
Roheluse ja haljastuse lisandumine linnaruumi	19
Muru niitmine avalikel haljasaladel	20
Teadlikkus rohelisest pealinnast	21
Hinnangud rohelise pealinna aasta vajalikkusele	22
Hinnangud rohelise pealinna aasta mõjule	23
Linnaruumis läbi viidud tegevuste ja sekkumiste märkamine	25
4. Jäätmete liigiti kogumine	28
Jäätmete liigiti kogumine kodus	29
Jäätmete liigiti kogumine avalikus ruumis	35
Jäätmete liigiti kogumine töökohal	37
5. Jäätmete üleandmine ja ümbertöötlemine	39
Toidujäätmete ning aia- ja haljastujäätmete kompostimine	40
Pandimärgiseta pakendijäätmete liigiti üleandmine	42
Ohtlike jäätmete liigiti üleandmine	45
Üle jääva mööbli käitlemine	46
Remondi- ja ehitusjäätmete käitlemine	48
Üle jäävate autorehvide käitlemine	49
6. Korraldatud jäätmeveo teenus	50
Rahulolu korraldatud jäätmeveo teenusega	51
Arvamused jäätmete äraveo hinnastamisest	52
7. Jäätmejaamad	53
Jäätmejaamade teenuse kasutamine	54
Rahulolu jäätmejaamade teenustega	55
8. Korduskasutus ja jäätmete vähendamine	56
Korduskasutusele ja jäätmete vähendamisele suunatud tegevused	57
Põhjused, miks on tarbimist vähendatud	60
Kasutatud asjade ostmise ja saamise kohad	61
Vanade, kuid kasutuskõlblike asjade müümise ja ära andmise kohad	62
Toiduraiskamise vähendamine	64
9. Teave jäätmekäitluse kohta	66
Infovajadused	67
Teabe saamine korteriühistu vahendusel	68
10. Kokkuvõte	69

1. Metoodika

Küsitluse eesmärk ja metoodika

- ✓ **Eesmärk:** saada ülevaade tallinlaste teadlikkusest ja hoiakutest roheline pealinna teemal, keskkonna-alastest hoiakutest, jäätmete liigiti kogumisest (sh seda takistavatest teguritest), tegelemisest jäätmetekke vähendamisega ning jäätmete-alastest infovajadustest.
- ✓ **Võrdlusandmed:** samased küsitlused viidi läbi ka 2023. aasta alguses (Ringmajandus ja roheline pealinn. Tallinlaste rahuloluküsitlus 2023) ning 2021. aasta sügisel (Tallinlaste rahuloluküsitlus 2021-2). Võrreldes eelmiste küsitlustega on ankeeti osaliselt muudetud ja täiendatud, mistõttu pole tulemused kõigi teemade osas varasemate küsitlustega võrreldavad.
- ✓ **Üldkogum:** 18-aastased ja vanemad Tallinna elanikud (Statistikaameti andmetel 01.01.2023 seisuga 368 205 inimest).
- ✓ **Valimi suurus:** 1000 vastajat.
- ✓ **Valimiviga:** 95%-lisel usaldusnivool on maksimaalne valimiviga 3,1% (väiksemate gruppide vaatlemisel võib viga olla suurem).
- ✓ **Valimi moodustamine:** valim (telefoninumbrite baas) moodustati kahes osas: (1) juhuvalikuga genereeritud telefoninumbreid (ca 75% vastanutest). Telefoninumbreid genereeris arvutiprogramm, lisades etteantud tüvenumbri juhuslikult valitud lõpunumbreid; (2) eelvärvatud isikute paneel (ca 25% vastanutest). Paneeli kuuluvad inimesed, kes on andnud Turu-uuringute AS-le nõusoleku telefoniküsitlustes osalemiseks. Küsitlustöös rakendati linnaosade-põhiseid kvoote, seades eesmärgiks küsitleda igast linnaosast vähemalt 100 vastajat, vähendades proportsionaalselt suuremate

linnaosade vastajate arvu. Linnaosade sees jälgiti valimi proportsionaalsust soo, vanuse ning rahvuse lõigetes.

- ✓ **Kaalumine:** moodustati kaks kaalu:
  - Tallinna linna üldkaal, kus ka linnaosad on kaalutud proportsiooni lähtuvalt Tallinna elanikkonna jagunemisest linnaosade lõikes;
  - linnaosade kaal, kus linnaosade kvoodid (vähemalt 100 vastajat igas linnaosas) on säilitatud (eesmärgiks kaalumise läbi mitte vähendada väikeste linnaosade valimi suurust, tagamaks ka väikeste linnaosade paremat võrreldavust). Nimetatud kaalu on kasutatud ainult linnaosade võrdlemisel.
- ✓ Kummagi kaalu puhul on andmed linnaosade siseselt kaalutud lõigetes: sugu, vanuserühm ja rahvus; Tallinna osas tervikuna ka hariduse lõikes.
- ✓ **Küsitlusinstrument:** struktureeritud ankeet, mis sisaldas vähesel määral ka avatud küsimusi. Küsitlusankeedi koostas Tallinna Strateegiakeskus.
- ✓ **Meetod:** telefoni-intervjuud (täpsem ülevaade kontaktivõttudest on toodud järgmisel slaidil).
- ✓ **Küsitlusaeg:** 26.03.– 29.04.2024 (st 2024. aasta II kvartal). Võrdluseks: 2023. aasta küsitlus toimus vastava aasta I kvartalis ning 2021. aasta küsitlus IV kvartalis.
- ✓ **Intervjuude pikkused:** mediaan 29 minutit, miinimum 16 minutit, maksimum üle tunni, mood 22 minutit.

Tulemuste esitamine

- ✓ Käesoleva raporti joonistel ja tabelites esitatud andmed on **ümardatud** (esitatud pole komakohtadega arve), mistõttu ei pruugi vastuskategooriate osakaalude liitmisel saadav summa alati tulemuseks anda täpselt 100%.
- ✓ Raporti joonistel ja tekstis on tulemuste võrdlus sotsiaal-demograafilistes lõigetes esitatud vaid sel juhul, kui rühmade vahelised erinevused osutusid statistiliselt oluliseks (95%-lisel usaldusnivool). Erandiks on peatükis 2 (Keskkonnahoidlikkus) esitatud joonised, kus on esitatud vastuste jagunemine kõigis peamistes taustrühmades.
- ✓ Linnaosade võrdlemisel on aluseks võetud erinevused kogu valimi keskmisest. Teiste näitajate puhul on võrreldud taustrühmi omavahel.

Tabel 1. Ülevaade telefoniküsitlusest

Tulem	Genereeritud valim		Telefonipaneel		Kokku	
	Arv	Osakaal	Arv	Osakaal	Arv	Osakaal
Lõpetatud intervjuusid	752	5,7%	248	43,2%	1000	7,3%
Uue aja kokkuleppimine (intervjuu jäi läbi viimata)	26	0,2%	13	2,3%	39	0,3%
Telefon ei vasta, number on kinni, postkast, levist väljas	3129	23,9%	142	24,7%	3271	23,9%
Number pole kasutusel	579	4,4%	13	2,3%	592	4,3%
Keeldumine	2870	21,9%	78	13,6%	2948	21,5%
Ei ela Tallinnas	4659	35,5%	14	2,4%	4673	34,1%
Väljapool sihtgruppi (nt noorem, asutuse number)	398	3,0%	7	1,2%	405	3,0%
Keelebarjäär	89	0,7%	2	0,3%	91	0,7%
Kvoot on täis	580	4,4%	40	7,1%	620	4,5%
Muu intervjuu mittetoimumise põhjus (nt katkestatud, katkenud intervjuu)	36	0,3%	16	2,7%	52	0,4%
Kokku kasutatud numbreid	13117	100%	574	100%	13691	100%

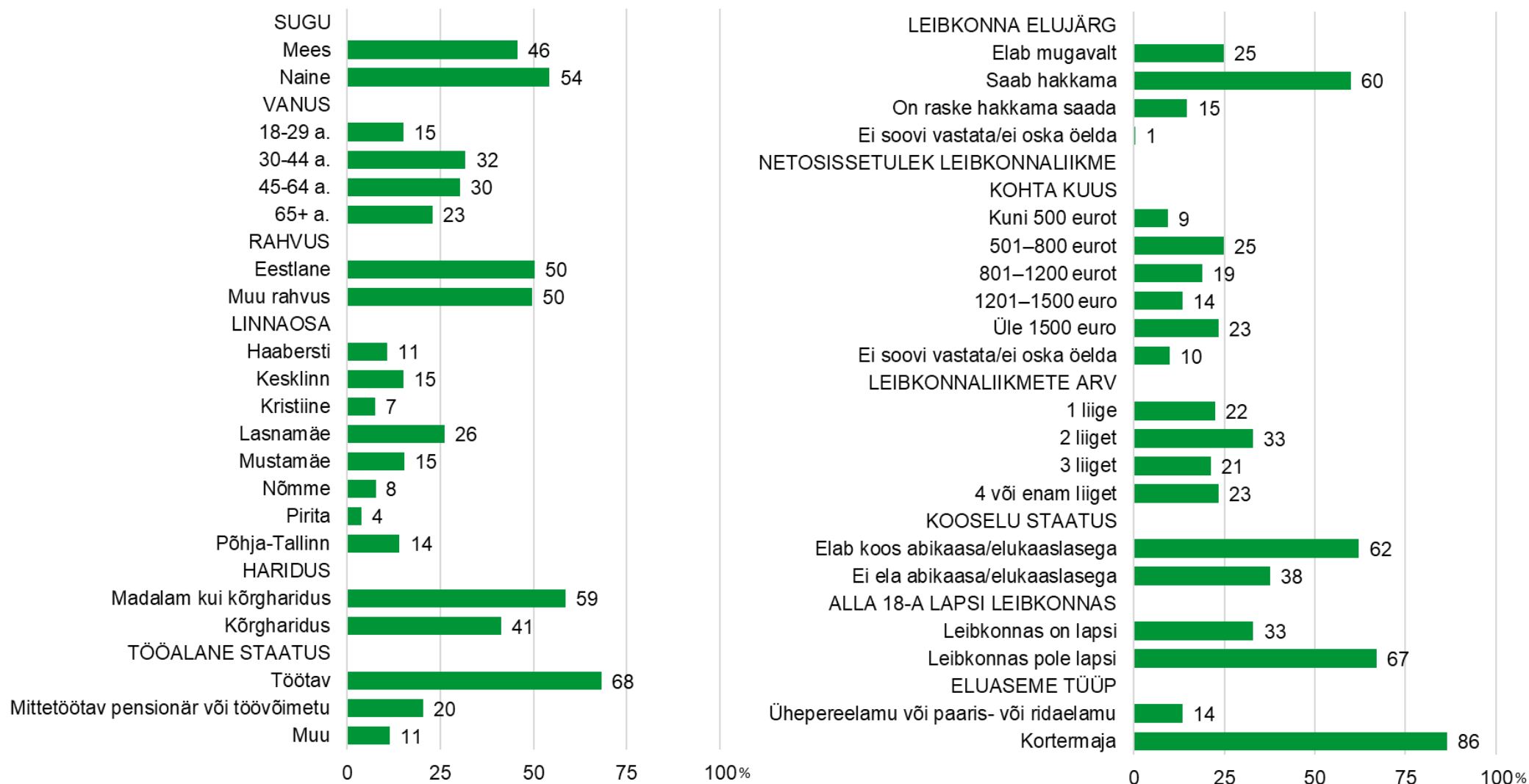
Üldkogum ja valim

Tabel 2. Üldkogumi, kaalumata ja kaalutud valimi jaotus soo, vanuse, rahvuse, linnaosa ja hariduse lõikes (üldkogumi andmed põhinevad ESA rahvastikustatistikal seisuga 01.01.2023)

		Üldkogum		Kaalumata valim		Kaalutud valim	
		N	%	N	%	N	%
	Kokku:	368205	100%	1000	100%	1000	100%
Sugu	Mees	168122	46%	439	44%	457	46%
	Naine	200083	54%	561	56%	543	54%
Vanus	18-29 a.	55770	15%	108	11%	151	15%
	30-44 a.	116935	32%	301	30%	318	32%
	45-64 a.	111203	30%	342	34%	302	30%
	65+ a.	84297	23%	249	25%	229	23%
Rahvus	Eestlane	185515	50%	654	65%	504	50%
	Muu rahvus	182690	50%	346	35%	496	50%
Linnaosa	Haabersti	39160	11%	110	11%	106	11%
	Kesklinn	55540	15%	130	13%	151	15%
	Kristiine	27603	7%	100	10%	75	8%
	Lasnamäe	96141	26%	194	19%	261	26%
	Mustamäe	56069	15%	133	13%	152	15%
	Nõmme	28015	8%	100	10%	76	8%
	Pirita	13966	4%	101	10%	38	4%
	Põhja-Tallinn	51711	14%	132	13%	140	14%
Haridus	Madalam kui kõrgharidus	215819	59%	456	46%	586	59%
	Kõrgharidus	152386	41%	544	54%	414	41%

Valimiviga kogu valimi tulemuste üldistamisel on maksimaalselt 3%. Gruppides, kus valimi suurus oli ca 100 vastajat, tuleb tulemuste üldistamisel arvestada suurema veapiiriga (kuni 10%).

Joonis 1. Kaalutud valim sotsiaal-demograafilistes lõigetes

2. Keskkonnahoidlikkus

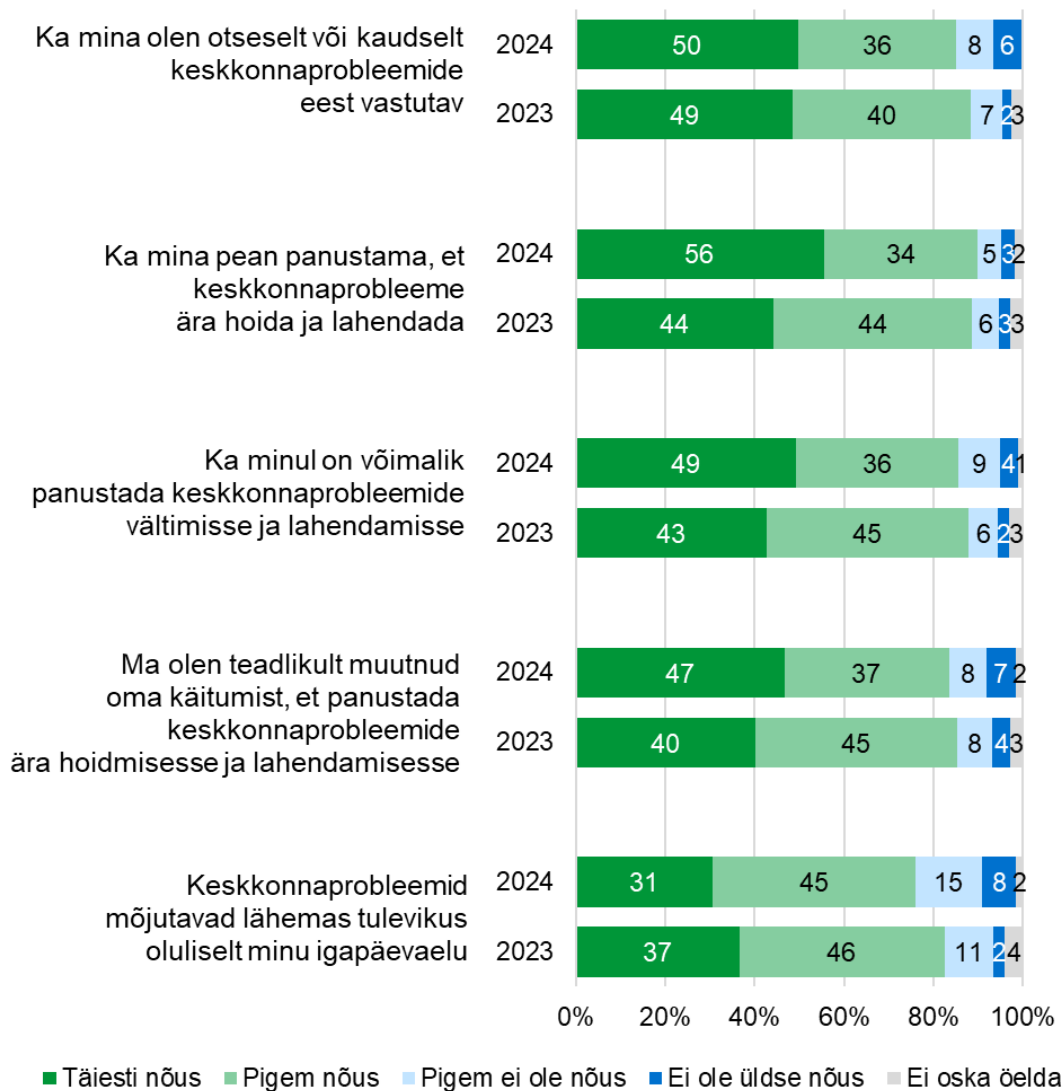

Keskkonnaprobleemid

Joonis 2. Kuivõrd Te nõustute järgmiste väidetega?

2024. aastal n=1000 ja 2023. aastal n=789 (n=kõik vastajad)

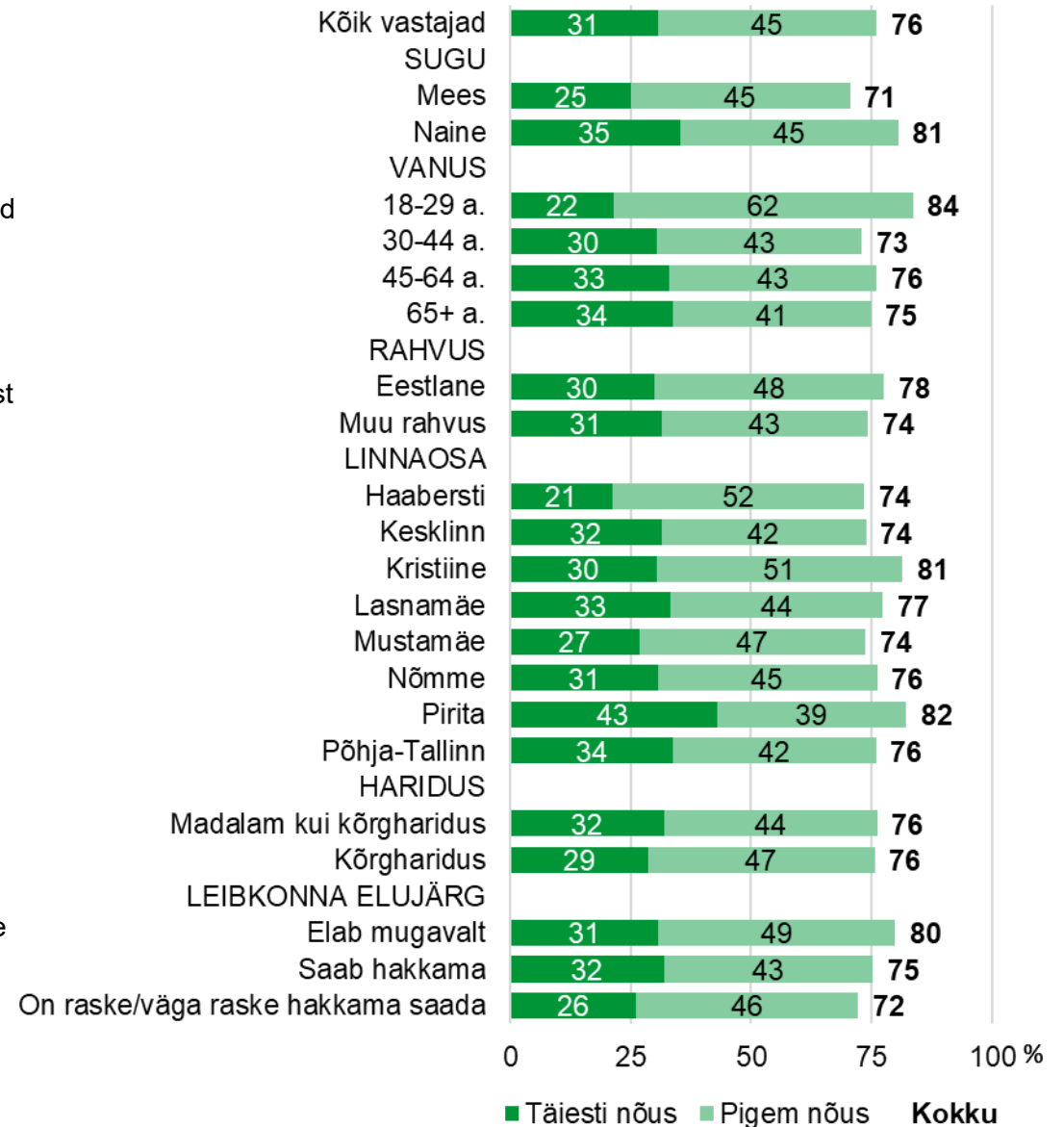

- ✓ Valdav osa tallinlastest tundis keskkonnaprobleemide ennetamise ja lahendamise osas isiklikku vastutust. End pidas otseselt või kaudselt keskkonnaprobleemide eest vastutavaks (täiesti või pigem nõus) 85% küsitletutest. Võrreldes 2023. aastaga ei ole antud näitaja oluliselt muutunud.
- ✓ Suurem osa tallinlastest arvas, et neil on võimalik panustada keskkonnaprobleemide vältimisse ja lahendamisse (täiesti või pigem nõus 85%) ning et nad peavad sellesse panustama (vastavalt 90%). Pea sama paljud olid enda hinnangul oma käitumist ka vastavalt muutunud (täiesti või pigem nõus 83%). Nende väidetega nõustujate osakaal tervikuna (täiesti või pigem nõus) pole võrreldes 2023. aastaga muutunud, kuid kasvanud on nende väidetega täiesti nõustujate osakaal.
- ✓ Vähenenud on nende tallinlaste osakaal, kelle arvates mõjutavad keskkonnaprobleemid lähemas tulevikus oluliselt nende igapäevaelu: 2023. aastal arvas nii 82% ja 2024. aastal 76% küsitletutest.

- ✓ Võrreldes meestega tunnetasid naised sagedamini keskkonnaprobleemide olulisust ning enda isiklikku vastutust nende ennetamisel ja lahendamisel. Samuti olid naised meestest sagedamini (enda hinnangul) muutnud oma käitumist keskkonnahoidlikumaks.
- ✓ Võrreldes noorematega tunnetasid 65-aastased ja eakamad isiklikku vastutust ning võimalusi panustada keskkonnaprobleemide vähendamisse väiksemana. Võrreldes 30-44-aastastega arvasid 65-aastased ja eakamad tallinnased harvemini, et peavad ka ise panustama keskkonnaprobleemide ära hoidmisesse ja lahendamisse.
- ✓ Hinnangud sellele, kas ollakse muutnud oma käitumist keskkonnahoidlikumaks, olid eestlaste ja muudest rahvustest vastajate seas vastuolulised – selle väitega nõustujaid tervikuna (täiesti nõus või pigem nõus) oli enam eestlaste seas, täiesti nõustujaid oli aga enam muudest rahvustest vastajate seas.
- ✓ Oma käitumist olid keskkonnahoidlikumaks muutnud (enda hinnangul) kõige sagedamini Nõmme ja Pirita elanikud ning kõige harvemini Kesklinna ja Mustamäe elanikud.
- ✓ Võrreldes madalamalt haritud inimestega nõustusid kõrgharidusega tallinnased veidi sagedamini, et peavad panustama keskkonnaprobleemide ärahoidmisesse ja lahendamisse. Majanduslikult hästi toime tulevad inimesed tunnetasid oma võimalusi panustada keskkonnaprobleemide ärahoidmisesse ja lahendamisse suuremana kui tagasihoidlikuma toimetulekuga inimesed.

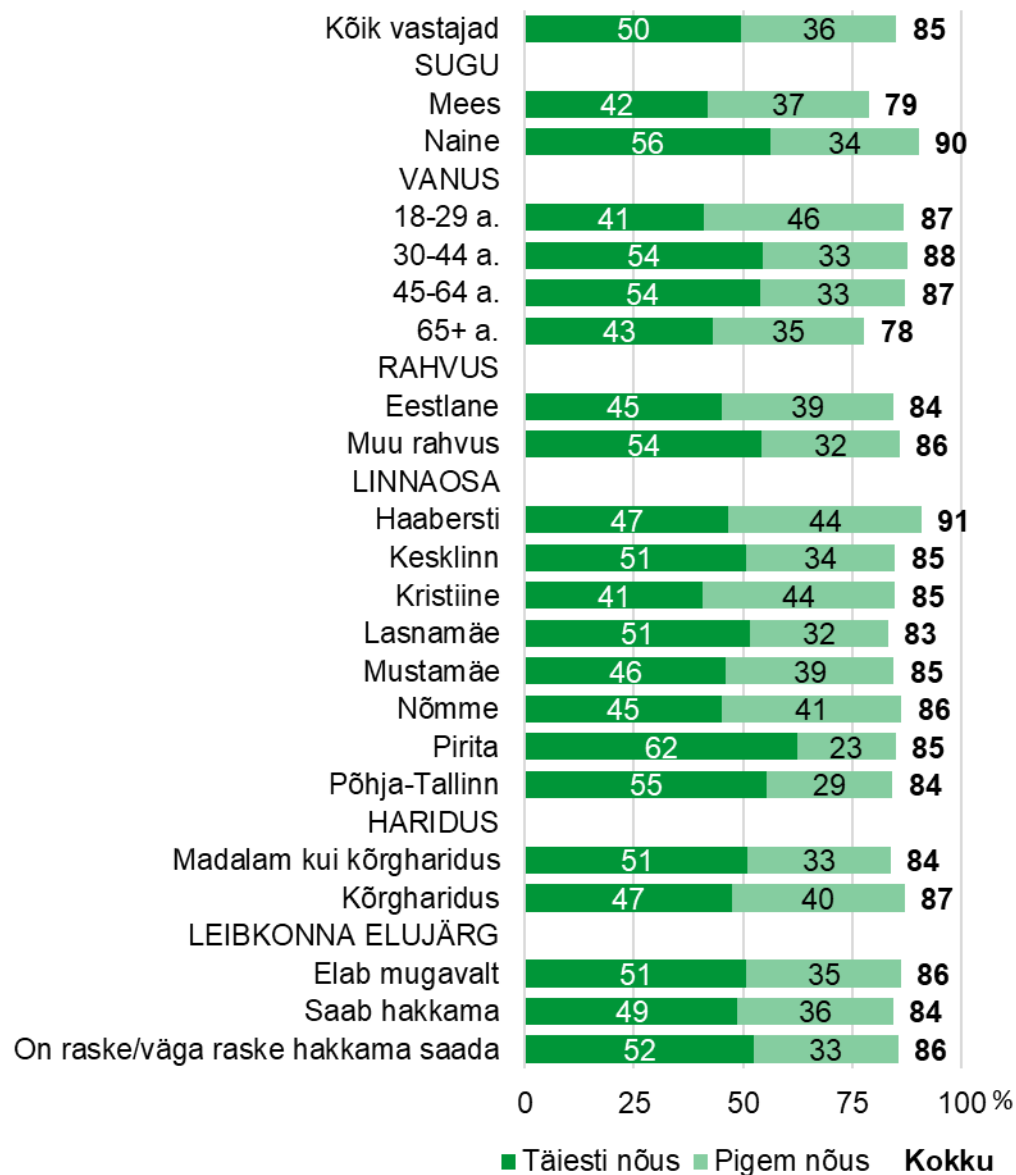
Joonis 3. Nõustumine väitega: "Keskkonnaprobleemid mõjutavad lähemas tulevikus oluliselt minu igapäevaelu"

n=1000, kõik vastajad

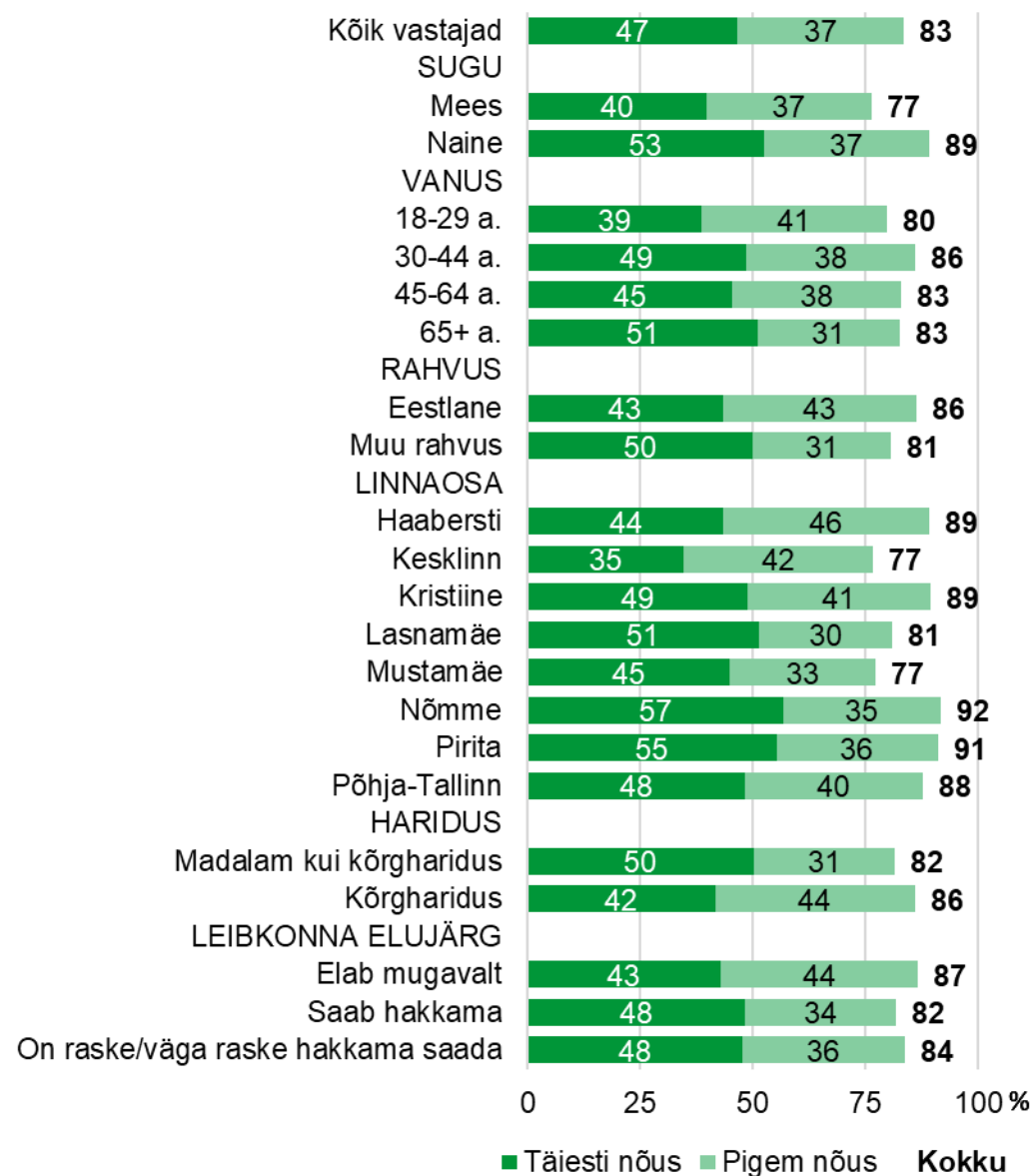
Joonis 4. Nõustumine väitega: „Ka mina olen otseselt või kaudselt keskkonnaprobleemide eest vastutav“

n=1000, kõik vastajad

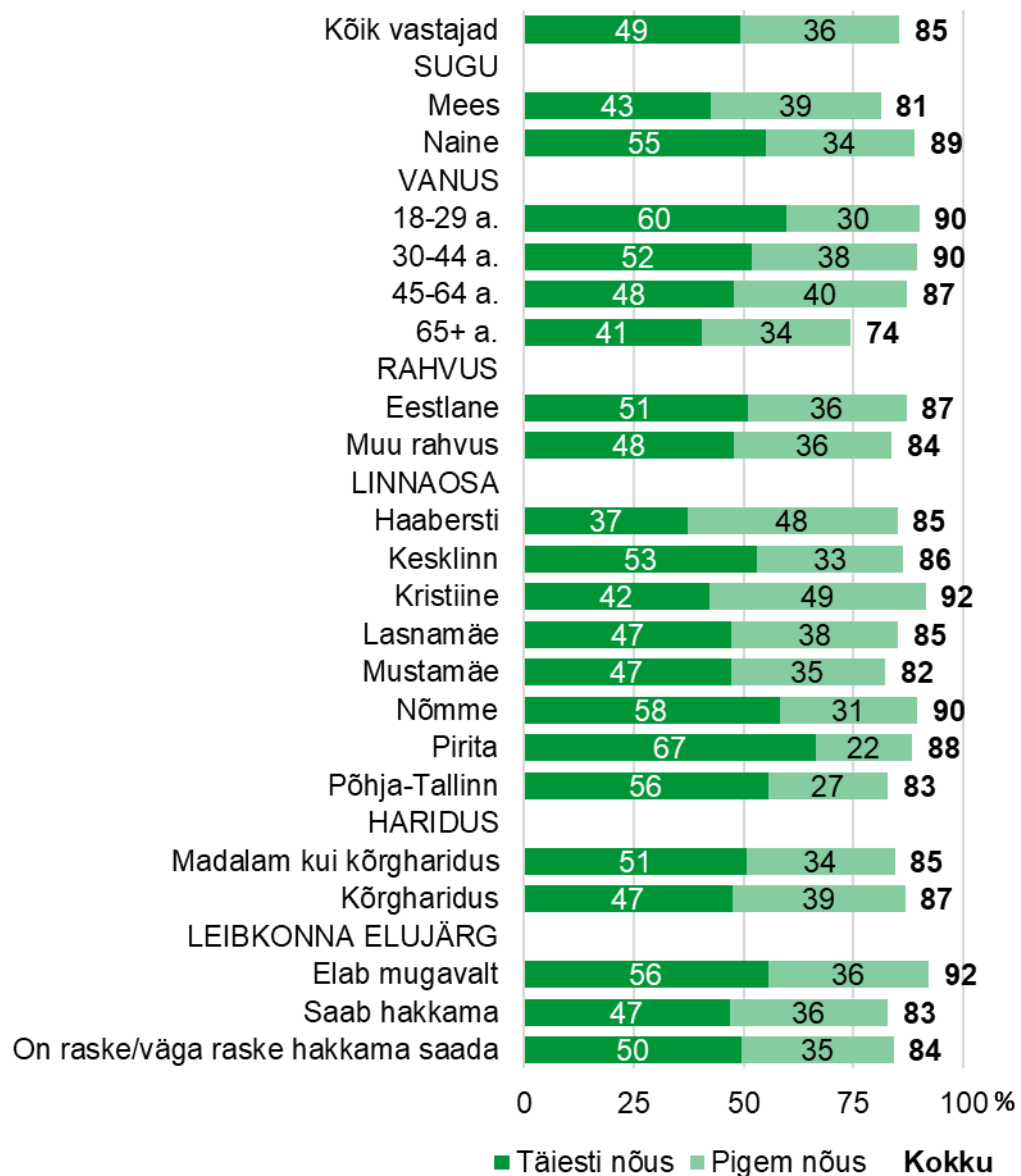
Joonis 5. Nõustumine väitega: „Ma olen teadlikult muutnud oma käitumist, et panustada keskkonnaprobleemide ära hoidmisesse ja lahendamisesse“

n=1000, kõik vastajad

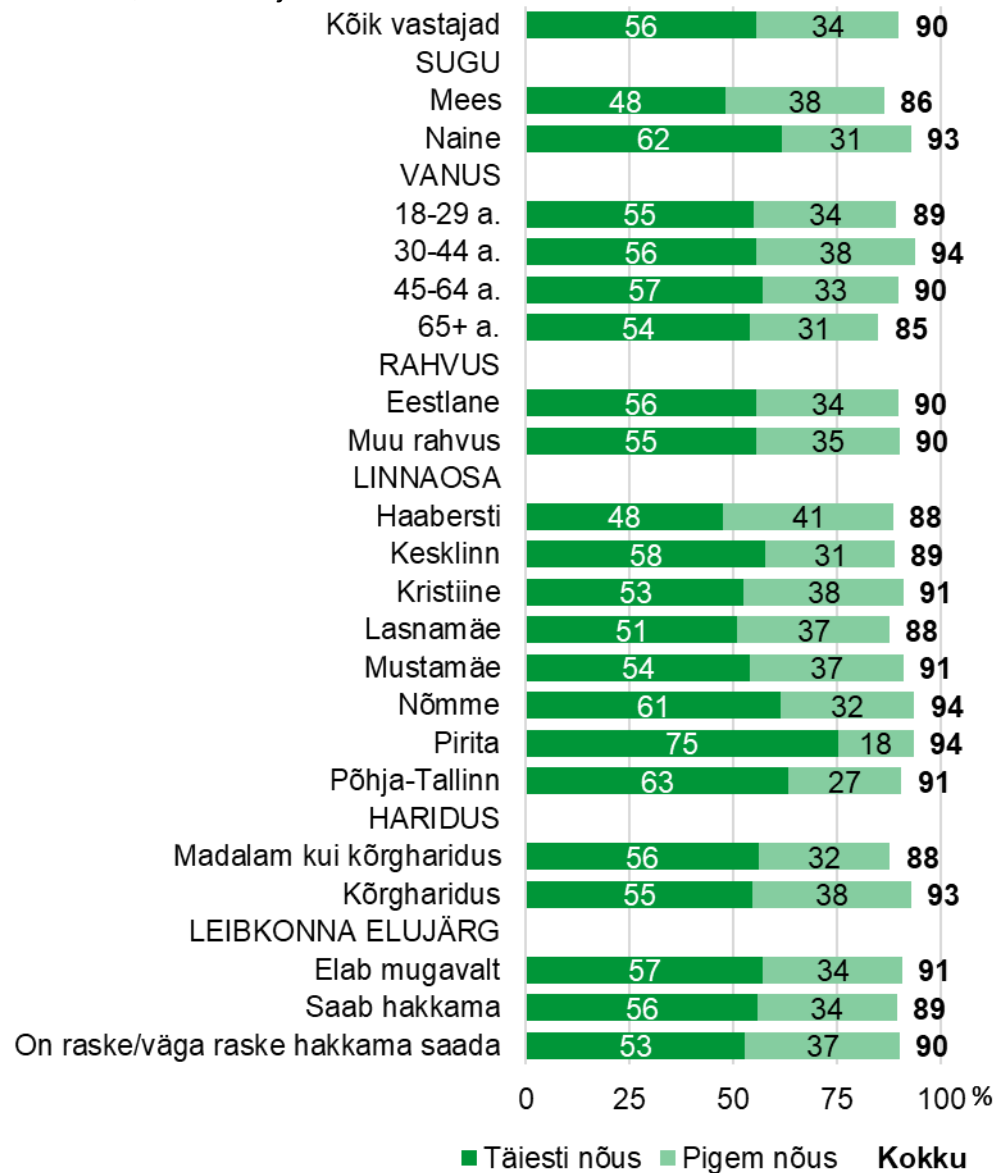
Joonis 6. Nõustumine väitega: "Ka minul on võimalik panustada keskkonnaprobleemide vältimisse ja lahendamisse"

n=1000, kõik vastajad

Joonis 7. Nõustumine väitega: "Ka mina pean panustama, et keskkonnaprobleeme ära hoida ja lahendada"

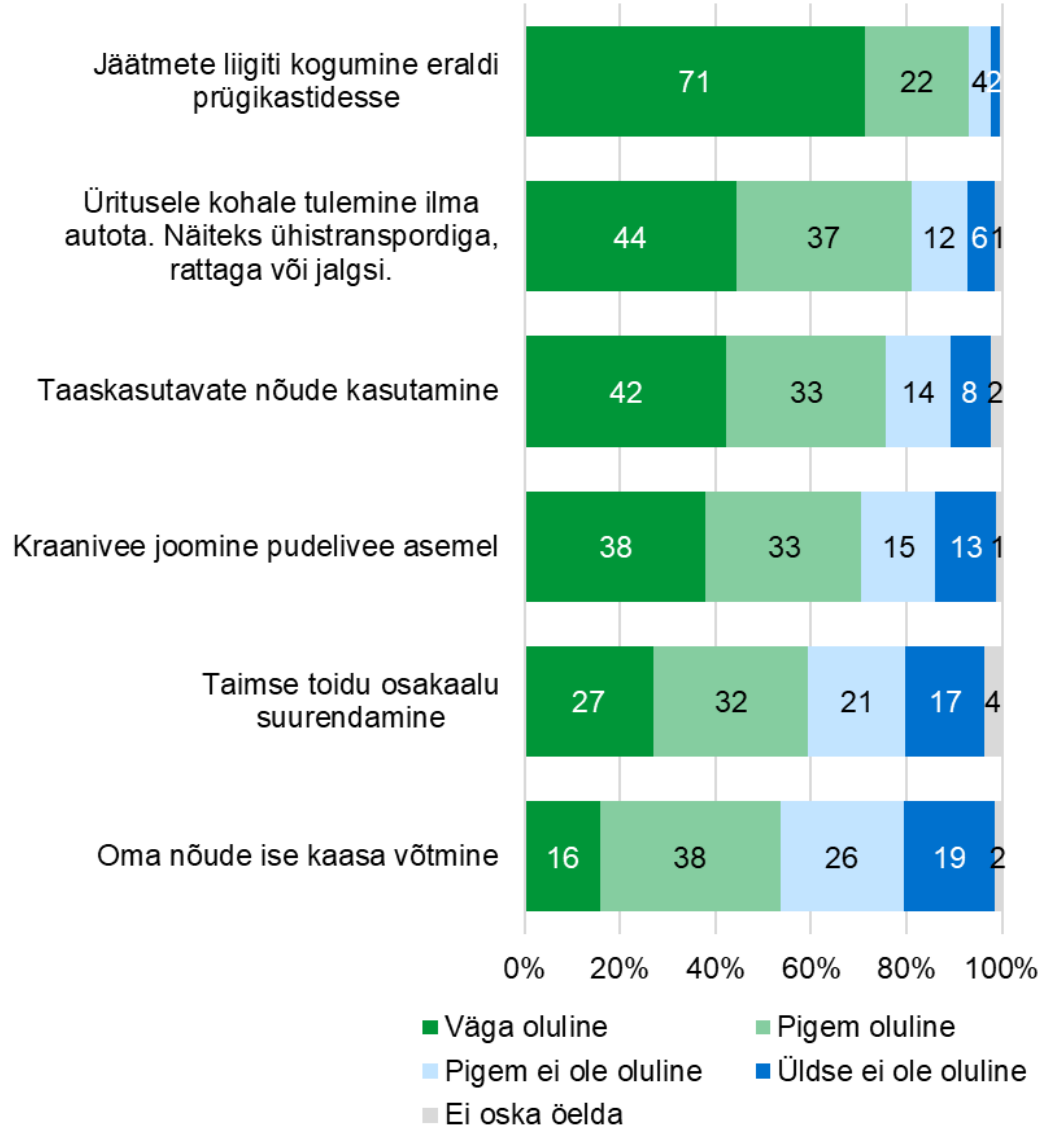
n=1000, kõik vastajad

Keskkonnahoidlikud tegevused suurüritustel

Joonis 8. **Kui oluliseks Te peate järgmisi tegevusi suurüritustel? Näiteks laulupidudel, kontsertidel ja spordiüritustel.**

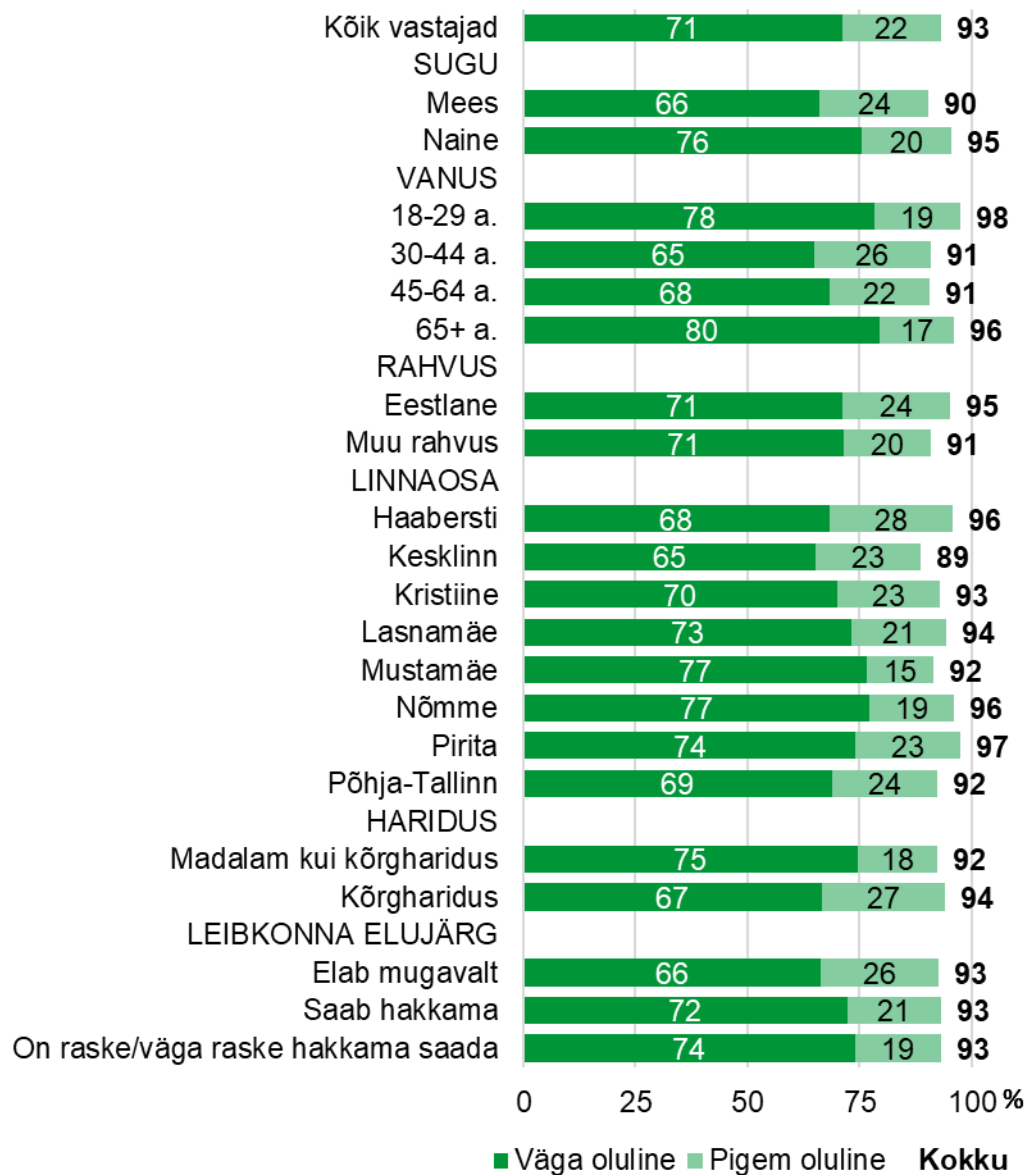
n=1000. kõik vastaiad

- ✓ Keskkonnahoidlikkust suurüritustel pidas valdav osa tallinlastest oluliseks. Vastavatest tegevustest peeti kõige sagedamini oluliseks suurüritustel jäätmete liigiti kogumist (väga või pigem oluliseks pidas 93%) ning üritustele tulemist ilma autota (81%). Sageli peeti oluliseks ka taaskasutatavate nõude kasutamist suurüritustel (76%) ning kraanivee joomist pudelivee asemel (71%), veidi harvemini aga taimse toidu osakaalu suurendamist ürituse menüüs (59%) või üritusele oma nõude kaasa võtmist (53%).
- ✓ Võrreldes meestega pidasid naised keskkonnahoidlike tegevusi suurüritustel sagedamini oluliseks. 18–29-aastased pidasid suurüritustel taaskasutatavate nõude kasutamist ning kraanivee joomist pudelivee asemel sagedamini oluliseks kui 45-aastased ja eakamad ning jäätmete liigiti kogumist sagedamini oluliseks kui 30–64-aastased.
- ✓ Võrreldes eestlastega pidasid muudest rahvustest elanikud sagedamini oluliseks suurüritustele oma nõude kaasa võtmist ja taimse toidu osakaalu suurendamist ürituse menüüs, kuid eestlastest harvemini oluliseks jäätmete liigiti kogumist, taaskasutatavate nõude kasutamist ning kraanivee eelistamist pudeliveele.
- ✓ Võrreldes madalama haridusega või halvema toimetulekuga inimestega pidasid kõrgharitud või majanduslikult hästi toime tulevad inimesed sagedamini oluliseks suurüritustel taaskasutatavate nõude kasutamist ja kraanivee eelistamist pudeliveele.
- ✓ Linnaosade võrdluses pidasid jäätmete liigiti kogumist ning taaskasutatavate nõude kasutamist suurüritustel kõige sagedamini oluliseks Pirita elanikud, kraanivee joomist pudelivee asemel Nõmme elanikud ning taimse toidu osakaalu suurendamist ürituste menüüs Mustamäe elanikud.

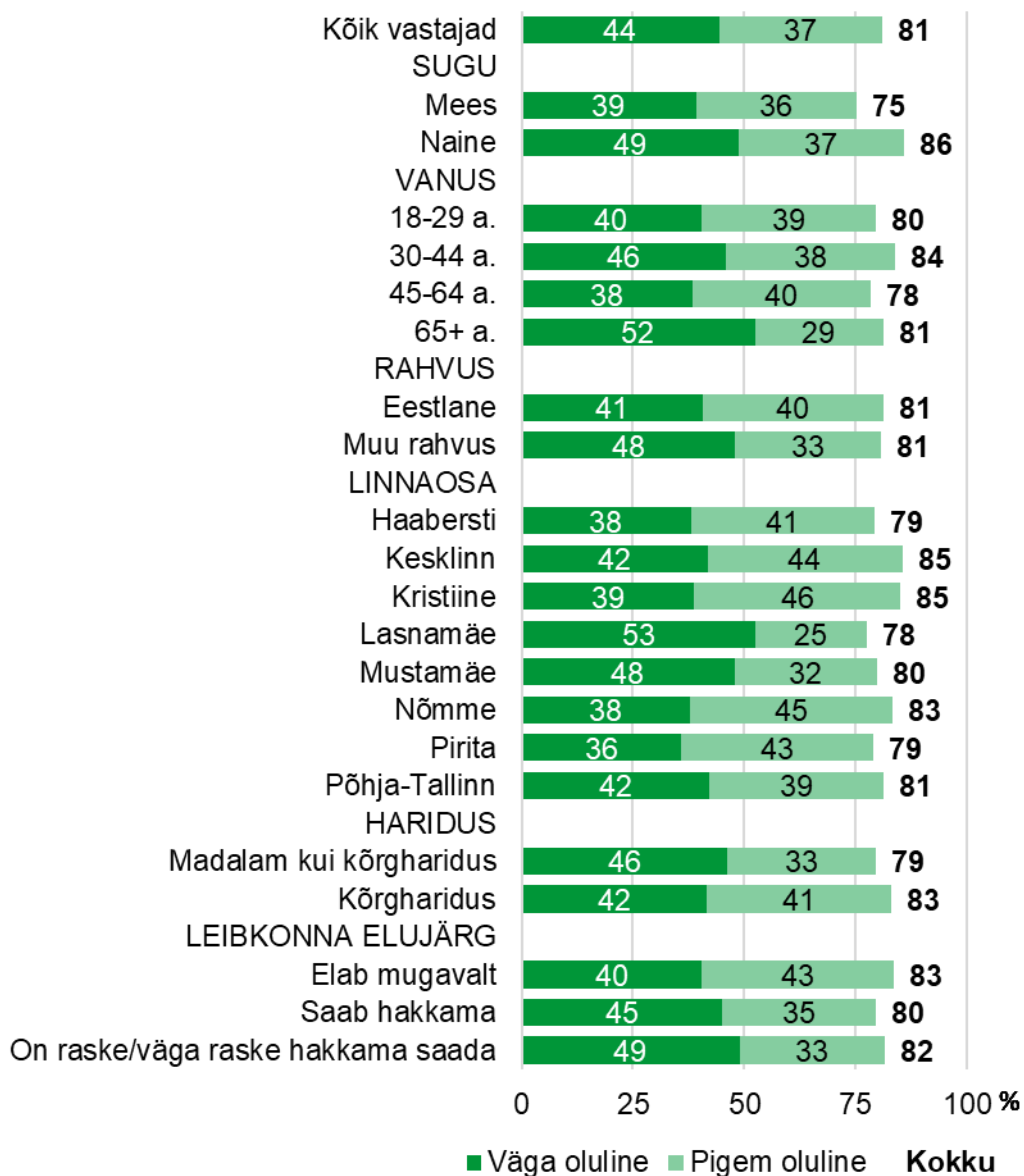
Joonis 9. Kui oluliseks Te peate järgmisi tegevusi suurüritustel?
Jäätmete liigiti kogumine eraldi prügikastidesse.

n=1000, kõik vastajad

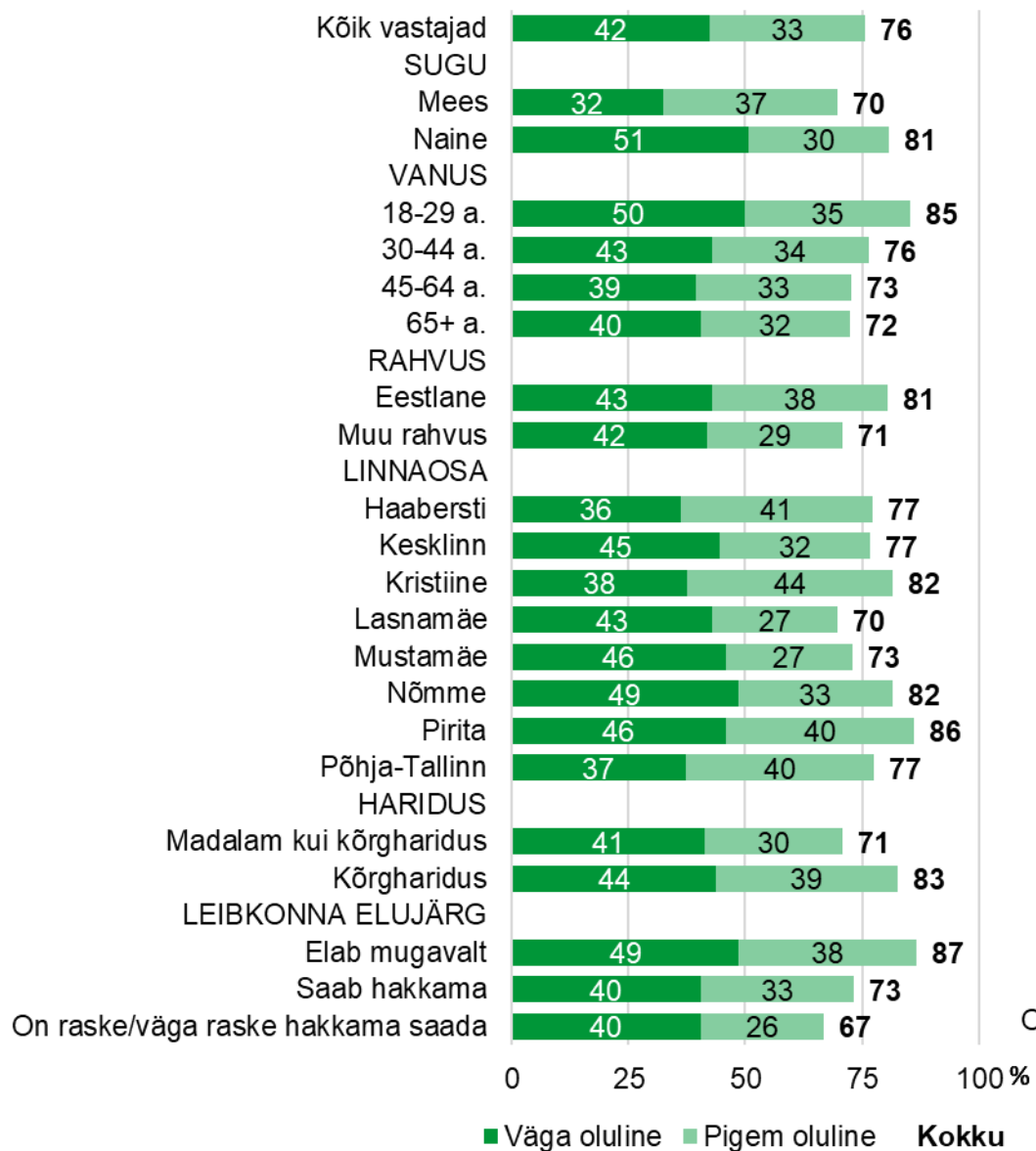
Joonis 10. Kui oluliseks Te peate järgmisi tegevusi suurüritustel?
Üritusele kohale tulemine ilma autota. Näiteks ühistranspordiga, rattaga või jalgsi.

n=1000, kõik vastajad

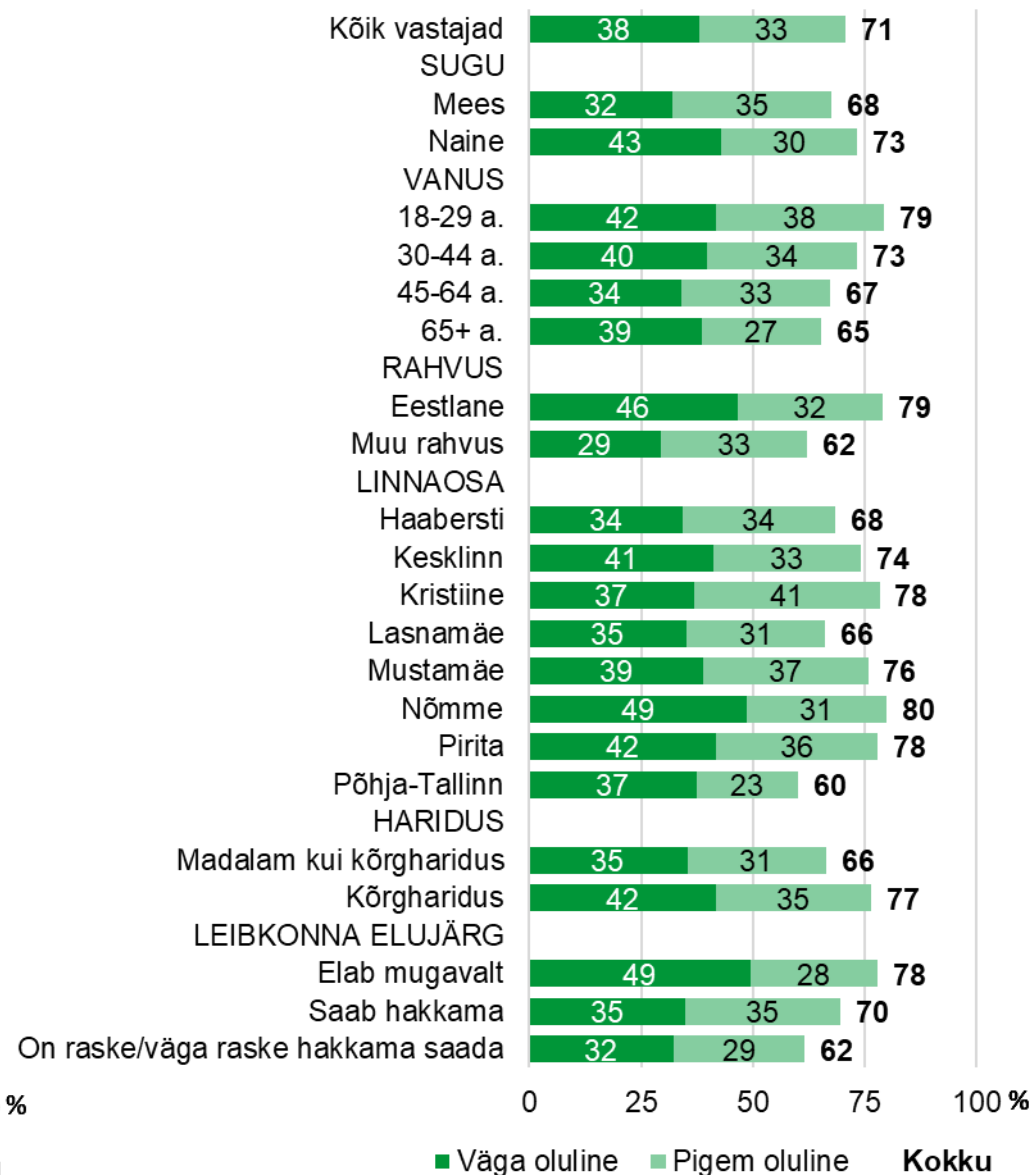
Joonis 11. **Kui oluliseks Te peate järgmisi tegevusi suurüritustel? Taaskasutatavate nõude kasutamine.**

n=1000, kõik vastajad

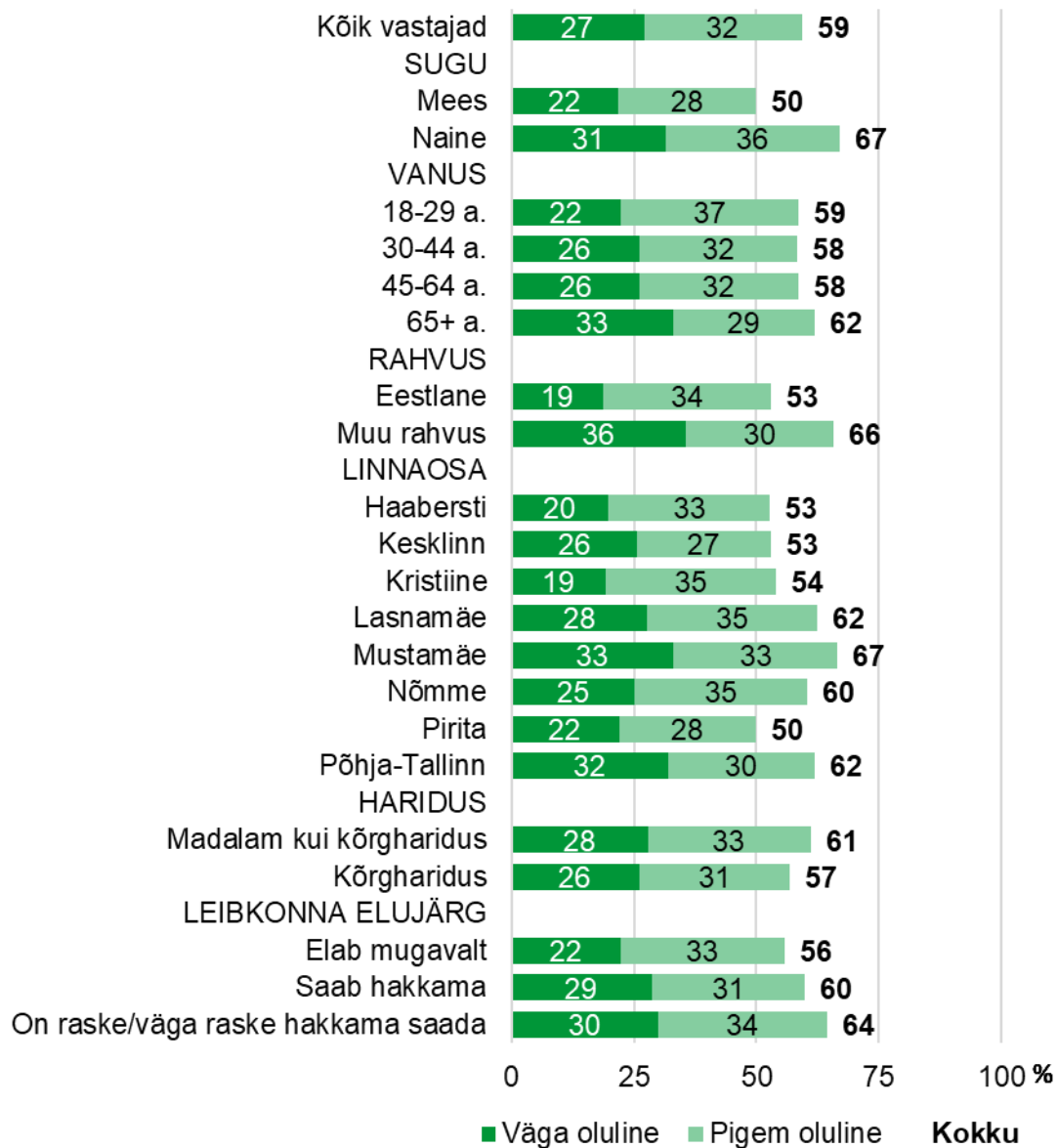
Joonis 12. **Kui oluliseks Te peate järgmisi tegevusi suurüritustel? Kraanivee joomine pudelivee asemel.**

n=1000, kõik vastajad

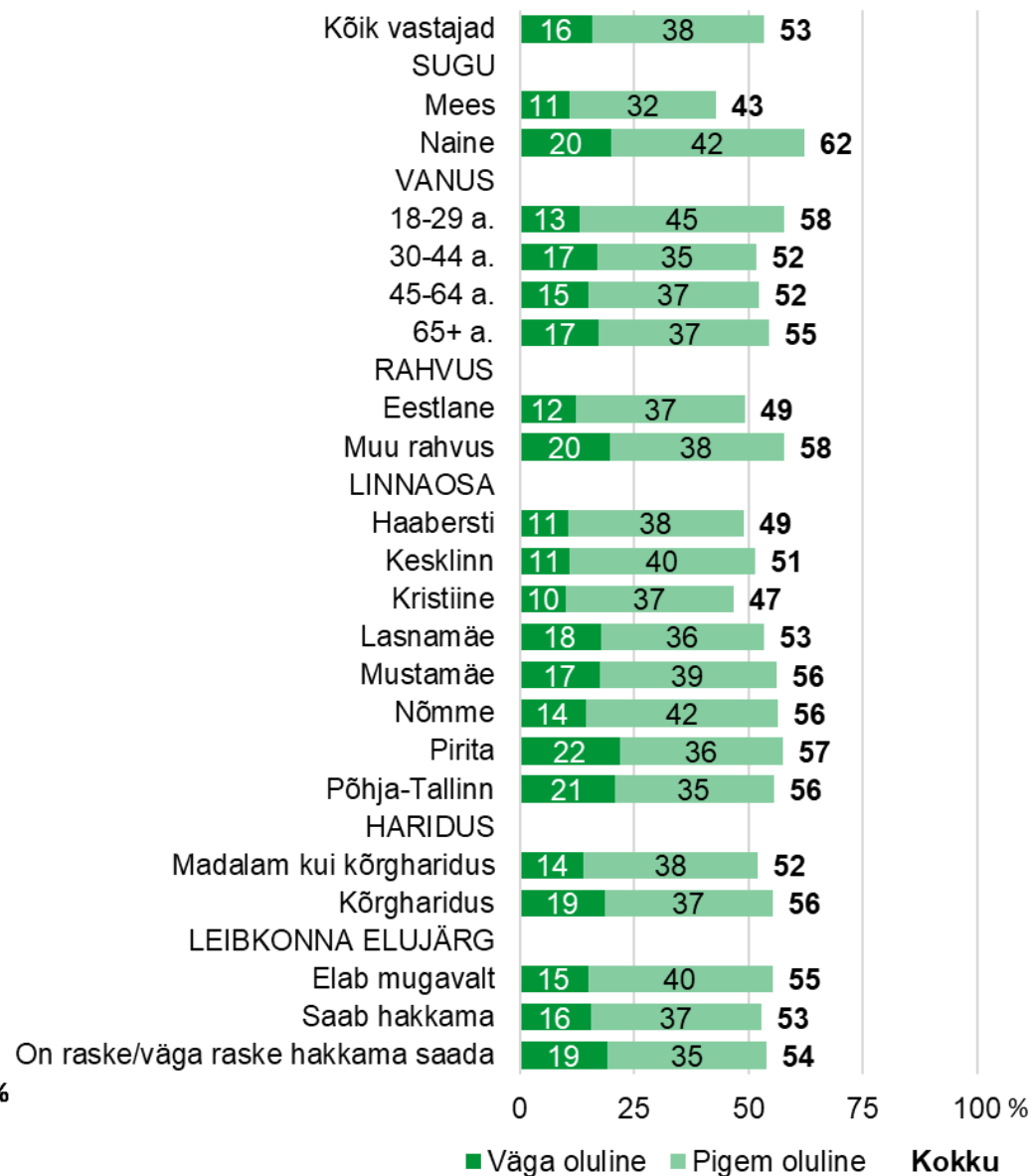
Joonis 13. Kui oluliseks Te peate järgmisi tegevusi suurüritustel?
Taimse toidu osakaalu suurendamine.

n=1000, kõik vastajad

Joonis 14. Kui oluliseks Te peate järgmisi tegevusi suurüritustel?
Oma nõude ise kaasa võtmine.

n=1000, kõik vastajad

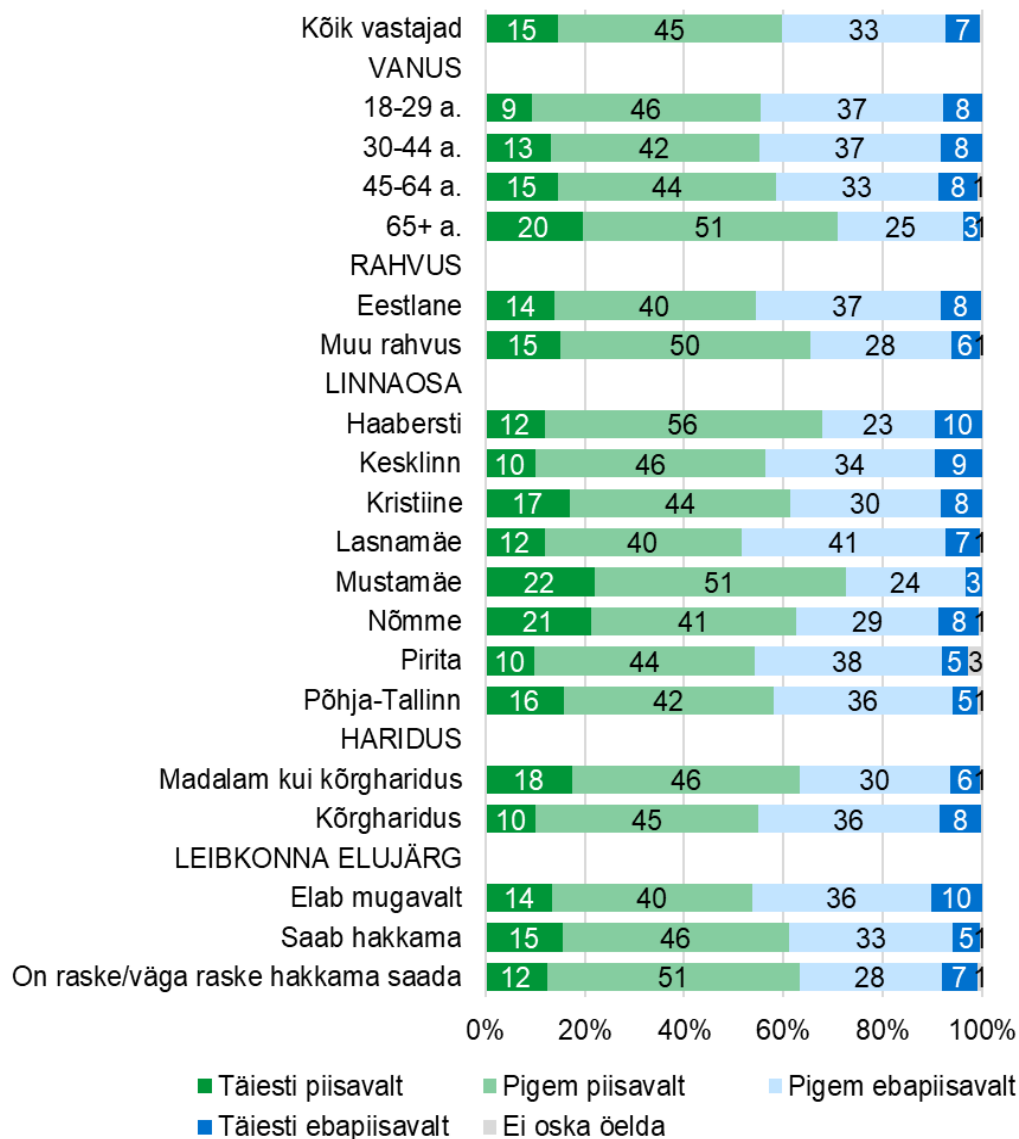
3. Roheline pealinn

Roheluse ja haljastuse piisavus linnaruumis

Joonis 15. **Kui piisavalt on Teie hinnangul Tallinna linnaruumis rohelist ja haljastust? Näiteks puid, põõsaid või taimi tänavate ääres, väljakutel või parkides.**

n=1000, kõik vastajad

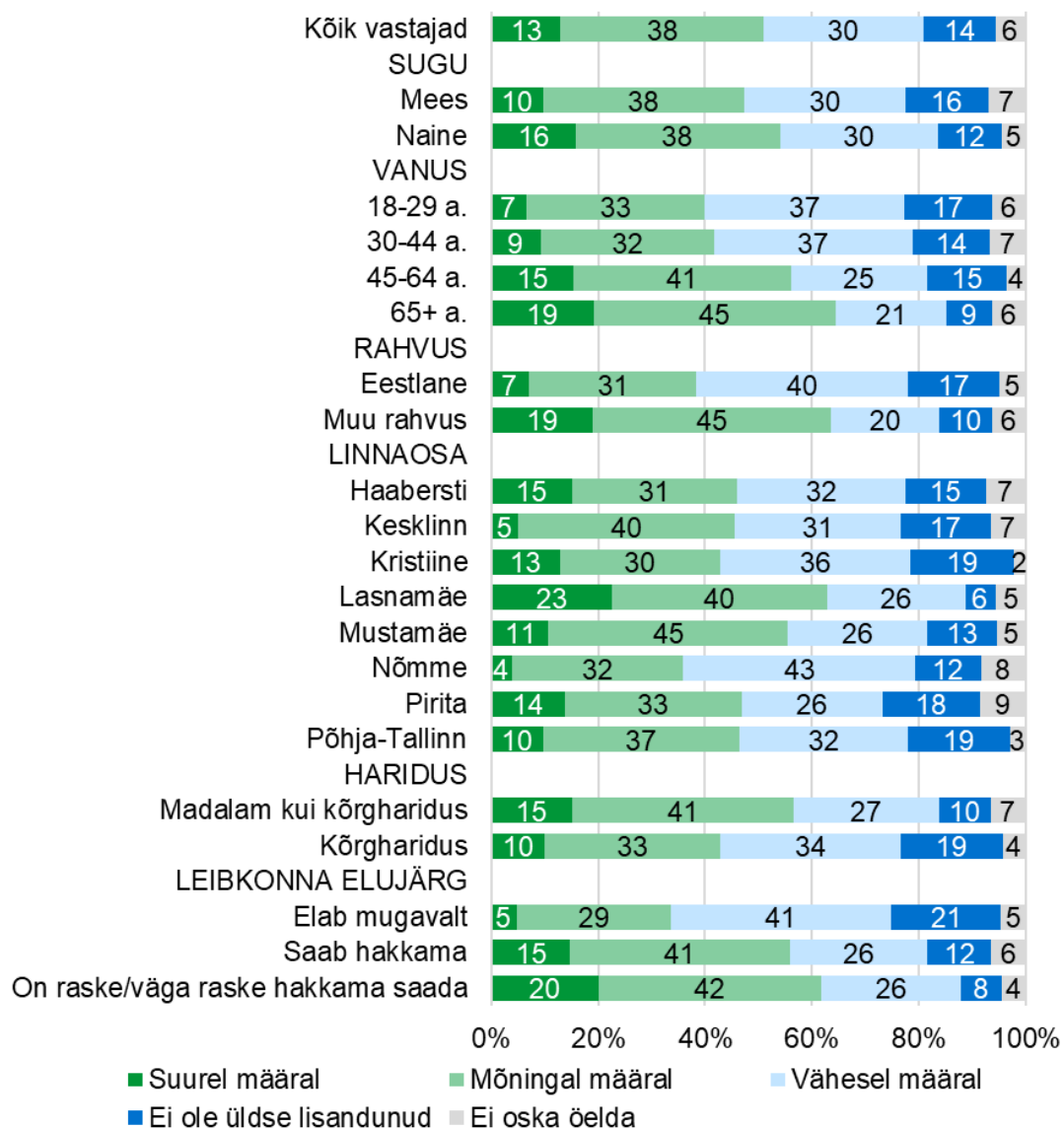

- ✓ Tallinlastest 60% hinnangul on Tallinna linnaruumis rohelist ja haljastust täiesti või pigem piisavalt ning 40% hinnangul täiesti või pigem ebapiisavalt.
- ✓ Võrreldes nooremate linlastega olid 65-aastased ja eakamad tallinlased sagedamini seisukohal, et rohelist ja haljastust on Tallinna linnaruumis piisavalt: 65-aastastest ja eakamatest arvas nii 71% ja noorematest 55-58%.
- ✓ Võrreldes eestlastega olid muudest rahvustest tallinlased sagedamini seisukohal, et rohelist ja haljastust on Tallinna linnaruumis piisavalt (54% eestlastest ja 65% muudest rahvustest elanikest).
- ✓ Linnaosade võrdluses oli rahulolu roheline ja haljastuse piisavusega Tallinna linnaruumis kõrgeim Mustamäe elanike seas (73% pidas piisavaks) ja madalaim Lasnamäe elanike seas (vastavalt 52%).
- ✓ Kõrgharidusega tallinlased olid roheline ja haljastuse piisavusega Tallinna linnaruumis rahul harvemini kui madalama haridusega elanikud (vastavalt 55% ja 63%).
- ✓ Majanduslikult hästi toime tulevate inimeste seas oli neid, kelle arvates on rohelist ja haljastust Tallinna linnaruumis täiesti ebapiisavalt, mõnevõrra rohkem kui nende inimeste seas, kelle toimetulek on keskmine (vastavalt 10% ja 5%).

Roheluse ja haljastuse lisandumine linnaruumi

Joonis 16. Millisel määral on Teie hinnangul 2023. aastal lisandunud Tallinna linnaruumi rohelist ja haljastust?

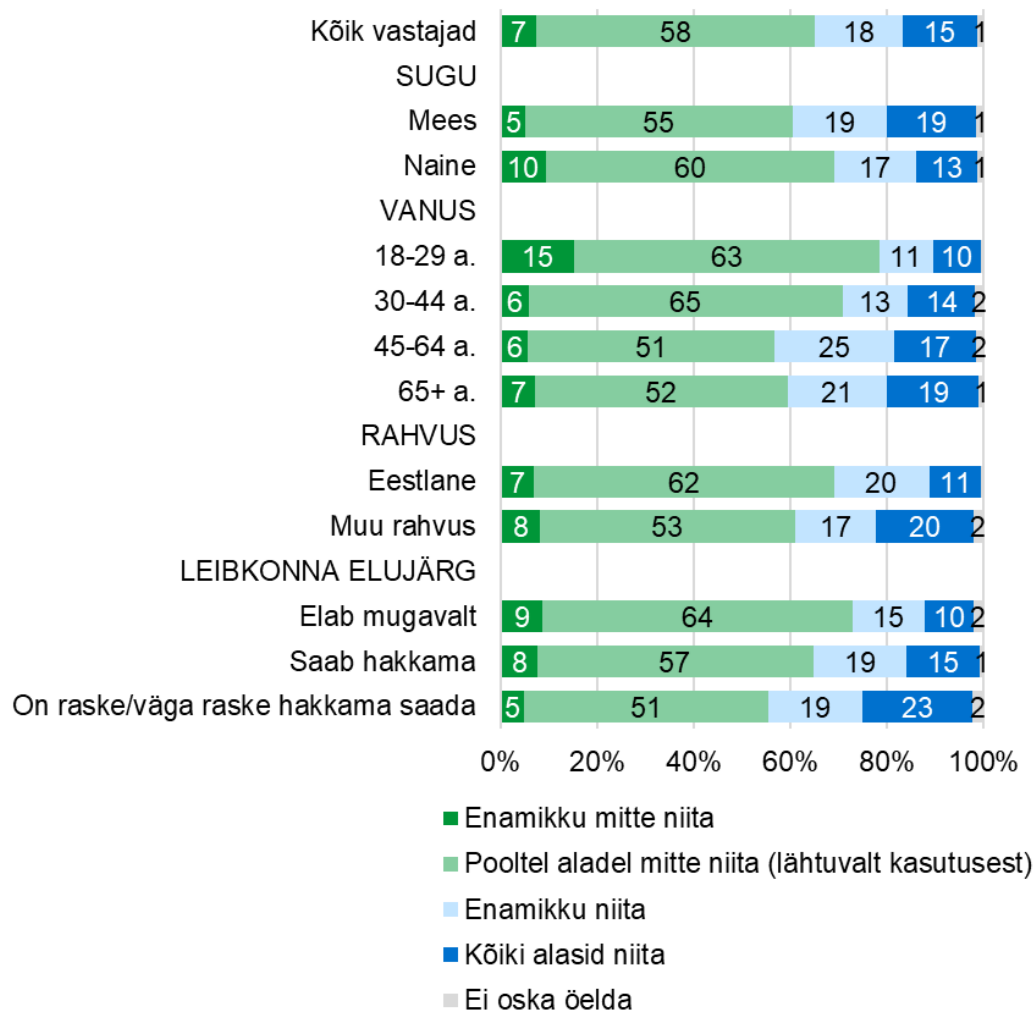
n=1000, kõik vastajad

- ✓ Küsitletud tallinlastest 81% hinnangul lisandus 2023. aasta jooksul Tallinna linnaruumi rohelist ja haljastust, sealjuures 13% arvates suurel määral, 38% arvates mõningal määral ning 30% arvates vähesel määral. Küsitletutest 14% arvates Tallinna linnaruumi 2023. aasta jooksul rohelist ja haljastust ei lisandunud ning 6% ei osanud seisukohta võtta.
- ✓ Võrreldes meestega arvasid naised sagedamini, et Tallinna linnaruumi lisandus 2023. aastal rohelist ja haljastust (78% meestest ja 84% naistest).
- ✓ Võrreldes eestlastega arvasid muudest rahvustest elanikud sagedamini, et Tallinna linnaruumi lisandus 2023. aastal rohelist ja haljastust (78% eestlastest ja 84% muudest rahvustest elanikest).
- ✓ Linnaosade võrdluses arvasid Lasnamäe elanikud kõige sagedamini, et Tallinna linnaruumi lisandus 2023. aastal rohelist ja haljastust (89%).
- ✓ Võrreldes kõrgharidusega elanikega arvasid madalama haridusega elanikud sagedamini, et Tallinna linnaruumi lisandus 2023. aastal rohelist ja haljastust (vastavalt 77% ja 84%).
- ✓ Hea majandusliku toimetulekuga inimesed olid roheline ja haljastuse lisandumist täheldanud harvemini kui toimetulekuraskustega inimesed (vastavalt 75% ja 88%).

Muru niitmine avalikel haljasaladel

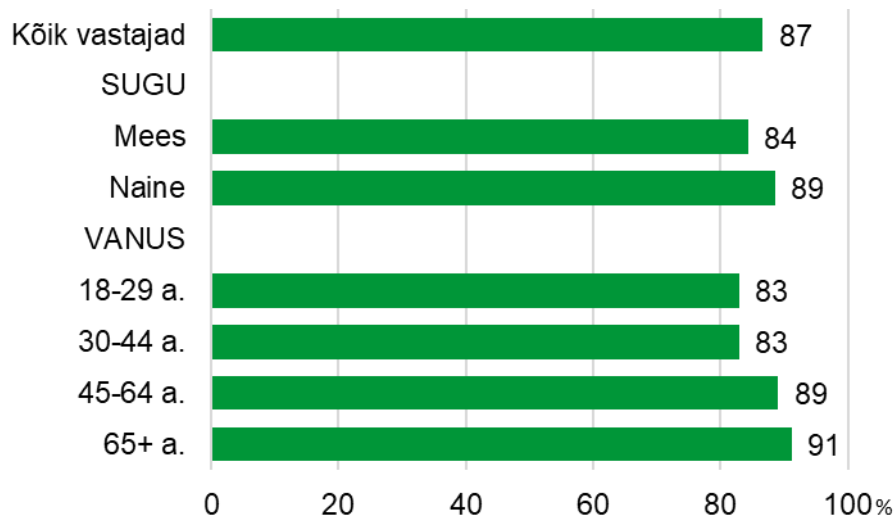
Joonis 17. 2023. aasta suvel jäeti osad Tallinna haljasalad niitmata, et soodustada linnas elurikkust. Kui paljudel haljasaladel peaks Teie hinnangul muru niitma järgmisel suvel?
n=1000, kõik vastajad

- ✓ 2023. aasta suvel jäeti osad Tallinna haljasalad niitmata, et soodustada linnas elurikkust. Vastajatelt küsiti, kui paljudel haljasaladel peaks nende hinnangul niitma muru järgmisel suvel.
- ✓ Tallinlastest 7% hinnangul võiks Tallinnas enamikel muruga aladel lasta taimedel kasvada ning 58% arvates tuleks niita lähtuvalt haljasala kasutusest – umbes pooltel aladel lasta taimedel kasvada ja pooli alasid (nt pikniku ja mängimise alasid) niita. Küsitletutest 18% pooldas seda, et niidetaks enamikku muruga aladest, ning 15% arvates tuleks niita kõiki muruga alasid.
- ✓ Seda, et enamikel muruga aladel võiks lasta taimedel kasvada, pooldasid sagedamini naised ning 18–29-aastased.
- ✓ Seda, et niita tuleks kõiki muruga alasid, arvasid sagedamini mehed, muudest rahvustest elanikud ning majanduslike toimetulekuraskustega inimesed.

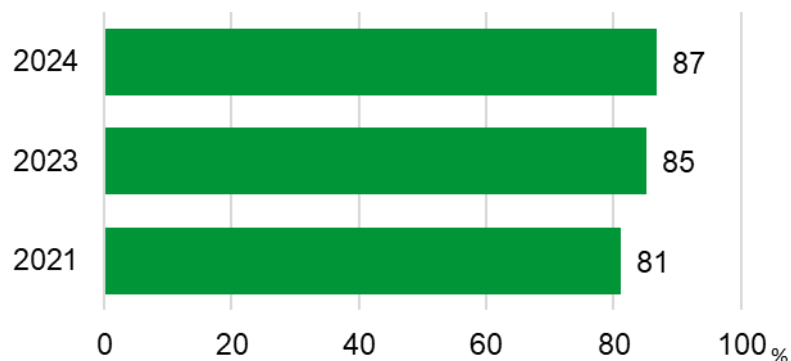
Teadlikkus rohelisest pealinnast

Joonis 18. **Kas Te teate, et Tallinn kandis 2023. aastal tiitlit „Euroopa roheline pealinn“? ”Jah”-vastuste osakaal**
n=1000, kõik vastajad

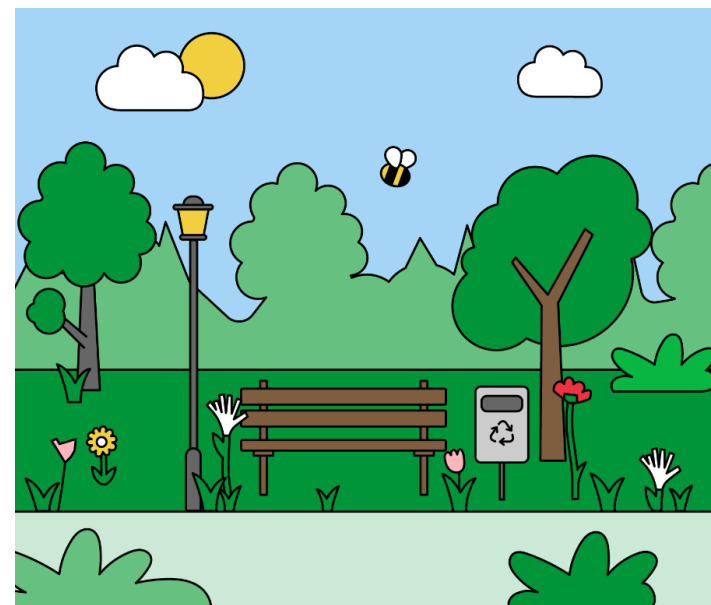

Joonis 19. **Teadlikkus sellest, et Tallinn on /oli Euroopa roheline pealinn (2021: et Tallinn sellele tiitlile kandideerib), aastate 2021–2024 võrdlus**

2024. aastal n=1000, 2023. aastal n=789 ja 2021. aastal n=797 (kõik vastajad)

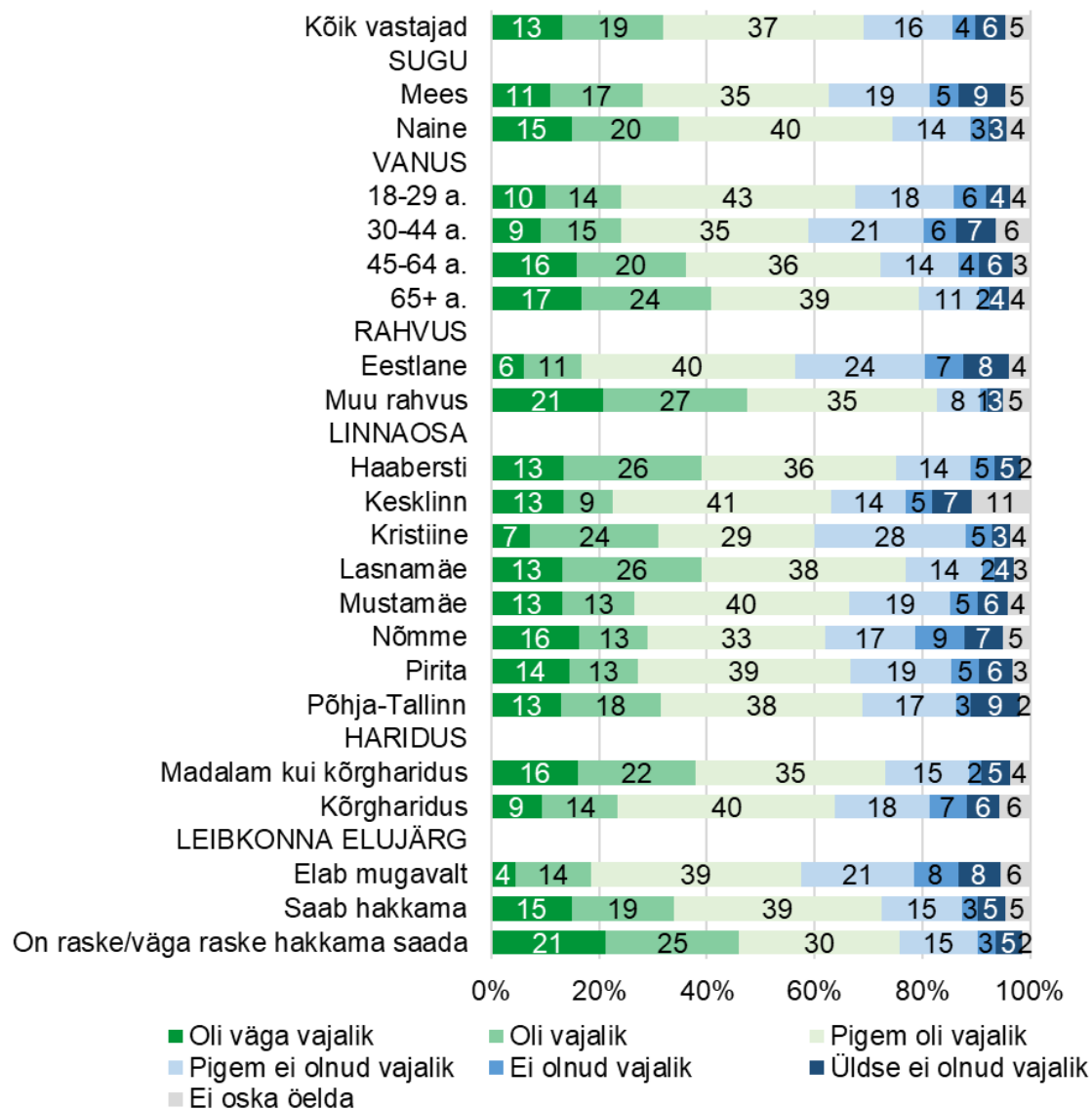
- ✓ 2024. aasta küsitluse andmetel oli 87% pealinlastest teadlik, et Tallinn kandis 2023. aastal tiitlit „Euroopa roheline pealinn“. 2023. aastal oli Tallinna roheline pealinna tiitlist kuulnud 85% tallinlastest ning 2021. aastal teadis sellest, et Tallinn kandideerib roheline pealinna tiitlile, 81% pealinlastest.
- ✓ Tallinna roheline pealinna tiitlist olid naised teadlikud pisut sagedamini kui mehed ning 65-aastased ja eakamad sagedamini kui 18–44-aastased.
- ✓ Linnaosade võrdluses ning eestlaste ja muudest rahvustest elanike seas roheline pealinna tiitlist kuulnute osakaal märkimisväärselt ei erinenud.

Hinnangud rohelse pealinna aasta vajalikkusele

Joonis 20. Kui vajalik oli Teie hinnangul rohelse pealinna aasta Tallinna ja linna elanike jaoks?

n=879, vastajad, kes olid teadlikud, et Tallinn oli 2023. aastal Euroopa roheline pealinn

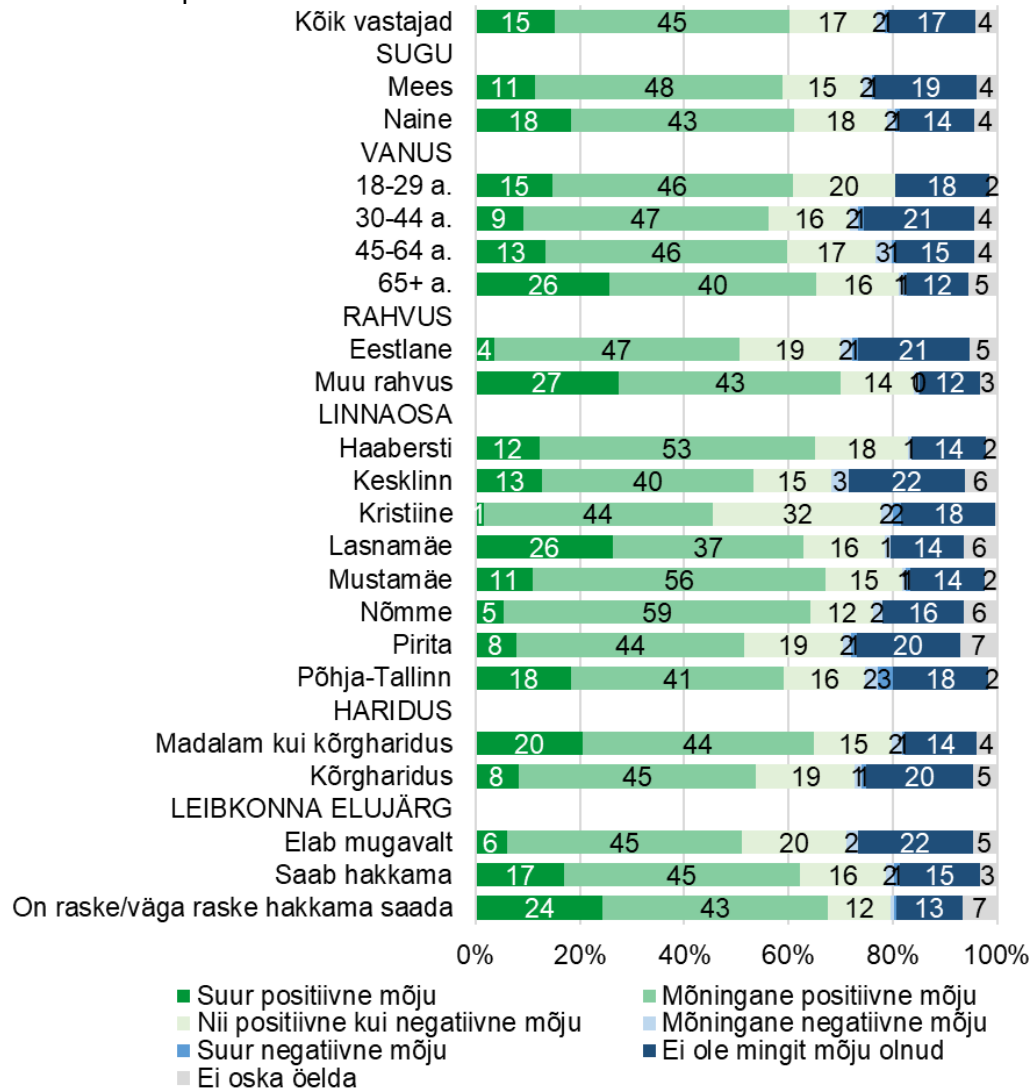

- ✓ Küsitletutest, kes teadsid, et Tallinn oli 2023. aastal Euroopa roheline pealinn, pidas 69% rohelse pealinna aastat Tallinna linna ja elanike jaoks vajalikuks, sealjuures 13% väga vajalikuks. Ebavajalikuks pidas rohelse pealinna aastat 26% küsitletutest ning 5% ei osanud seisukohta võtta.
- ✓ Võrreldes meestega pidasid naised sagedamini rohelse pealinna aastat Tallinna linna ja elanike jaoks vajalikuks (63% meestest ja 75% naistest).
- ✓ 45–64-aastased ning 65-aastased ja eakamad tallinlased pidasid rohelse pealinna aastat vajalikuks sagedamini kui 30–44-aastased (45–64-aastastest 72%, 65-aastastest ja eakamatest 79% ning 30-44-aastastest 59%).
- ✓ Muudest rahvustest elanikud pidasid rohelse pealinna aastat vajalikuks märkimisväärselt sagedamini kui eestlased (vastavalt 83% ja 56%).
- ✓ Linnaosade võrdluses pidasid rohelse pealinna aastat vajalikuks kõige sagedamini Lasnamäe elanikud (77%).
- ✓ Kõrgharidusega elanikud pidasid rohelse pealinna aastat vajalikuks harvemini kui madalama haridusega elanikud (vastavalt 64% ja 73%).
- ✓ Majanduslikult hästi toime tulevad inimesed pidasid rohelse pealinna aastat vajalikuks harvemini kui halvema toimetulekuga inimesed (vastavalt 58% ja 73%).

Hinnangud roheline pealinna aasta mõju

Joonis 21. Milline mõju on Teie hinnangul roheline pealinna aastal olnud Tallinna keskkonna ja linnaruumi arengule?

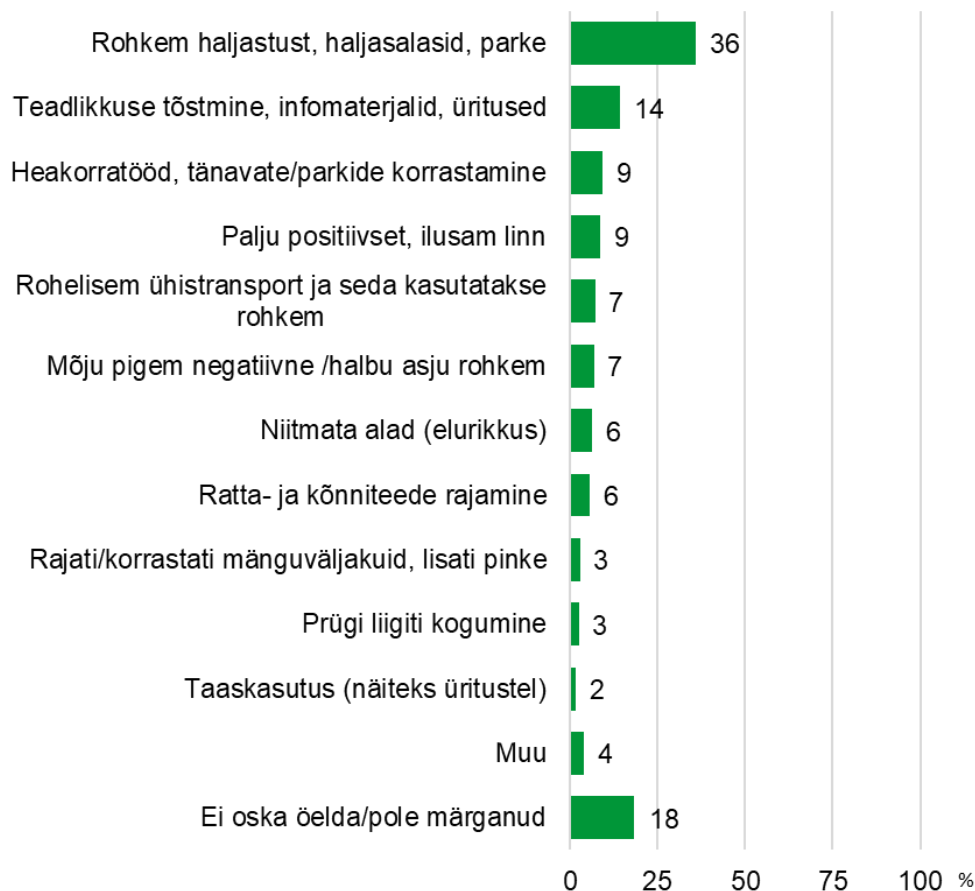
n=879, vastajad, kes olid teadlikud, et Tallinn oli 2023. aastal Euroopa roheline pealinn

- ✓ Rohelise pealinna tiitlist kuulnud tallinlastest 60% hinnangul oli roheline pealinna aastal Tallinna keskkonna ja linnaruumi arengule (ainult) positiivne mõju, 17% arvates nii positiivne kui negatiivne mõju, 2% arvates (ainult) negatiivne mõju, 17% arvates mõju puudus ning 4% ei osanud hinnangut anda.
- ✓ Võrreldes naistega arvasid mehed sagedamini, et roheline pealinna aastal polnud Tallinna keskkonna ja linnaruumi arengule mõju (14% naistest ja 19% meestest). Võrreldes 65-aastaste ja eakamatega jagasid sama seisukohta sagedamini 30–44-aastased (vastavalt 12% ja 21%).
- ✓ Võrreldes eestlastega pidasid muudest rahvustest elanikud roheline pealinna aasta mõju Tallinna keskkonna ja linnaruumi arengule sagedamini (ainult) positiivseks (51% eestlastest ja 70% muudest rahvustest elanikest). Võrreldes muudest rahvustest elanikega arvasid eestlased sagedamini, et roheline pealinna aasta mõju oli nii positiivne kui negatiivne, ainult negatiivne või puudus sootuks.
- ✓ Linnaosade võrdluses pidasid roheline pealinna aasta mõju (ainult) positiivseks kõige harvemini Kristiine elanikud (46%).
- ✓ Võrreldes madalamalt haritud elanikega arvasid kõrgharidusega elanikud sagedamini, et roheline pealinna aastal polnud Tallinna keskkonna ja linnaruumi arengule mingit mõju (vastavalt 14% ja 20%) ning pidasid mõju harvemini (ainult) positiivseks (vastavalt 65% ja 54%). Ka majanduslikult hästi toime tulevad inimesed pidasid roheline pealinna aasta mõju harvemini (ainult) positiivseks kui halvema toimetulekuga inimesed (vastavalt 51% ja 63%).

Joonis 22. Millist mõju või tulemust Te roheline pealinna aastaga seoses esile tooksite? Spontaanne vastus

n=680, vastajad, kes arvavad, et roheline pealinna aastal oli Tallinna keskkonna ja linnaruumi arengule mõju

- ✓ Vastajail, kelle arvates oli roheline pealinna aastal Tallinna keskkonna ja linnaruumi arengule kas positiivne või negatiivne mõju, paluti tuua näiteid, milline mõju või tulemus roheline pealinna aastal oli. Kõige sagedamini toodi selliste mõjude seas esile

haljastuse lisandumist linnaruumi (36% vastajatest). Küllaltki sageli mainiti ka elanike teadlikkuse tõstmist, sh infomaterjalide jagamist ja üritusi (14%). Ülejäänud märksõnu mainiti harvemini, sealjuures negatiivseid märksõnu mainis 7% vastajatest. Negatiivsena toodi esile näiteks rohealade vähest niitmist (pole ilus, sigivad puugid ja rästikud), rattateede arendamise projekti ebaõnnestumist, tänavaremonte (ning sellega kohati kaasnevat puude mahavõtmist ja probleeme ühistranspordiga), rohealade vähenemist, rohepealinna tegevuste sisutühjust ning (rahalist) kulukust.

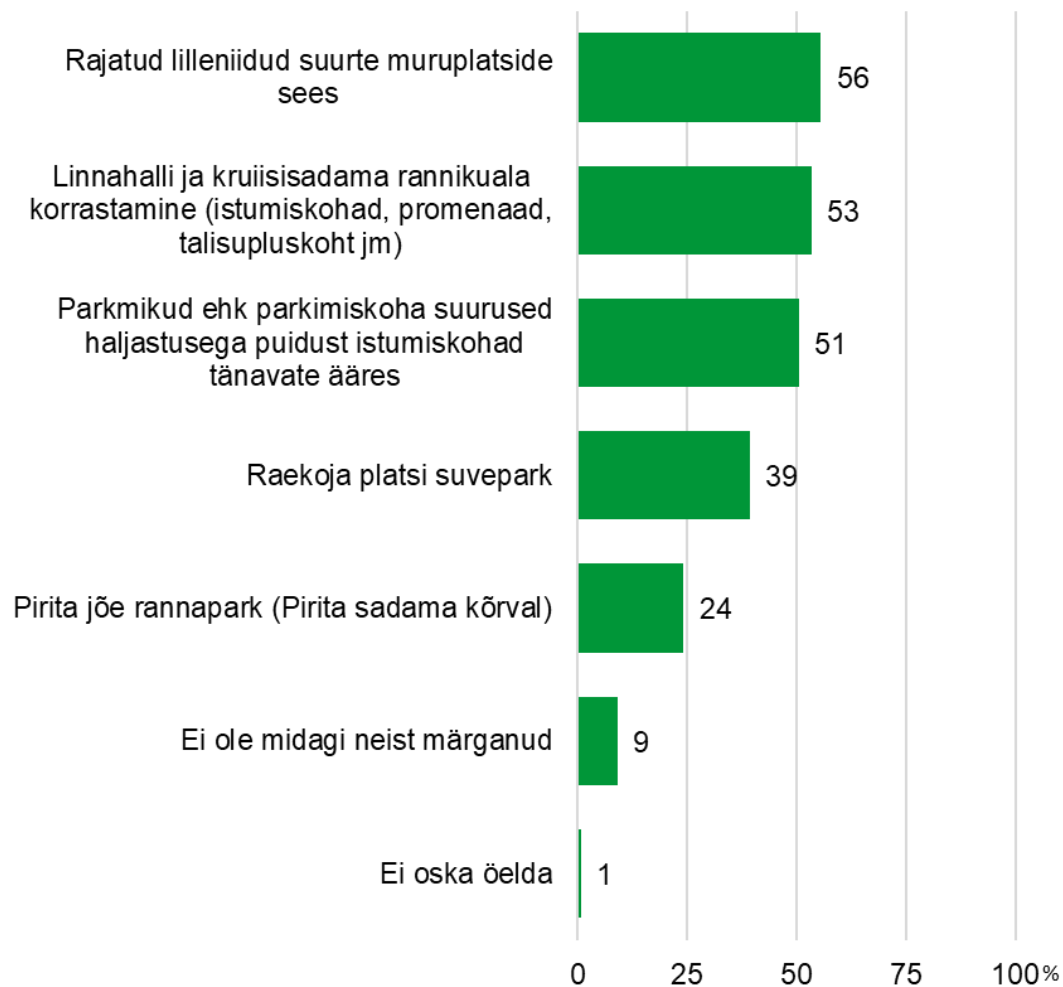
- ✓ Võrreldes meestega töid naised roheline pealinna mõjudena sagedamini esile haljastuse lisandumist, niitmata alasid ja mänguväljakute korrastamist, samas kui mehed ei osanud sagedamini ühtegi konkreetset mõju esile tuua. Vanuserühmade võrdluses töid taaskasutuse levikut ning rohelisemat ühistransporti/selle kasutamise levikut kõige sagedamini esile 18–29-aastased.
- ✓ Võrreldes eestlastega töid muudest rahvustest elanikud roheline pealinna mõjudena sagedamini esile haljastuse lisandumist, rohelisemat ühistransporti, prügi liigiti kogumist ning ka seda, et mõju oli üldiselt positiivne. Võrreldes muudest rahvustest elanikega töid eestlased mõjude seas sagedamini esile teadlikkuse tõstmist ning niitmata alasid, kuid ka negatiivseid mõjusid. Linnaosade võrdluses töid haljastuse lisandumist kõige sagedamini esile Lasnamäe elanikud.
- ✓ Võrreldes madalama haridusega elanikega töid kõrgharidusega elanikud sagedamini esile teadlikkuse tõstmist, madalama haridusega elanikud aga roheline pealinna aasta üldist positiivset mõju.

Linnaruumis läbi viidud tegevuste ja sekkumiste märkamine

Joonis 23. Rohelise pealinna aasta raames viidi läbi mitmeid tegevusi ja sekkumisi linnaruumis, et muuta linna rohelisemaks ja inimeste keskemaks. Milliseid nendest olete Te märganud?

n=1000, kõik vastajad

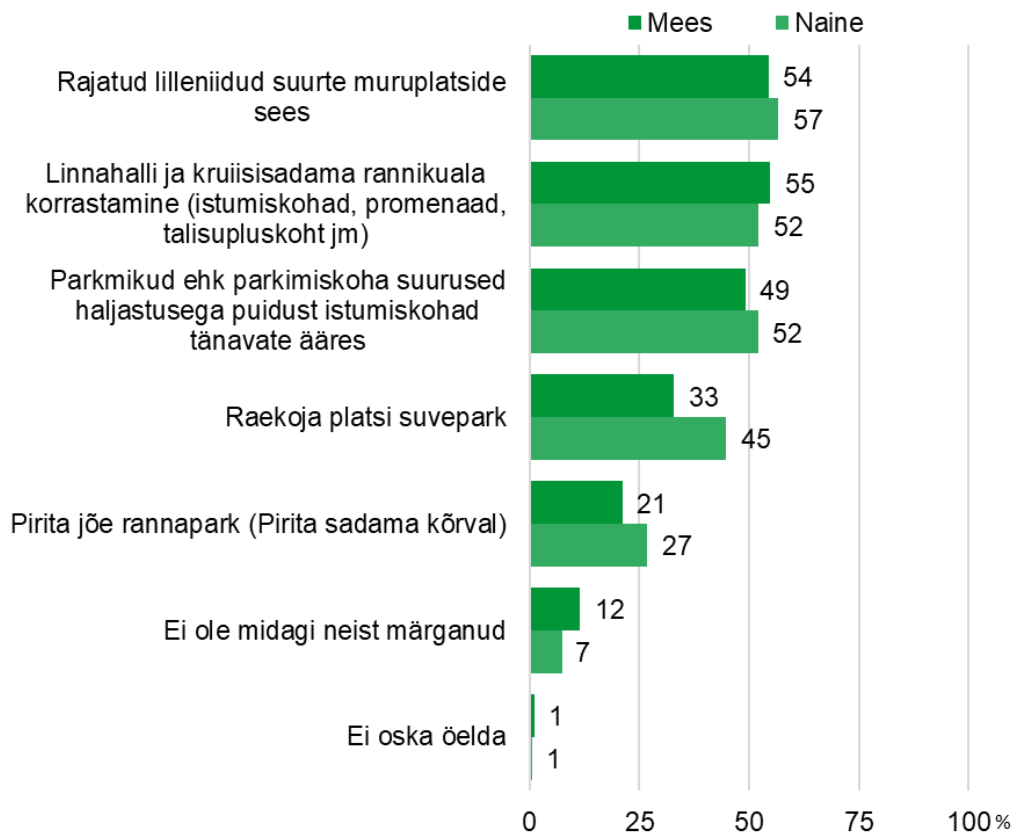

- ✓ Rohelise pealinna aasta raames viidi läbi mitmeid tegevusi ja sekkumisi linnaruumis, et muuta linna rohelisemaks ja inimkeskemaks. Küsitluses kaardistati tallinlaste teadlikkust mõningatest neist tegevustest/sekkumistest.
- ✓ Ankeedis loetletud tegevustest/sekkumistest olid tallinlased kõige sagedamini märganud suurte muruplatside sisse rajatud lilleniite (märganud oli 56%), linnahalli ja kruisisadama rannikuala korrastamist (53%) ning parkmikke (51%). Vähemad olid märganud Raekoja platsi suveparki (39%) või Pirita jõe rannaparki (24%). Ühtegi neist tegevustest/sekkumistest polnud märganud umbes kümnendik küsitletutest: sagedamini eesti rahvusest elanikud.
- ✓ Võrreldes madalama haridusega elanikega oli kõrgharidusega elanike seas levinum Raekoja platsi suvepargi märkamine (vastavalt 35% ja 46%), kuid vähem levinud lilleniitude (vastavalt 59% ja 51%) ja Pirita jõe rannapargi märkamine (vastavalt 28% ja 19%).
- ✓ Majanduslikult hästi toime tulevate inimeste seas oli Pirita jõe rannapargi märkamine vähem levinud kui ülejäänud toimetulekurühmades (vastavalt 15% ja 25–37%) ning lilleniitude märkamine vähem levinud kui majanduslike toimetulekuraskustega rühmas (vastavalt 49% ja 67%).

Joonis 24. Rohelise pealinna aasta raames viidi läbi mitmeid tegevusi ja sekkumisi linnaruumis, et muuta linna rohelisemaks ja inimeste keskemaks. Milliseid nendest olete Te märganud?

Meeste ja naiste võrdlus

n=1000, kõik vastajad

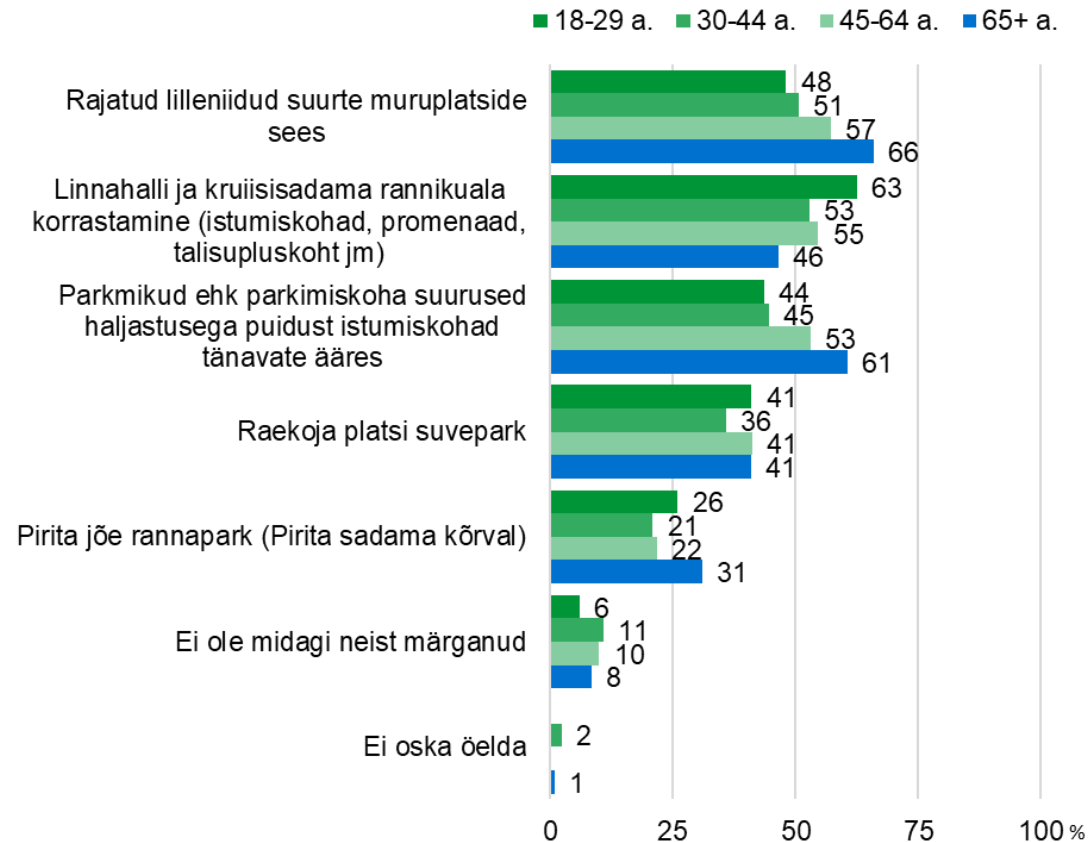

- ✓ Võrreldes meestega oli Raekoja platsi suveparki ning Pirita jõe rannaparki märganuid enam naiste seas. Võrreldes naistega oli meeste seas enam neid, kes polnud ühtegi ankeedis loetletud tegevustest/sekkumistest märganud.

Joonis 25. Rohelise pealinna aasta raames viidi läbi mitmeid tegevusi ja sekkumisi linnaruumis, et muuta linna rohelisemaks ja inimeste keskemaks. Milliseid nendest olete Te märganud?

Vanuserühmade võrdlus

n=1000, kõik vastajad

- ✓ Kui linnahalli ja kruisisadama rannikuala korrastamist märganuid oli kõige arvukamalt 18–29-aastaste seas, siis lilleniitude, parkmike ning Pirita jõe rannapargi märkamise oli levinuim 65-aastaste ja eakamate seas.

Tabel 3. Rohelise pealinna aasta raames viidi läbi mitmeid tegevusi ja sekkumisi linnaruumis, et muuta linna rohelisemaks ja inimeste keskemaks. Milliseid nendest olete Te märganud?

Linnaosade võrdlus

n=1000, kõik vastajad

	Haabersti	Kesklinn	Kristiine	Lasnamäe	Mustamäe	Nõmme	Pirita	Põhja-Tallinn
Rajatud lilleniidud suurte muruplatside sees	55%	53%	48%	56%	57%	62%	51%	60%
Linnahalli ja kruisisadama rannikuala korrastamine (istumiskohad, promenaad, talisupluskoht jm)	52%	51%	48%	54%	52%	56%	51%	58%
Parkmikud ehk parkimiskoha suurused haljastusega puidust istumiskohad tänavate ääres	48%	52%	52%	49%	60%	44%	41%	49%
Raekoja platsi suvepark	34%	52%	28%	41%	35%	41%	35%	37%
Pirita jõe rannapark (Pirita sadama kõrval)	25%	17%	19%	34%	22%	16%	52%	15%
Ei ole midagi neist märganud	11%	8%	15%	10%	8%	12%	11%	6%
Ei oska öelda		2%		2%	0,5%		1%	2%

* Tabelis on **sinisega** tähistatud kogu valimi keskmisest oluliselt kõrgem ning **punasega** kogu valimi keskmisest oluliselt madalam tulemus 95%-sel usaldusnivool.

- ✓ Linnaosade võrdluses oli parkmike märkamise levimus Mustamäe elanike seas, Raekoja platsi suvepargi märkamise Kesklinna elanike seas ning Pirita jõe rannapargi märkamise Pirita ning Lasnamäe elanike seas.

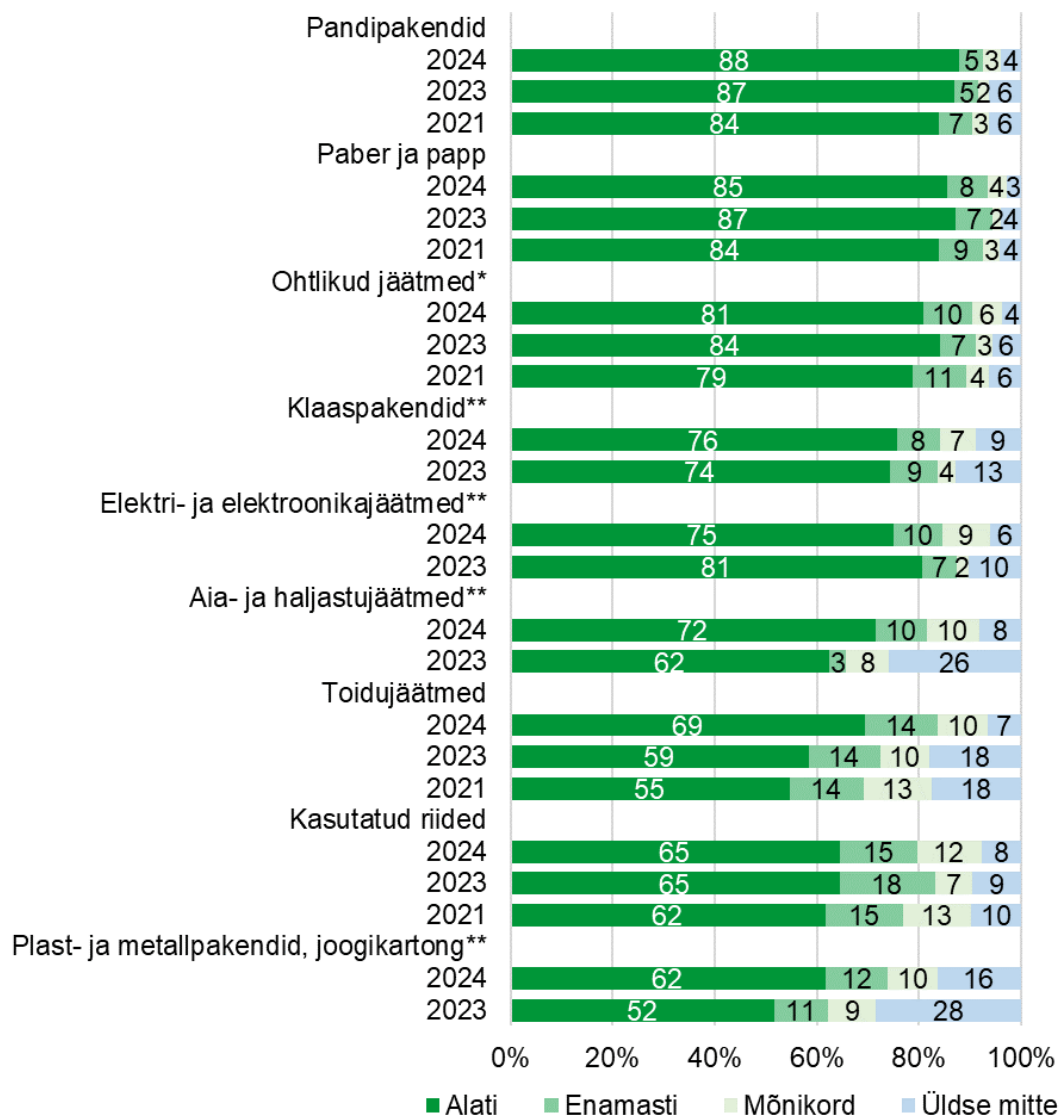
4. Jäätmete liigiti kogumine

Jäätmete liigiti kogumine kodus

Joonis 26. Kui sageli kogutakse Teie kodus praegu liigiti järgnevaid jäätmeid?

2024. aastal n=437-986, 2023. aastal n=210-781 ja 2021. aastal n=434-791 (vastajad, kel tekib antud liiki jäätmeid)

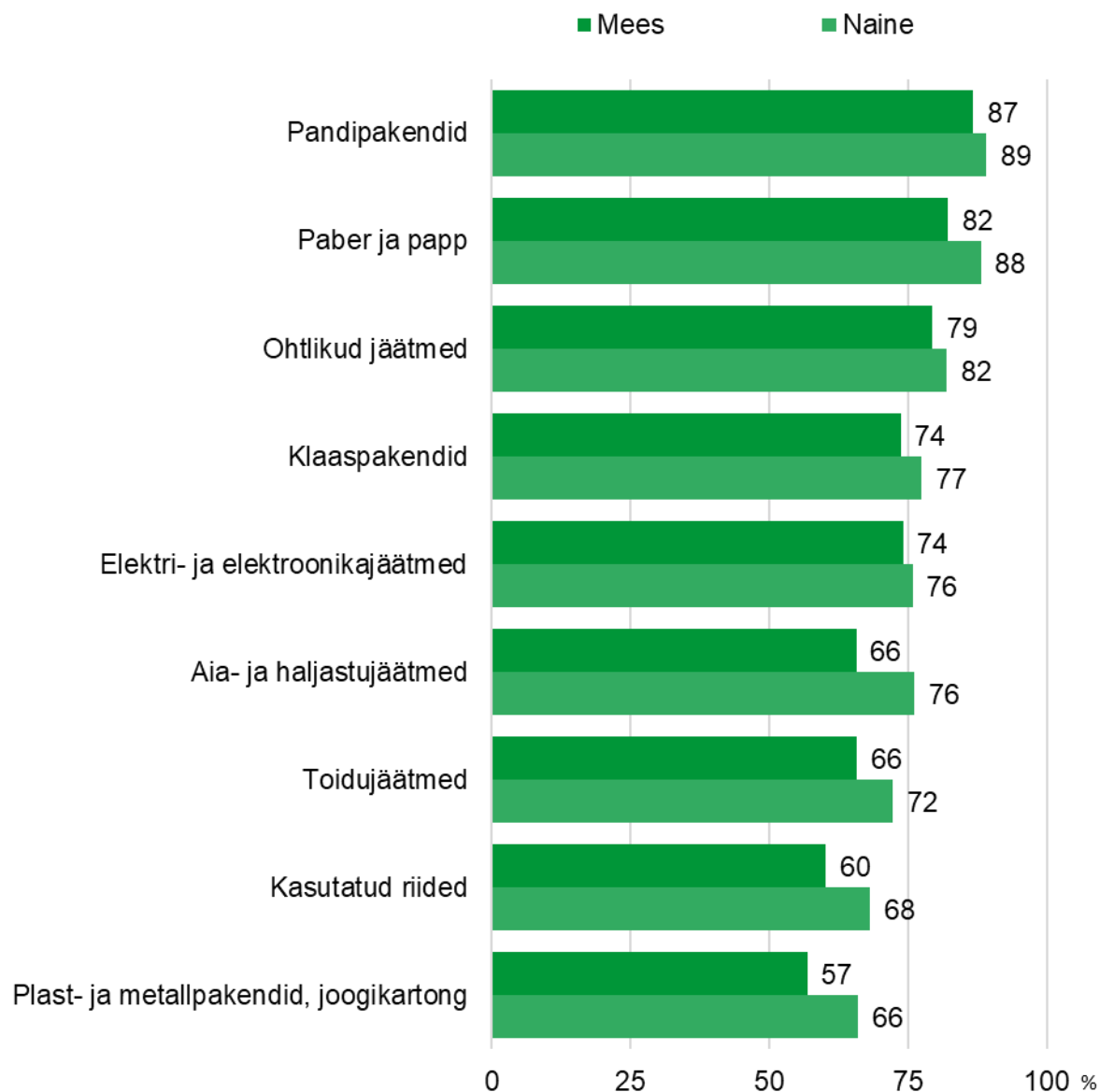
* Nt ravimid, patareid, akud, lambipirnid, värvijäägid, kemikaalid, eterniit jm

** Nelja jäätmeliigi puhul ei ole 2021. aasta tulemusi esitatud, kuna küsimuse esitamise viis on muutunud.

- ✓ Enamiku jäätmeliikide puhul jäi nende vastajate osakaal, kes ütlesid, et neil kodus vastavat liiki jäätmeid ei teki, vahemikku 1–5%. Kõrgem oli see näitaja ohtlike jäätmete (8% ütles, et neil kodus selliseid jäätmeid ei teki), elektri- ja elektroonikajäätmete (vastavalt 21%) ning aia- ja haljastujäätmete (vastavalt 61%) osas.
- ✓ Võttes aluseks inimesed, kel kodus vastavat liiki jäätmeid tekib, oli tallinlaste seas kõige levinum pandipakendite (88% kogus alati liigiti), paberi ja papi (85%) ning ohtlike jäätmete (81%) liigiti kogumine. Klaaspakendeid kogus alati liigiti 76%, elektri- ja elektroonikajäätmeid 75%, aia- ja haljastujäätmeid 72%, toidujäätmeid 69%, kasutatud riideid 65% ning plast- ja metallpakendeid ja joogikartongi 62% tallinlastest, kel vastavat liiki jäätmeid tekib.
- ✓ Võrreldes 2023. aastaga on sagenenud aia- ja haljastujäätmete, toidujäätmete ning plast- ja metallpakendite/joogikartongi liigiti kogumine, kuid vähenenud elektri- ja elektroonikajäätmete liigiti kogumine.

Joonis 27. Vastajate osakaal, kelle kodus kogutakse alati liigiti järgnevaid jäätmeid. Meeste ja naiste võrdlus.

n=437-986, vastajad, kel tekib antud liiki jäätmeid

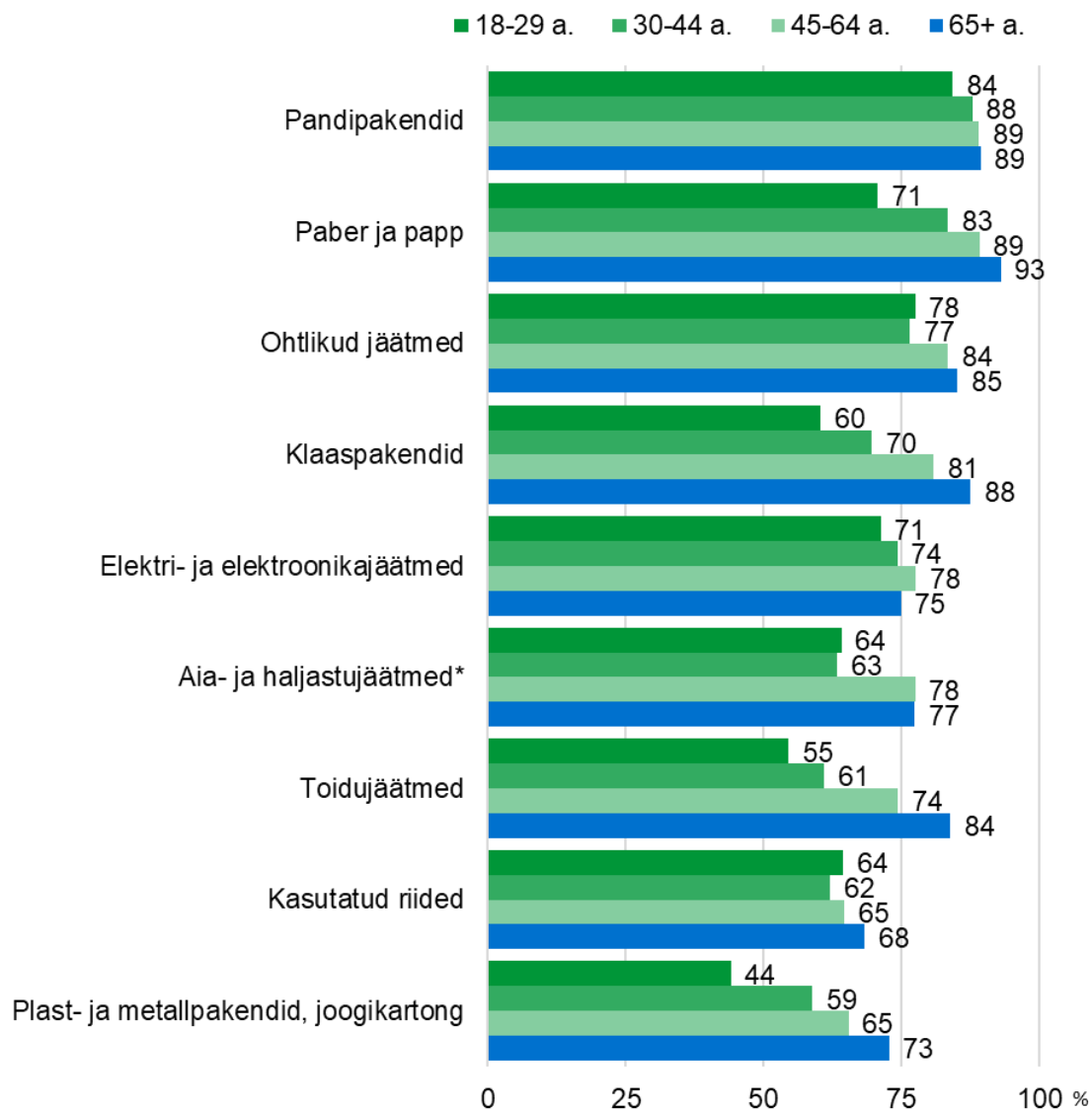

- ✓ Võrreldes meestega oli naiste seas levinum paberi ja papi, toidujäätmete, aia- ja haljastujäätmete, plast- ja metallpakendite/joogikartongi ning kasutatud riiete liigiti kogumine.
- ✓ Ohtlike jäätmete liigiti kogumine oli eestlaste seas levinum kui muudest rahvustest elanike seas (vastavalt 84% ja 77%).
- ✓ Võrreldes madalama haridusega elanikega oli kõrgharidusega elanike seas veidi levinum pandipakendite liigiti kogumine (vastavalt 86% ja 91%). Võrreldes majanduslikult hästi toime tulevate inimestega oli majanduslike toimetulekuraskustega inimeste seas levinum plast- ja metallpakendite ja joogikartongi liigiti kogumine (vastavalt 55% ja 72%).

Joonis 28. Vastajate osakaal, kelle kodus kogutakse alati liigiti järgnevaid jäätmeid. Vanuserühmade võrdlus.

n=437-986, vastajad, kel tekib antud liiki jäätmeid

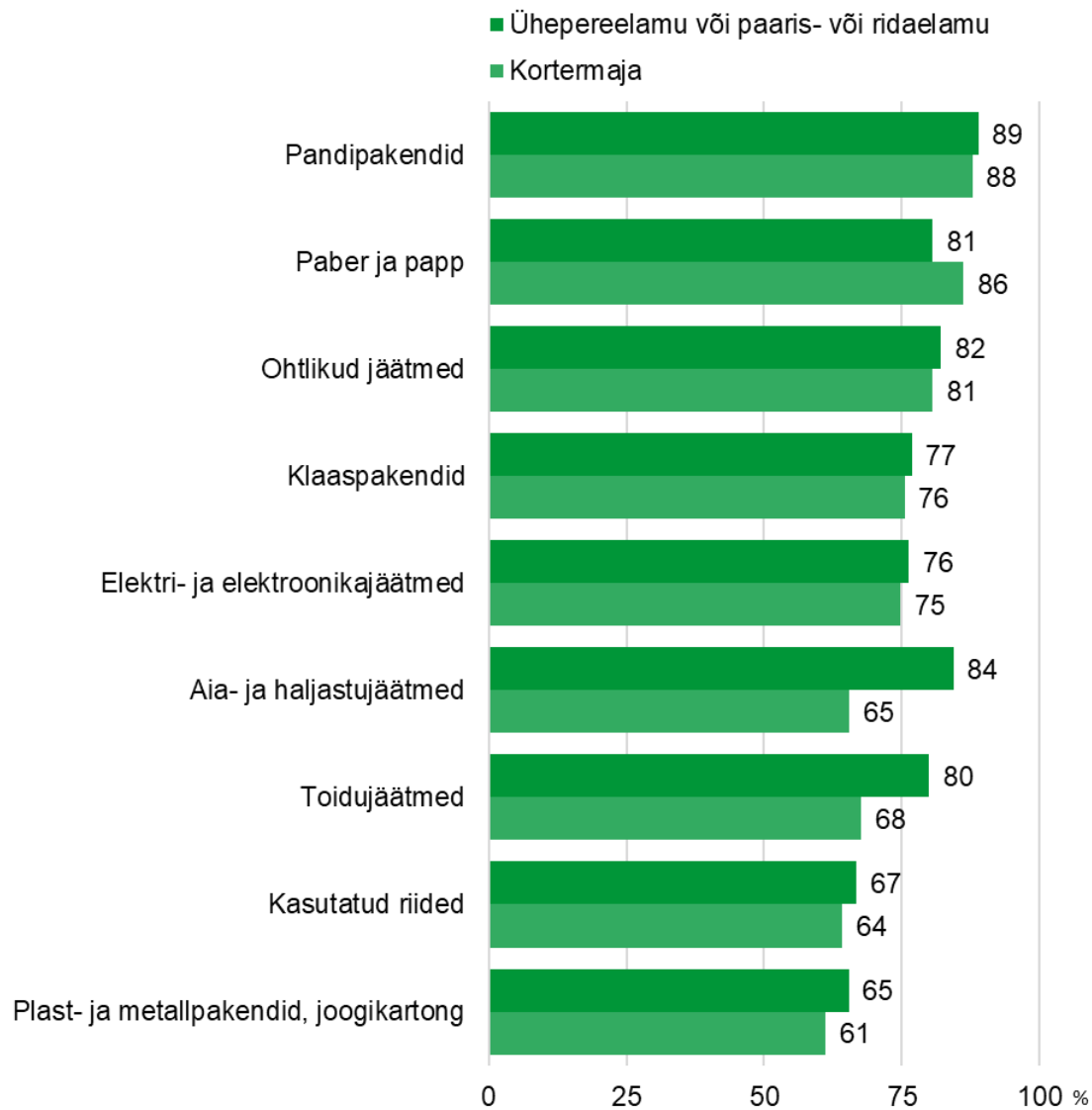

* Aia- ja haljastujäätmete liigiti kogujaid oli 18-29-aastaste valimis 39 vastajat.

- ✓ Klaaspakendite ning toidujäätmete liigiti kogumine oli 45–64-aastaste ning 65-aastaste ja eakamate seas levinum kui nooremates vanuserühmades.
- ✓ Paberi ja papi ning plast- ja metallpakendite/joogikartongi liigiti kogumine oli 18–29-aastaste seas vähem levinud kui vanemates vanuserühmades. Kõige levinum oli nende jäätmeliikide liigiti kogumine 65-aastaste ja eakamate seas.

Joonis 29. Vastajate osakaal, kelle kodus kogutakse alati liigiti järgnevaid jäätmeid. Võrdlus elamutüübi alusel.

n=437-986, vastajad, kel tekib antud liiki jäätmeid

- ✓ Kortereelamute elanike seas oli toidujäätmete ning aia- ja haljastujäätmete liigiti kogumine vähem levinud kui eramute ja ridaelamute elanike seas.

Tabel 4. **Vastajate osakaal, kelle kodus kogutakse järgnevaid jäätmeid alati liigiti. Linnaosade võrdlus.**
n=437-986, vastajad, kel tekib antud liiki jäätmeid

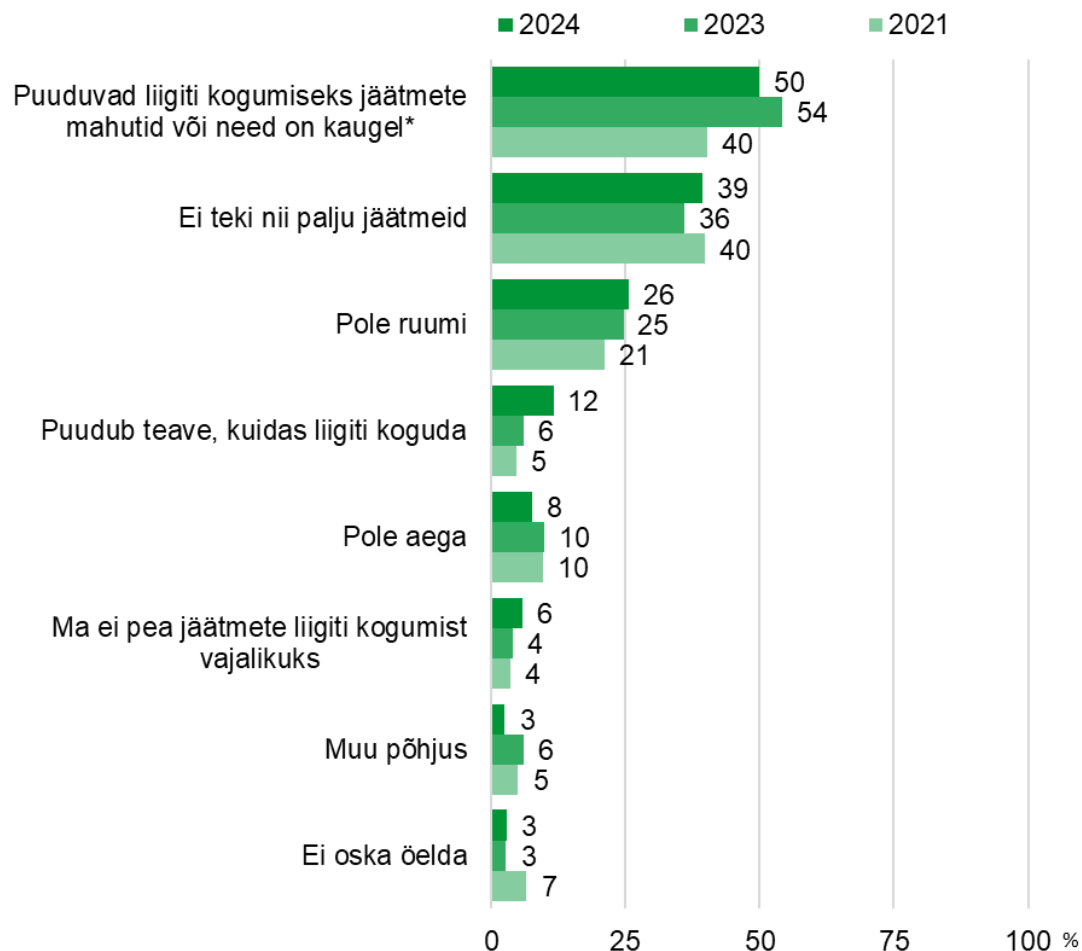
	Haabersti	Kesklinn	Kristiine	Lasnamäe	Mustamäe	Nõmme	Pirita	Põhja-Tallinn
Pandipakendid	90%	92%	88%	87%	83%	86%	88%	89%
Paber ja papp	85%	86%	85%	89%	85%	83%	83%	82%
Ohtlikud jäätmed	86%	75%	77%	81%	79%	82%	87%	86%
Klaaspakendid	74%	71%	75%	75%	77%	83%	86%	77%
Elektri- ja elektroonikajäätmed	76%	76%	75%	71%	77%	75%	82%	77%
Aia- ja haljastujäätmed	79%	68%	74%	58%	67%	86%	84%	67%
Toidujäätmed	73%	54%	69%	74%	70%	77%	77%	67%
Kasutatud riided	69%	66%	60%	59%	71%	68%	73%	63%
Plast- ja metallpakendid, joogikartong	64%	63%	56%	63%	55%	68%	66%	65%

* Tabelis on **sinisega** tähistatud kogu valimi keskmisest oluliselt kõrgem ning **punasega** kogu valimi keskmisest oluliselt madalam tulemus 95%-sel usaldusnivool.

- ✓ Ootuspäraselt oli aia- ja haljastujäätmete liigiti kogumine levinuim linnaosades, kus eramaju on kõige enam – Nõmmel ja Pirital. Ka klaaspakendite liigiti kogumine oli levinuim Pirital. Toidujäätmete liigiti kogumine oli kõige vähem levinud Kesklinnas ning aia- ja haljastujäätmete liigiti kogumine Lasnamäel.

Joonis 30. Kui Te ei kogu liigiti kõiki liiki jäätmeid või ei tee seda pidevalt, siis millistel põhjustel?

2024. aastal n=480, 2023. aastal n=459 ja 2021. aastal n=525
(vastajad, kes ei kogu kõiki jäätmeliike alati/enamasti)

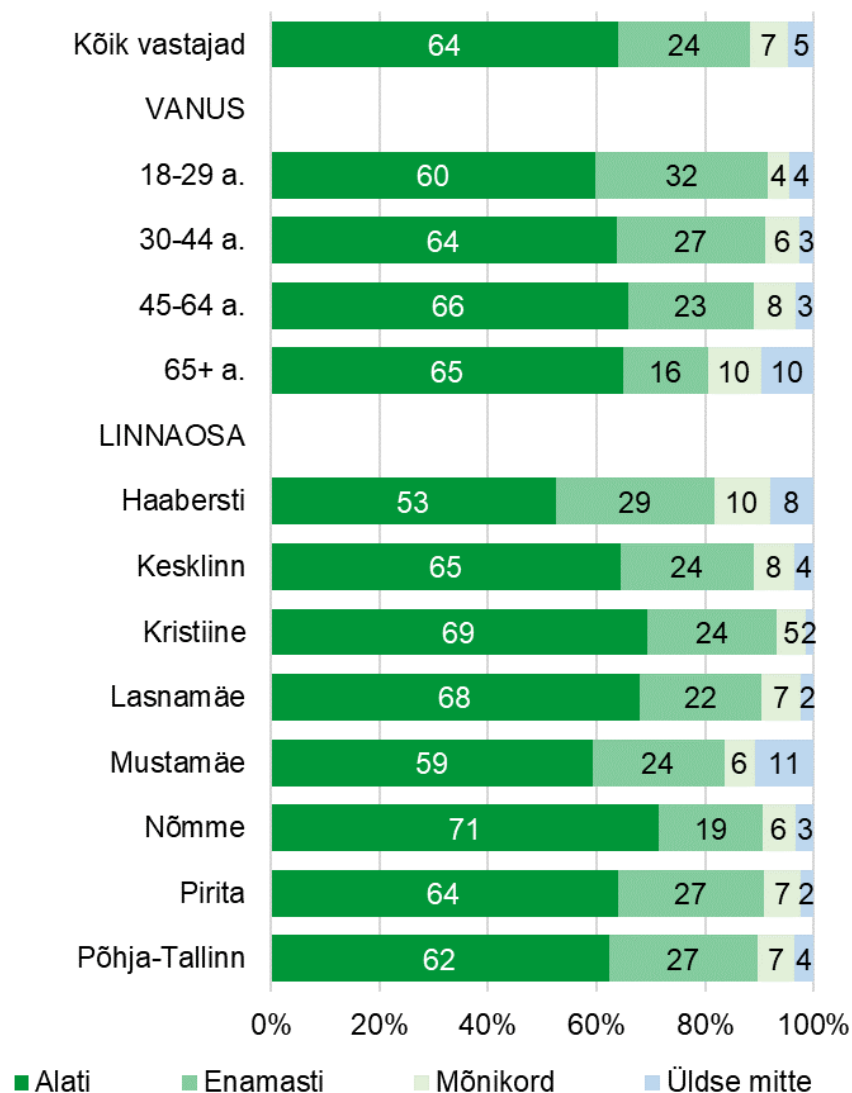
* 2021. aasta ankeedis oli selle vastusevariandi sõnastus: "Liigiti kogutud jäätmeid on keeruline üle anda (puuduvad konteinerid või need on liiga kaugel)"

- ✓ Kõige levinumaks põhjuseks, miks kodus jäätmeid liigiti ei kogutud, oli tallinlaste hinnangul see, et puuduvad vastavad mahutid või need on kaugel (seda tõi esile 50% neist, kes kõiki jäätmeid alati/enamasti liigiti ei kogunud). Sageli toodi esile ka seda, et jäätmeid tekib vähe (39%) või et nende liigiti kogumiseks pole ruumi (26%). Harvemini toodi põhjuseks teabepuudust (12%), ajapuudust (8%), arvamust, et jäätmete liigiti kogumine pole vajalik (6%), või muid põhjusi (3%).
- ✓ Võrreldes 2023. aastaga on kasvanud nende vastajate osakaal, kes tõi põhjuseks teabepuudust. Muude põhjuste mainimissagedus pole võrreldes 2023. aastaga oluliselt muutunud.
- ✓ Võrreldes noorematega nimetasid 45–64-aastased ning 65-aastased ja vanemad jäätmete sorteerimata jätmise põhjusena sagedamini seda, et ei teki nii palju jäätmeid. Võrreldes vanemate vastajatega tõi 30–44-aastased sagedamini põhjuseks kogumismahutite puudumist/kaugust. Võrreldes noorematega tõi 65-aastased ja eakamad harvemini põhjuseks ruumipuudust; võrreldes 18–29-aastastega harvemini ka ajapuudust.
- ✓ Võrreldes korterelamute elanikega põhjendasid eramute ja ridaelamute elanikud jäätmete liigiti kogumata jätmist sagedamini ajapuudusega. Seda põhjust tõi keskmisest sagedamini esile ka Kristiines elavad vastajad.

Jäätmete liigiti kogumine avalikus ruumis

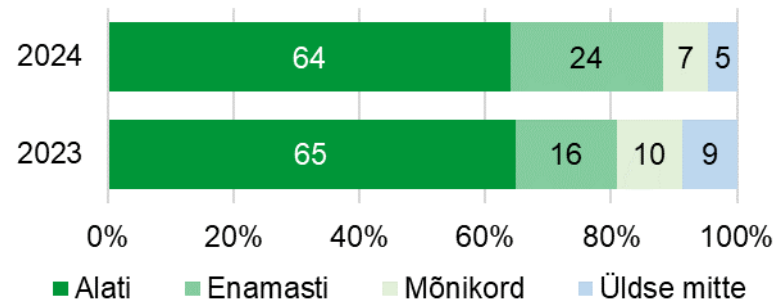
Joonis 31. Kui sageli Te panete avalikus ruumis jäätmeid just seda liiki jäätmetele ettenähtud prügikastidesse? Näiteks tänavatel, peatustes, parkides, väljakutel või randades

n=984, kõik sisulise vastuse andnud vastajad

Joonis 32. Kui sageli Te panete avalikus ruumis jäätmeid just seda liiki jäätmetele ettenähtud prügikastidesse? Näiteks tänavatel, peatustes, parkides, väljakutel või randades

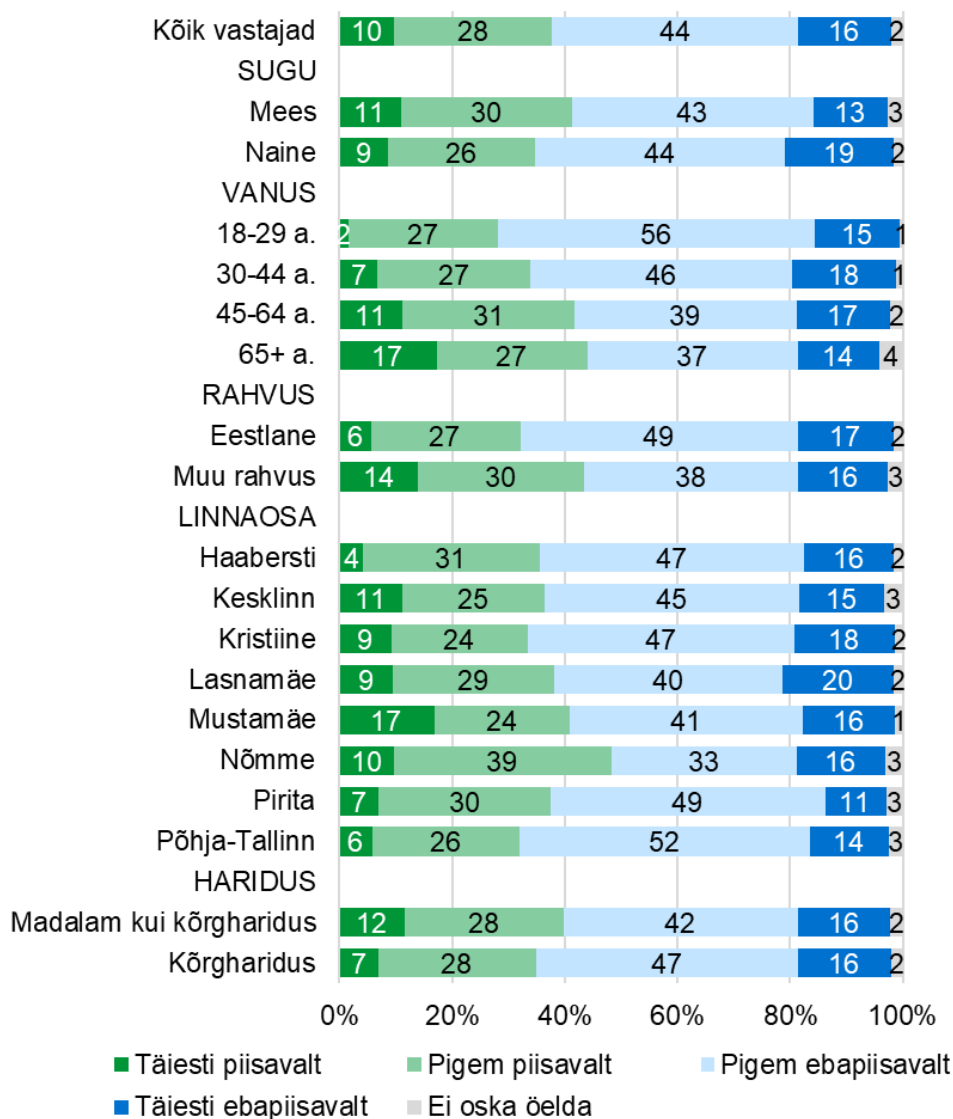
2024. aastal n=984 ja 2023. aastal n=772 (kõik sisulise vastuse andnud vastajad)

- ✓ Avalikus ruumis (näiteks tänavatel, peatustes, parkides, väljakutel ja randades) viibides paneb 64% küsitletud tallinlastest enda sõnul jäätmed alati just seda liiki jäätmetele ettenähtud prügikastidesse, 24% teeb seda enamasti ja 7% mõnikord. Võrreldes 2023. aastaga on vähenenud nende linlaste osakaal, kes avalikus ruumis viibides jäätmeid kunagi liigiti ei kogu: 2023. aastal oli neid 9% ja 2024. aastal 5%.
- ✓ Vanuserühmade võrdluses oli jäätmete avalikus ruumis liigiti kogumine kõige vähem levinud 65-aastaste ja eakamate seas (10% ei kogunud kunagi liigiti).
- ✓ Linnaosade võrdluses oli avalikus ruumis jäätmete liigiti kogumine kõige vähem levinud Mustamäe elanike seas (11% ei kogunud kunagi liigiti).

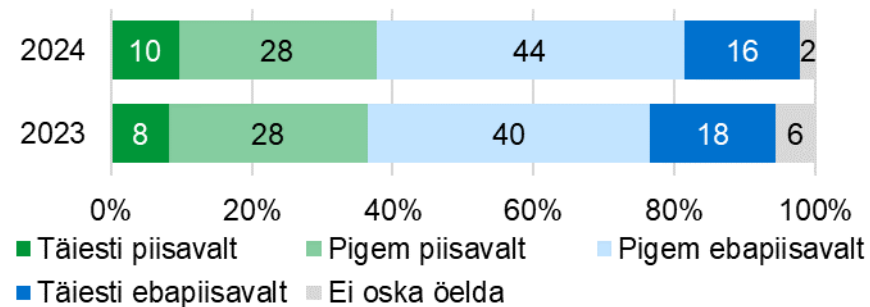
Joonis 33. Kas jäätmete liigiti kogumiseks mõeldud prügikaste on avalikus ruumis piisavalt? Näiteks tänavatel, peatustes, parkides, väljakutel või randades.

2024. aastal n=1000 ja 2023. aastal n=789 (kõik vastajad)

Joonis 34. Kas jäätmete liigiti kogumiseks mõeldud prügikaste on avalikus ruumis piisavalt? Näiteks tänavatel, peatustes, parkides, väljakutel või randades.

2024. aastal n=1000 ja 2023. aastal n=789 (kõik vastajad)

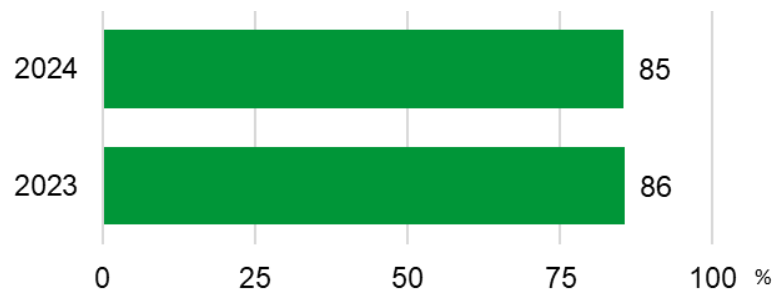
- ✓ Tallinlastest suurema osa (60%) arvates on jäätmete liigiti kogumiseks mõeldud prügikaste Tallinnas täiesti või pigem ebapiisavalt ning 38% arvates täiesti või pigem piisavalt. Võrreldes 2023. aastaga pole hinnangud prügikastide piisavusele muutunud.
- ✓ Võrreldes meestega arvasid naised sagedamini, et jäätmete liigiti kogumiseks mõeldud prügikaste on Tallinnas ebapiisavalt (56% meestest ja 64% naistest). Mida noorema vanuserühmaga oli tegu, seda kriitilisemad oldi jäätmete liigiti kogumiseks mõeldud prügikastide piisavuse asjus: hinnangu „täiesti/pigem ebapiisavalt“ andis 71% 18–29-aastastest ja 52% 65-aastastest ja eakamatest.
- ✓ Võrreldes muudest rahvustest elanikega arvasid eestlased sagedamini, et jäätmete liigiti kogumiseks mõeldud prügikaste on avalikus ruumis ebapiisavalt (vastavalt 54% ja 66%).
- ✓ Linnaosade võrdluses oli rahulolu jäätmete liigiti kogumiseks mõeldud prügikastide piisavusega kõrgeim Nõmmel (48% arvas, et prügikaste on piisavalt).

Jäätmete liigiti kogumine töökohal

Joonis 35. Kas Teie töökohas kogutakse jäätmeid liigiti?

"Jah"-vastuste osakaal

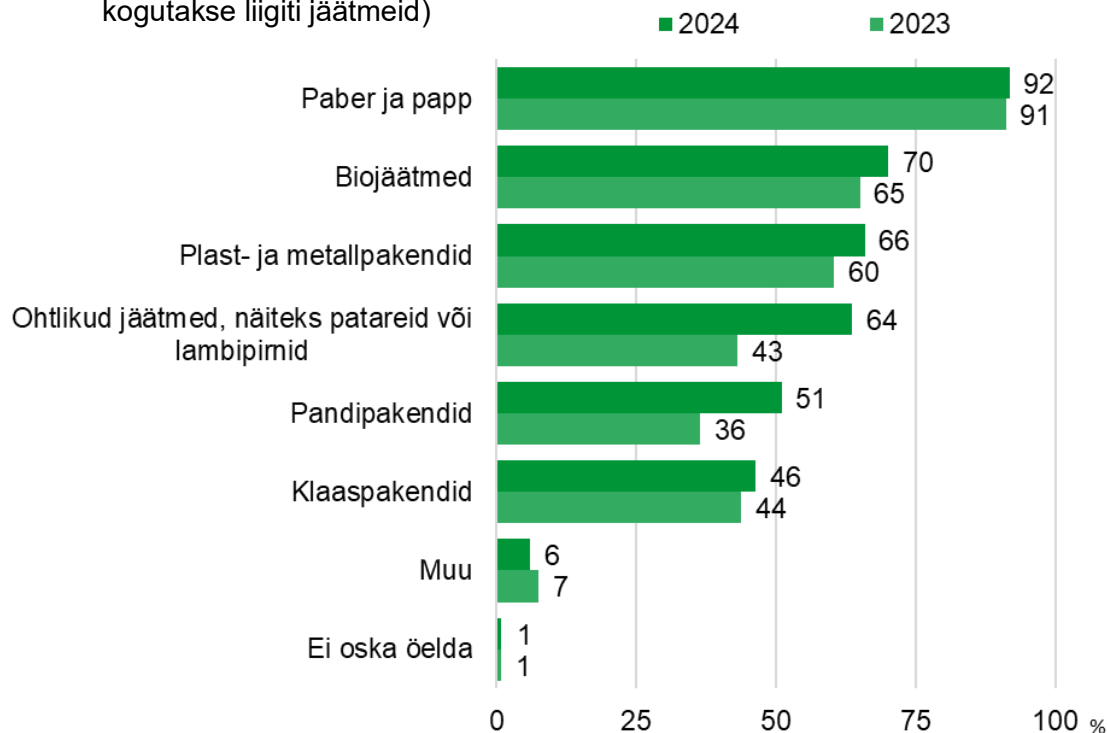
2024. aastal n=625 ja 2023. aastal n=503 (vastajad, kes on viimase 12 kuu jooksul käinud tööl tööandja ruumides ning oskasid jäätmete liigiti kogumise osas vastuse anda)

- ✓ Küsitluse andmetel oli viimase 12 kuu jooksul töötanud 76% vähemalt 18-aastastest tallinlastest, sealjuures 62% käinud tööl tööandja ruumides.
- ✓ Tööandja ruumides tööl käivatest tallinlastest 85% sõnul kogutakse nende töökohas jäätmeid liigiti. Võrreldes 2023. aastaga pole vastav osakaal muutunud. Seda, et tööl kogutakse jäätmeid liigiti, märkisid kõrgharidusega vastajad veidi sagedamini kui madalama haridusega vastajad (vastavalt 89% ja 83%).

Joonis 36. Milliseid jäätmeid Teie töökohas liigiti kogutakse?

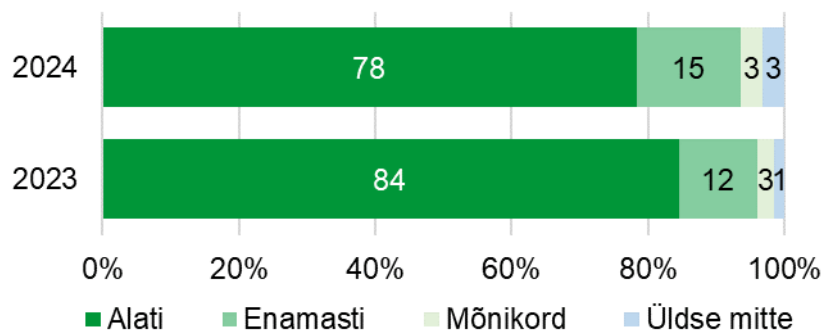
2024. aastal n=541 ja 2023. aastal n=362 (vastajad, kelle töökohas kogutakse liigiti jäätmeid)

- ✓ Erinevatest jäätmeliikidest oli töökohtades kõige levinum paberi ja papi liigiti kogumine (92% neist, kelle töökohas jäätmeid liigiti kogutakse), kuid küllaltki levinud ka biojätmete (70%), plast- ja metallpakendite (66%) ning ohtlike jäätmete (64%) liigiti kogumine. Pisut vähem levinud oli pandipakendite (51%) ja klaaspakendite (46%) liigiti kogumine töökohtadel. Samas tuleb arvestada, et antud küsimus ei kaardistanud seda, milliseid jäätmeid töökohal tekib, ning võib oletada, et viimati mainitud jäätmeliike tekib töökohtadel vähem.
- ✓ Võrreldes 2023. aastaga on oluliselt sagenenud ohtlike jäätmete liigiti kogumine töökohtadel (2023. aastal 43% ja 2024. aastal 64%) ning pandipakendite liigiti kogumine (2023. aastal 36% ja 2024. aastal 51%). Pisut on sagenenud ka biojätmete ning plast- ja metallpakendite liigiti kogumine töökohtadel.

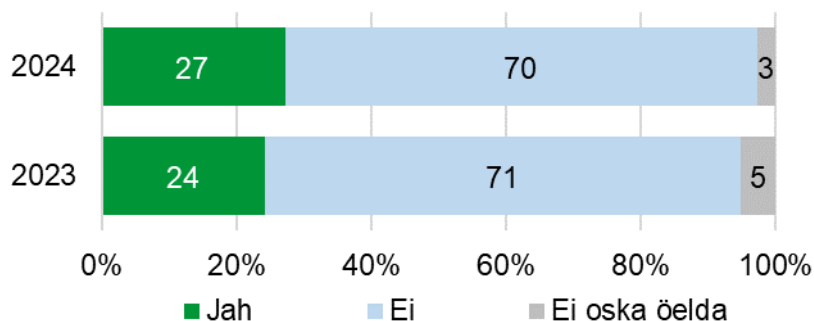
Joonis 37. Kui tihti Teie kogute töökohal jäätmeid liigiti erinevatesse prügikastidesse?

2024. aastal n=540 ja 2023. aastal n=428 (vastajad, kes on viimase 12 kuu jooksul käinud tööl tööandja ruumides ning oskasid jäätmete liigiti kogumise osas vastuse anda)

Joonis 38. Kas Teil on töö juures viimastel aastatel toimunud koolitusi jäätmete liigiti kogumise kohta?

2024. aastal n=756 ja 2023. aastal n=645 (vastajad, kes on viimase 12 kuu jooksul töötanud)

- ✓ Inimestest, kelle töökohal jäätmeid liigiti kogutakse, kogus 78% enda sõnul ka ise töökohal jäätmeid alati liigiti. Võrreldes 2024. aastaga on vastav näitaja pisut vähenenud (oli 84%).
- ✓ Võrreldes meestega oli naiste seas enam neid, kes kogusid (enda sõnul) alati töökohal jäätmeid liigiti (75% meestest ja 82% naistest).
- ✓ Töötavatest vastajatest 27% sõnul oli neil töö juures viimastel aastatel toimunud koolitusi jäätmete liigiti kogumise kohta. 2023. aasta uuringus oli vastav näitaja sarnane (24%).
- ✓ Seda, et töö juures oli jäätmete liigiti kogumise teemal toimunud viimastel aastatel koolitusi, märkisid 45–64-aastased ja 65-aastased või eakamad töötajad sagedamini kui 18–29-aastased (33-39% vs 15%).
- ✓ Vastajad, kes tulid majanduslikult hästi toime, märkisid selliste koolituste toimumist harvemini kui need, kelle toimetulek oli keskmine (21% ja 31%, raske toimetulekuga grupis 23%).
- ✓ Ootuspäraselt oli jäätmete liigiti kogumine töökohal ning vastavate koolituste toimumine omavahel seotud – neist, kelle töökohal koguti jäätmeid liigiti, märkis 34%, et töökohal on läbi viidud ka vastavaid koolitusi. Neist, kelle töökohal jäätmeid liigiti ei kogutud, märkis vastavate koolituste toimumist vaid 5%.

5. Jäätmete üleandmine ja ümbertöötlemine

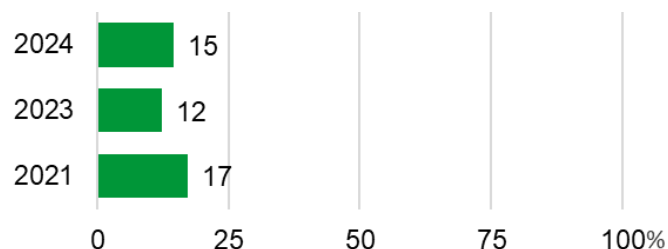
Toidujäätmete ning aia- ja haljastujäätmete kompostimine

Joonis 39. **Kas Te kompostite toidujäätmeid või aia- ja haljastujäätmeid oma Tallinna elukoha hoovis? Kompostimise all ei mõelda nende jäätmete kogumist biolagunevate jäätmete mahutisse, mida jäätmeveoettevõtte tühjendab.**

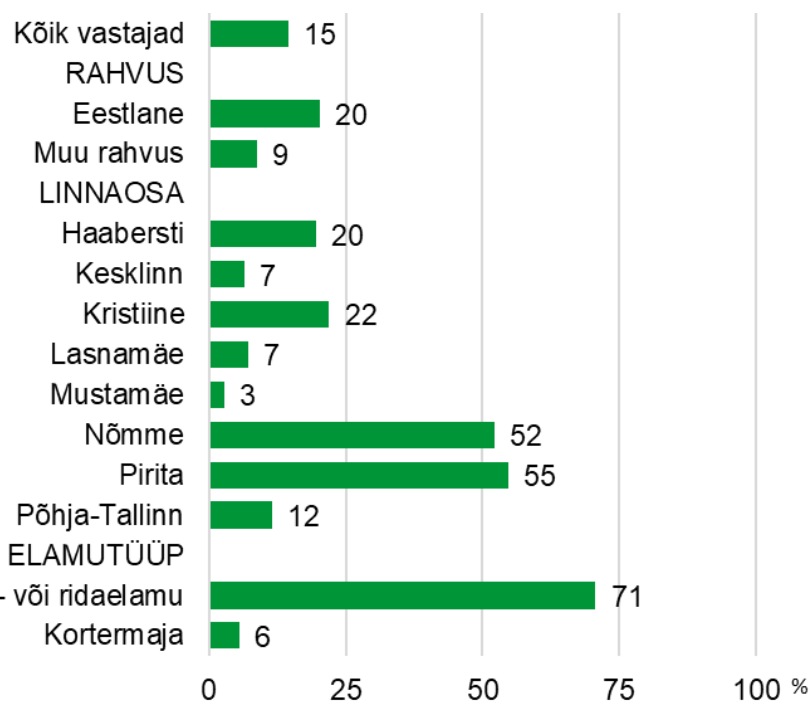
Jäätmeid kompostivate elanike osakaal

2024. aastal n=997, 2023. aastal n=785 ja 2021. aastal n=797 (vastajad, kes oskasid anda sisulise vastuse)

Aastate võrdlus 2021-2024

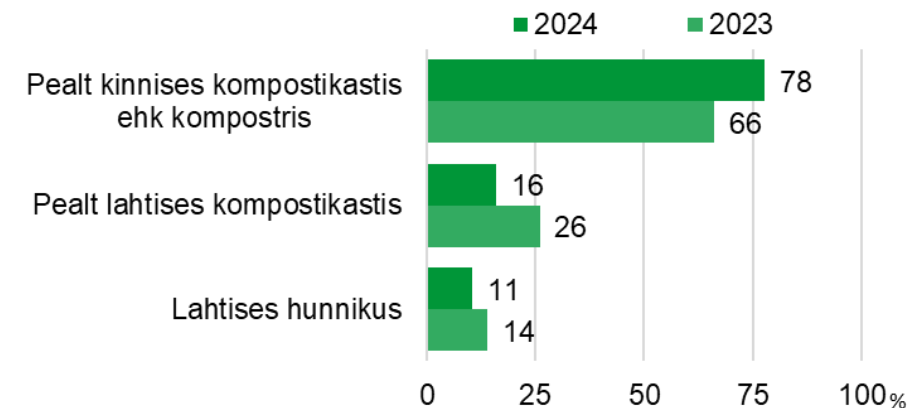
Taustrühmade võrdlus, 2024

- ✓ Küsitletud tallinlastest 15% kompostis toidujäätmeid või aia- ja haljastujäätmeid oma Tallinna elukoha hoovis. Võrreldes varasemate aastatega pole jäätmeid kompostivate elanike osakaal selgesuunaliselt muutunud.
- ✓ Eramute ja ridaelamute elanikest kompostis jäätmeid 71%, kortermajade elanikest aga vaid 6%. Linnaosade võrdluses oli jäätmete kompostimine levinum Pirital (55%) ja Nõmmel (52%). Eestlaste seas oli jäätmete kompostimine levinum kui muudest rahvustest elanike seas (vastavalt 20% ja 9%).
- ✓ Valdav osa oma elukoha hoovis jäätmeid kompostivatest inimestest kompostis jäätmeid pealt kinnises kompostikastis (78%). Vastav näitaja on võrreldes 2023. aastaga märkimisväärselt suurenenud (oli 66%). Vähem levinud oli jäätmete kompostimine pealt lahtises kompostikastis (16%) või lahtises hunnikus (11%).

Joonis 40. Millisel viisil Te oma elukoha hoovis kompostimist teete?

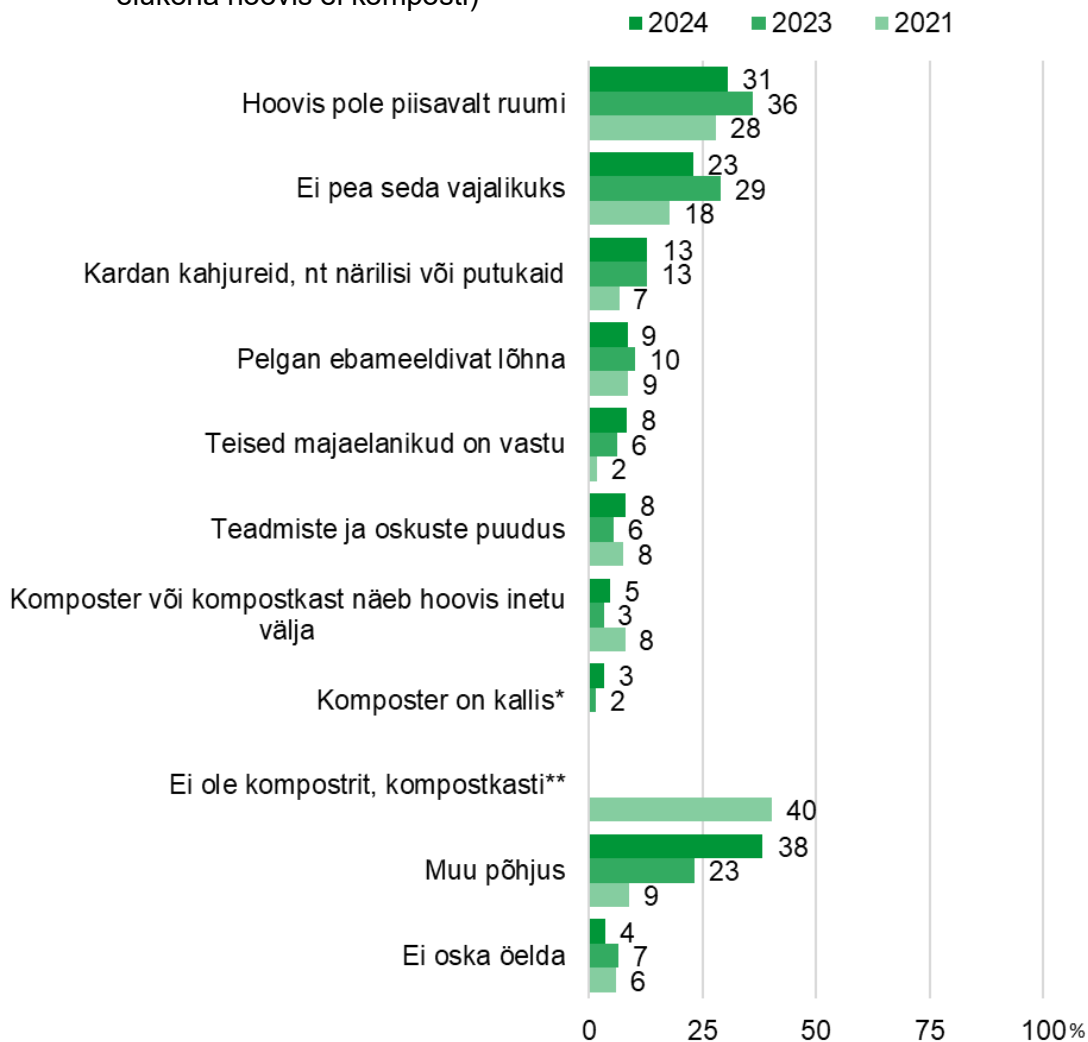
2024. aastal n=192 ja 2023. aastal n=149 (vastajad, kes kompostisid jäätmeid oma Tallinna elukoha hoovis ning oskasid kompostimise viisi kohta anda sisulise vastuse)

Joonis 41. Mis on kõige olulisemad põhjused, miks Te ei komposti toidujäätmeid või aia- ja haljastujäätmeid oma Tallinna elukoha hoovis?

2024. aastal n=801, 2023. aastal n=688 ja 2021. aastal n=648
(vastajad, kes toidujäätmeid või aia- ja haljastujäätmeid oma Tallinna elukoha hoovis ei komposti)

* 2021. aasta uuringu ankeedis see vastusevariant puudus

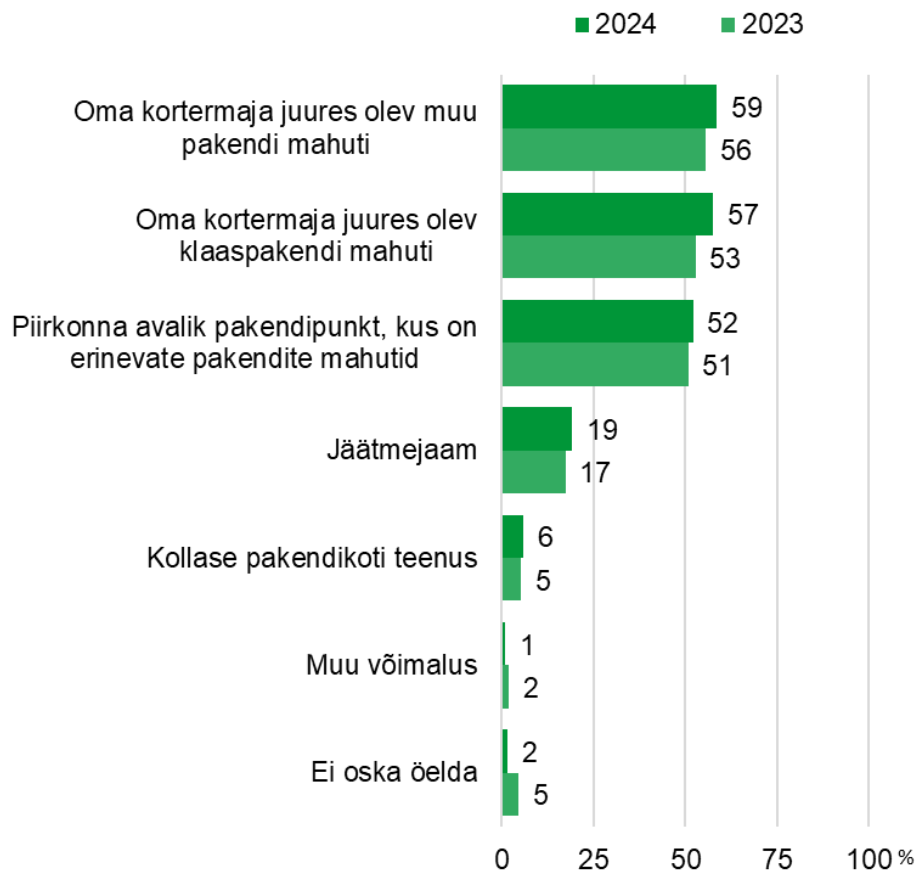
** 2023. ja 2024. aasta uuringute ankeetides see vastusevariant puudus

- ✓ Kõige olulisemateks põhjusteks, miks tallinlased oma Tallinna elukoha hoovis jäätmeid ei kompostinud, oli küsitluse andmetel ruumipuudus hoovis (mainis 31% neist, kes ei komposti) ning tunnetatud vajaduse puudumise (23%). Üsna paljud (38%) märkisid ka „muu“-vastuse – näiteks öeldi, et elatakse suures kortermajas ning jäätmete õues kompostimine oleks mõeldamatu või et ühistu pole seda korraldanud. Üsna sageli toodi esile ka seda, et puudub vajadus (nt piisab biojäätmete konteinerist või ei tekigi seda liiki jäätmeid), et puudub komposter või hoov selle hoidmiseks.
- ✓ Võrreldes korterelamute elanikega põhjendasid eramute ja ridaelamute elanikud seda, miks ei tegele jäätmete kompostimisega, sagedamini kahjurite või ebameeldiva lõhna kartusega ning teadmiste ja oskuste puudumisega. Kortere lamute elanikud seevastu tõid sagedamini esile „muu“-vastuste kategooriasse kuuluvaid asjaolusid. Ruumipuudust hoovis tõid keskmisest sagedamini esile Kesklinna elanikud ning teiste majaelanike vastuseisu Nõmme elanikud.
- ✓ Võrreldes noorematega põhjendasid 65-aastased ja eakamad jäätmete kompostimata jätmist sagedamini sellega, et ei pea seda vajalikuks.
- ✓ Võrreldes naistega nimetasid mehed põhjustena, miks jäätmeid ei komposti, sagedamini seda, et ei pea seda vajalikuks või kuna komposter näeks hoovis inetu välja.
- ✓ Võrreldes muudest rahvustest vastajatega tõid eestlased sagedamini põhjenduseks ruumipuudust hoovis, muudest rahvustest vastajad aga teadmiste ja oskuste puudust ja kartust ebameeldiva lõhna tekke ees.

Pandimärgiseta pakendijäätmete liigiti üleandmine

Joonis 42. Milliseid võimalusi Te olete viimase 12 kuu jooksul kasutanud pakendijäätmete liigiti üleandmiseks? Pakendijäätmed on klaas-, plast- ja metallpakendid ning joogikartong.

2024. aastal n=937 ja 2023. aastal n=686 (vastajad, kes koguvad kodus liigiti pakendijäätmeid)

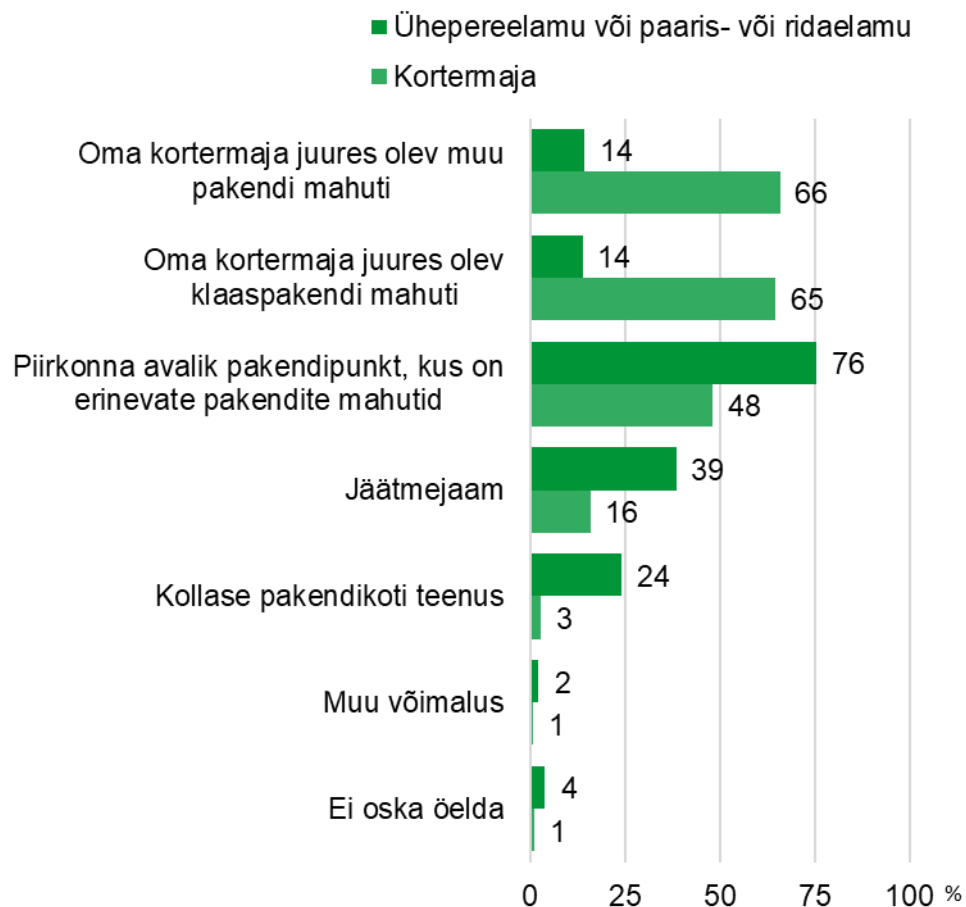

- ✓ Pandimärgiseta pakendijäätmeid kogus liigiti 94% tallinlastest, kel kodus vastavat liiki jäätmeid tekib.
- ✓ Pakendijäätmete liigiti üleandmiseks kasutati kõige sagedamini oma kortermaja juures asuvaid klaaspakendite mahuteid (57% neist, kes pakendijäätmeid liigiti kogusid) ning muude pakendite mahuteid (59%) või piirkonna avalikke pakendipunkte (52%). Vähem levinud oli pakendijäätmete viimine jäätmejaama (19%) või kollase pakendikoti teenuse kasutamine (6%).
- ✓ Võrreldes 2023. aastaga pole pandimärgiseta pakendijäätmete äraandmise võimaluste kasutamises märkimisväärsed muutusi toimunud.

Joonis 43. Milliseid võimalusi Te olete viimase 12 kuu jooksul kasutanud pakendijäätmete liigiti üleandmiseks? Pakendijäätmed on klaas-, plast- ja metallpakendid ning joogikartong. Võrdlus elamutüübi alusel.

n=937, vastajad, kes koguvad kodus liigiti pakendijäätmeid

- ✓ Kortermajade elanikud kasutasid pakendijäätmete liigiti ära andmiseks kõige sagedamini oma kortermaja juures asuvaid pakendimahuteid, eramute ja ridaelamute elanikud aga piirkonna avalikke pakendipunkte. Kortermajade elanike seas oli piirkonna avalike pakendipunktide kasutamine vähem levinud. Võrreldes eramute ja ridaelamute elanikega oli kortermajade elanike seas vähem levinud ka jäätmejaamade ning kollase pakendikoti teenuse kasutamine.
- ✓ Võrreldes naistega oli meeste seas levinum pakendijäätmete üleandmine jäätmejaama (16% naistest ja 22% meestest). Muud taustrühmade vahelised erinevused on enamjaolt seletatavad erinevustega elanike jagunemises elamutüübi alusel. Võrreldes muudest rahvustest või madalama haridusega elanikega (kelle seas on enam kortermajade elanikke) oli eestlaste või kõrgema haridusega elanike seas levinum pakendijäätmete liigiti üleandmine piirkonna avalikesse pakendipunktidesse või jäätmejaamadesse ning kollase pakendikoti teenuse kasutamine, vähem levinud aga oma kortermaja juures asuvate pakendimahutite kasutamine.

Tabel 5. Milliseid võimalusi Te olete viimase 12 kuu jooksul kasutanud pakendijätmete liigiti üleandmiseks?
Pakendijätmed on klaas-, plast- ja metallpakendid ning joogikartong.
Linnaosade võrdlus.

n=937, vastajad, kes koguvad kodus liigiti pakendijätmeid

	Haabersti	Kesk-linn	Kristiine	Lasna-mäe	Musta-mäe	Nõmme	Pirita	Põhja-Tallinn
Piirkonna avalik pakendipunkt, kus on erinevate pakendite mahutid	56%	51%	66%	44%	46%	60%	78%	52%
Oma kortermaja juures olev klaaspakendi mahuti	48%	58%	50%	67%	71%	34%	25%	59%
Oma kortermaja juures olev muu pakendi mahuti	52%	56%	48%	70%	66%	34%	26%	63%
Jäätmejaam	29%	20%	24%	11%	10%	33%	37%	19%
Kollase pakendikoti teenus	8%	3%	2%	2%	1%	34%	12%	3%
Muu võimalus	1%	1%		1%		3%		1%
Ei oska öelda	3%		2%	1%	3%	2%		2%

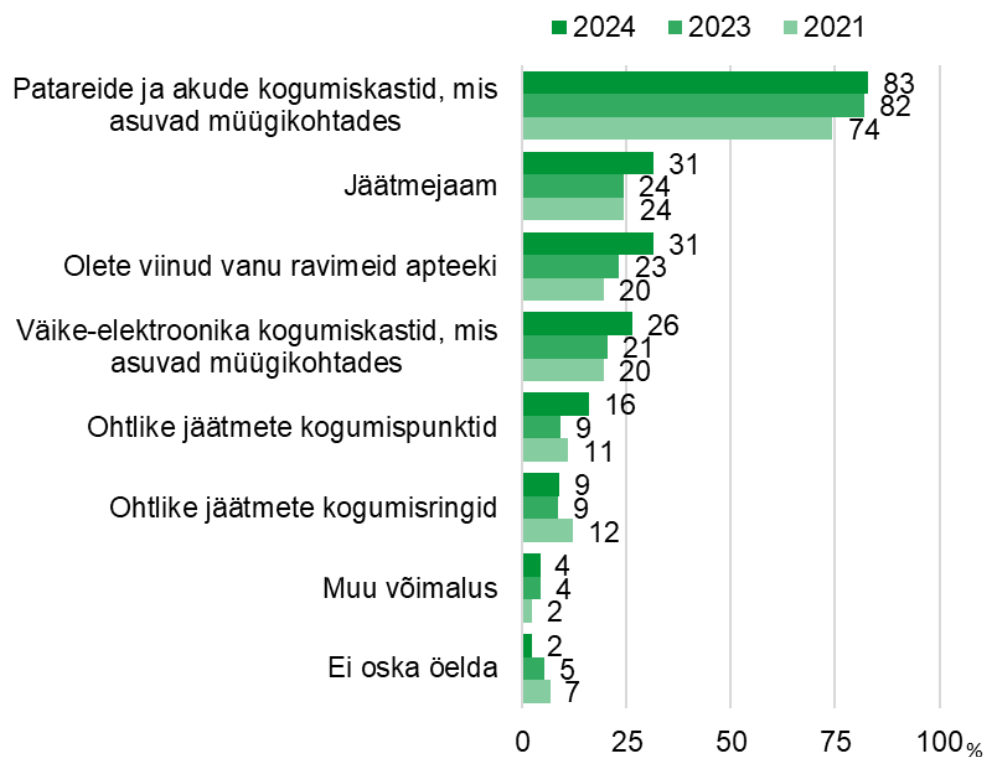
* Tabelis on **sinisega** tähistatud kogu valimi keskmisest oluliselt kõrgem ning **punasega** kogu valimi keskmisest oluliselt madalam tulemus 95%-sel usaldusnivool.

- ✓ Linnaosade võrdluses oli kollase pakendikoti teenuse kasutamine pakendijätmete liigiti äraandmiseks levinuim Nõmmel, jäätmejaamade teenuse kasutamine Nõmmel ja Pirital ning piirkonna avaliku pakendipunkti kasutamine Pirital. Oma kortermaja juures asuvate pakendimahutite kasutamine oli ootuspäraselt levinuim linnaosades, kus suurte kortermajade osakaal on suurim: Lasnamäel ja Mustamäel.

Ohtlike jäätmete liigiti üleandmine

Joonis 44. Milliseid võimalusi olete Te viimase 12 kuu jooksul kasutanud ohtlike jäätmete liigiti üleandmiseks?

2024. aastal n=910, 2023. aastal n=639 ja 2021. aastal n=712
(vastajad, kes koguvad kodus liigiti ohtlikke jäätmeid)

- ✓ Tallinlastest, kel jäi kodus üle ohtlikke jäätmeid, kogus 96% neid liigiti. Kõige levinum viis ohtlike jäätmete liigiti üleandmiseks oli vanade patareide ja akude viimine müügikohtades asuvasse kogumiskastidesse (83% ohtlike jäätmeid liigiti koguvatest tallinlastest, võrreldes 2023. a muutust pole). Muud levinumad viisid olid ohtlike jäätmete viimine jäätmejaamadesse,

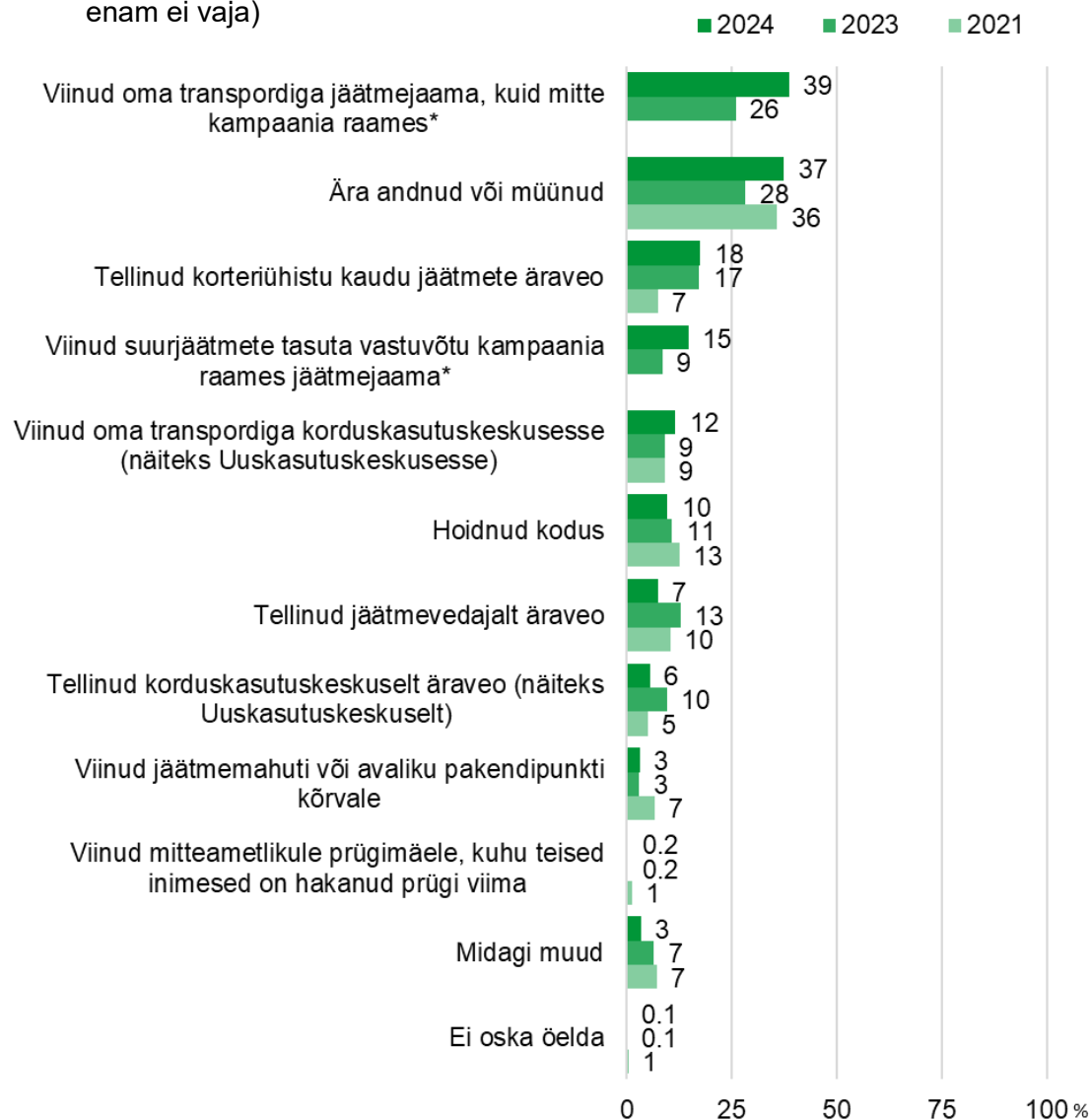
müügikohtades asuvasse kogumiskastidesse või ohtlike jäätmete kogumispunktidesse, samuti vanade ravimite üleandmine apteeki. Nimetatud võimaluste kasutamine on võrreldes 2023. aastaga sagenenud.

- ✓ Mehed olid naistest sagedamini viinud ohtlikke jäätmeid jäätmejaama (36% vs 28%), kuid naistest harvemini viinud vanu ravimeid apteeki (23% vs 38%).
- ✓ Võrreldes ülejäänud vanuserühmadega olid vanu ravimeid apteeki viinud harvemini 18–29-aastased (17% vs 30–42% teistes vanuserühmades).
- ✓ Võrreldes muudest rahvustest elanikega oli eestlaste seas levinum ohtlike jäätmete üleandmine jäätmejaamadesse (19% vs 43%) ning vanade ravimite apteeki viimine (25% vs 37%), kuid vähem levinud jäätmete üleandmine müügikohtades asuvasse väikeelektronika kogumiskastidesse (30% vs 23%).
- ✓ Võrreldes madalamalt haritudetega oli kõrgharidusega elanike seas levinum ohtlike jäätmete üleandmine jäätmejaamadesse (25% vs 40%) ning vanade ravimite viimine apteeki (28% vs 35%).
- ✓ Võrreldes kortermajade elanikega oli eramute ja ridaelamute elanike seas levinum ohtlike jäätmete üleandmine jäätmejaamadesse (27% vs 56%) ning ohtlike jäätmete kogumispunktidesse (15% vs 22%).
- ✓ Linnaosade võrdluses oli ohtlike jäätmete viimine jäätmejaamadesse levinuim Nõmme ja Pirita elanike seas (52% ja 48%), patareide ja akude viimine müügikohtades asuvasse kogumiskastidesse Mustamäe elanike seas (89%) ning ohtlike jäätmete üleandmine vastavatel kogumisringidel Nõmme elanike seas (17%).

Üle jääva mööbli käitlemine

Joonis 45. Mida Te olete viimase 3 aasta jooksul teinud mööbliga, mida Te enam ei vaja?

2024. aastal n=418, 2023. aastal n=331 ja 2021. aastal n=355
(vastajad, kel on viimase 3 aasta jooksul jäänud üle mööblit, mida nad enam ei vaja)

* 2021. aasta uuringus sisaldus tärniga märgitud variantide asemel variant "Viinud oma transpordiga jäätmejaama», mille märkis 35% vastanutest.

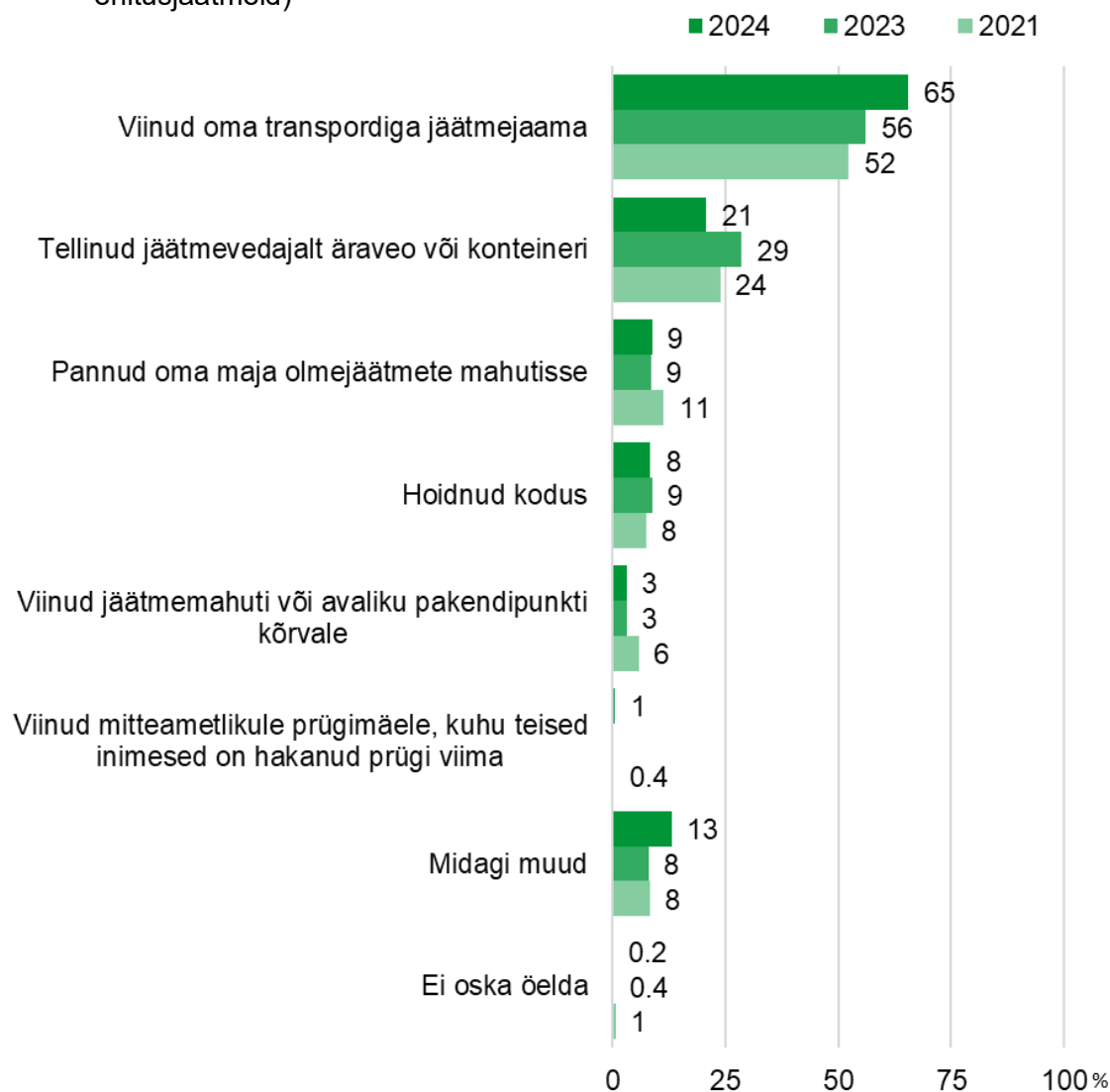
- ✓ Tallinlastest 45 protsendil oli viimase kolme aasta jooksul jäänud üle mööblit, milles nad soovisid vabaneda (varasemates uuringutes oli vastav näitaja 42–45%). Sagedamini oli seda liiki jäätmeid tekkinud eestlastel (55%; muudest rahvustest elanikest 34%), kõrgharidusega inimestel (52%, madalama haridusega inimestest 39%), ühepereelamute või ridaelamute elanikel (53%; korterelamute elanikest 43%) ning 30–44-aastastel (võrrelduna 65-aastaste ja eakamatega: vastavalt 50% ja 38%). Linnaosade võrdluses oli ebavajalikku mööblit üle jäänud keskmisest sagedamini Nõmme ja Mustamäe elanikel (61% ja 55%) ning keskmisest harvemini Lasnamäe elanikel (28%).
- ✓ Neist, kel jäi üle ebavajalikku mööblit, andis või müüs 37% ebavajalikku mööbli ära ning 48% viis mööbli jäätmejaama, sealjuures 15% suurjäätmete tasuta vastuvõtu kampaania raames ning 39% väljaspool seda kampaaniat. Võrreldes aastatega 2021 ja 2023 on jäätmejaamade kasutamine ebavajalikest mööblist vabanemiseks sagenenud (2023. aastal oli jäätmejaamade kasutajaid kokku 32% ja 2021. aastal 34%). Korteriühistu kaudu tellis mööbli äraveo 18% ning koduskasutuskeskusesse viis mööbli 12% vastajatest. Muid võimalusi kasutuks muutunud mööblist vabanemiseks kasutati vähem.
- ✓ Võrreldes naistega oli meeste seas levinum kasutuks muutunud mööbli viimine jäätmejaamadesse, naiste seas aga mööbli viimine koduskasutuskeskusesse (oma transpordiga) ning jäätmevedajalt äraveo tellimine.

- ✓ Ebavajalikuks muutunud mööbli ära andmine või müümine oli 18–29- ja 30–44-aastaste seas levinum kui vanemates vanuserühmades. Suurjätmete tasuta vastuvõtu kampaania raames mööbli jäätmejaama viimine oli 45–64-aastaste seas levinum kui 18–29-aastaste seas. Mööbli äraveo tellimine korteriühistu kaudu oli 45–64- ning 65-aastaste ja eakamate seas levinum kui 30–44-aastaste seas ning mööbli äraveo tellimine jäätmevedajalt oli 65-aastaste ja eakamate seas levinum kui 30–44-aastaste seas. Mööbli viimine jäätmemahuti või avaliku pakendipunkti kõrvale oli levinum noorimas vanuserühmas (ehk 18–29-aastaste seas).
- ✓ Võrreldes muudest rahvustest elanikega oli eestlaste seas levinum vana mööbli viimine jäätmejaama (mitte suurjätmete tasuta vastuvõtu kampaania raames) või korduskasutuskeskusesse, samuti ka mööbli ära andmine/müümine, vähem levinud aga mööbli äraveo tellimine korteriühistu kaudu.
- ✓ Võrreldes madalama hariduse või halvema toimetulekuga elanikega oli kõrgharidusega või majanduslikult hästi toime tulevate elanike seas levinum vana mööbli ära andmine või müümine. Võrreldes kõrgharidusega elanikega oli madalama haridusega elanike seas veidi enam levinud vana mööbli viimine jäätmemahuti või avaliku pakendipunkti kõrvale. Korteriühistu kaudu jätmete äraveo tellimine oli majanduslikult hästi toime tulevate inimeste seas vähem levinud kui ülejäänud toimetulekurühmades. Jäätmevedajalt jätmete äraveo tellimine oli toimetulekuraskustega elanike seas levinum kui nende seas, kelle toimetulek on keskmine.
- ✓ Võrreldes korterelamute elanikega oli eramute ja ridaelamute elanike seas levinum kasutuks muutunud mööbli viimine korduskasutuskeskusesse (kas oma transpordiga või tellinud äraveo). Ootuspäraselt oli mööbli äraveo tellimine korteriühistu kaudu levinum kortermajade elanike seas.
- ✓ Kasutuks muutunud mööbli äraveo tellimine korteriühistu kaudu oli keskmisest levinum Kristiines ja Lasnamäel, mööbli viimine korduskasutuskeskusesse (oma transpordiga) Nõmmel, mööbli ära andmine või müümine Pirital ning selle kodus hoidmine Mustamäel.

Remondi- ja ehitusjätmete käitlemine

Joonis 46. Mida Te olete viimase 3 aasta jooksul Tallinnas remondi- või ehitusjätmetega teinud?

2024. aastal n=337, 2023. aastal n=313 ja 2021. aastal n=379
(vastajad, kel on viimase 3 aasta jooksul tekkinud Tallinnas remondi- ja ehitusjätmeid)

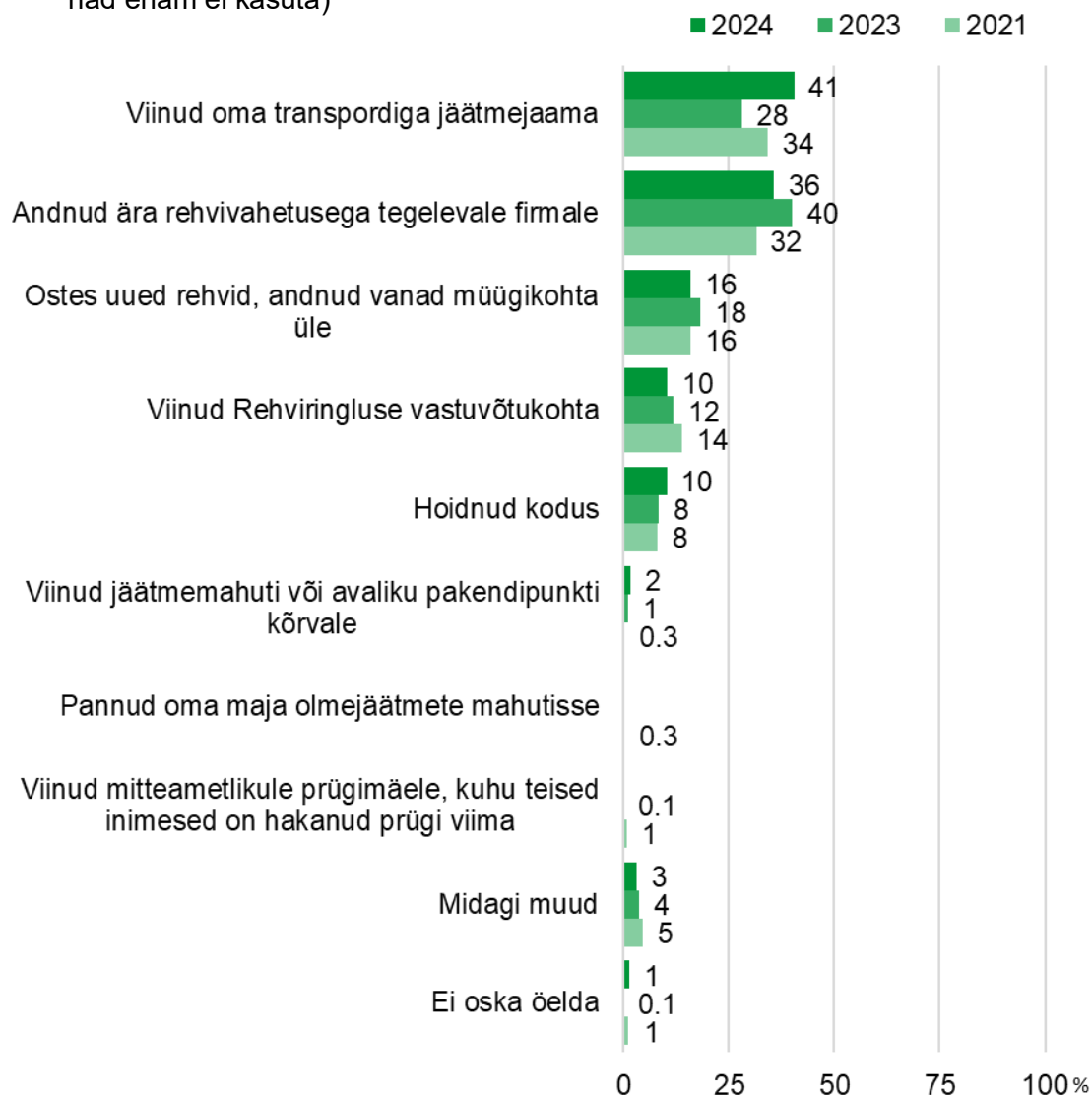
- ✓ Pealinlastest 30 protsendil oli viimase 3 aasta jooksul tekkinud Tallinnas remondi- ja ehitusjätmeid (2023. aastal vastavalt 40%). Sagedamini oli seda liiki jätmeid tekkinud 30–44-aastastel ning 45–64-aastastel (vastavalt 37% ja 33%; teistes vanuserühmades 21–24%), eestlastel (37%; muudest rahvustest elanikest 24%), ühepereelamute või ridaelamute elanikel (49%; korterelamute elanikest 27%) ning Nõmme või Pirita elanikel (vastavalt 46% ja 41%). Linnaosade võrdluses oli remondi- või ehitusjätmeid kõige harvemini tekkinud Mustamäe elanikel (23%).
- ✓ Tallinlastest, kel tekkis remondi- või ehitusjätmeid, viis 65% remondi- ja ehitusjätmed oma transpordiga jäätmejaama (antud võimaluse kasutamine on sagenenud) ning 21% tellis äraveo/konteineri jäätmevedajalt (viimaste aastate võrdluses antud võimaluse kasutamine selgesuunaliselt muutunud pole). Vähem oli neid, kes panid ehitus- ja remondijätmed oma maja olmejätmete mahutisse (9%), hoidsid neid kodus (8%) või viisid need jäätmemahuti või avaliku pakendipunkti kõrvale (3%) või mitteametlikule prügimäele (1%).
- ✓ Remondi- või ehitusjätmete viimine jäätmejaama oli levinum meeste, 30–44-aastaste (võrrelduna 65-aastaste ja eakamatega), eestlaste ning eramute või ridaelamute elanike seas. Linnaosade võrdlemiseks jäi vastanute arv paljudes linnaosades liiga väikseks.

Üle jäävate autorehvide käitlemine

Joonis 47. Mida Te olete viimase 3 aasta jooksul teinud vanade autorehvidega?

2024. aastal n=311, 2023. aastal n=278 ja 2021. aastal n=234
(vastajad, kel on viimase 3 aasta jooksul jäänud üle autorehve, mida nad enam ei kasuta)

- ✓ Tallinlastest 29 protsendil oli viimase 3 aasta jooksul jäänud üle autorehve, mida nad enam ei kasutanud (2023. aastal vastavalt 35% ja 2021. aastal 29%). Sagedamini oli rehve üle jäänud meestel (38%; naistest 21%), 30–44-aastastel ja 45–64-aastastel (võrrelduna 18–29-aastastega: vastavalt 32% ja 32% ning 17%), eestlastel (32%, muudest rahvustest elanikest 26%) ning eramute/ridaelamute elanikel (40%; korterelamute elanikest 27%). Linnaosade võrdluses oli vastav osakaal suurim Pirita elanike seas (41%).
- ✓ Kõige levinumad viisid kasutuks muutunud rehvidest vabanemiseks olid nende viimine jäätmejaama (41%) või üleandmine rehvivahetusega tegelevale firmale (36%). Võrreldes varasemate aastatega on jäätmejaama viimise võimaluse kasutamine sagenenud.
- ✓ Vanade rehvide viimine jäätmejaama oli levinum meeste seas, rehvide ära andmine rehvivahetusega tegelevale firmale eestlaste seas, rehvide viimine Rehvingluse vastuvõtukohta muudest rahvustest elanike seas ning uute rehvide ostmisel vanade rehvide müügikohta ära andmine kõrgharidusega elanike seas. Võrreldes 45–64-aastastega oli 65-aastaste ja eakamate seas levinum vanade rehvide kodus hoidmine.

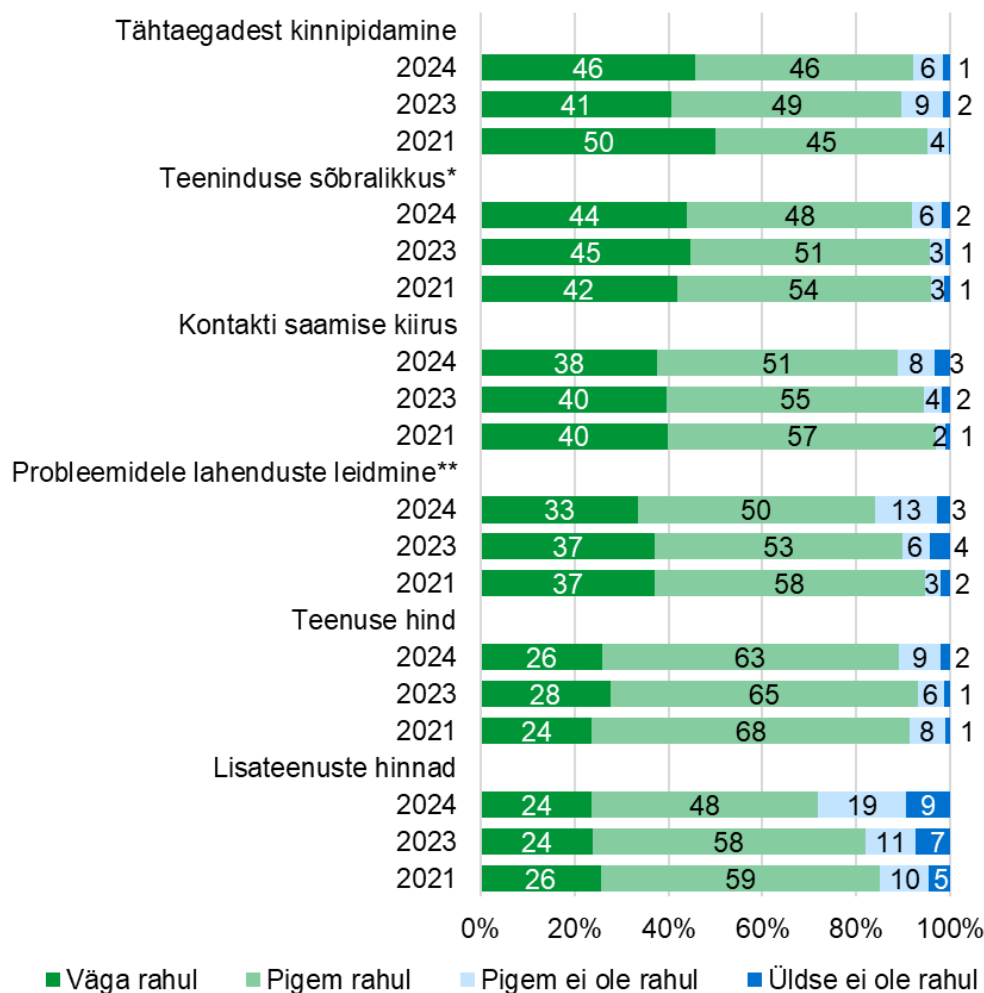
6. Korraldatud jäätmeveo teenus

Rahulolu korraldatud jäätmeveo teenusega

Joonis 48. **Mõeldes korraldatud jäätmeveole Teie kodu juurest, kui rahul Te olete selle teenuse järgnevate külgedega?**

2024. aastal n=306-891, 2023. aastal n=176-693 ja 2021. aastal n=262-758 (vastajad, kes andsid teenuse aspekti kohta sisulise hinnangu)

* 2021. aasta uuringu ankeedis vastav sõnastus: "Teeninduse sõbralikkus ja viisakus"

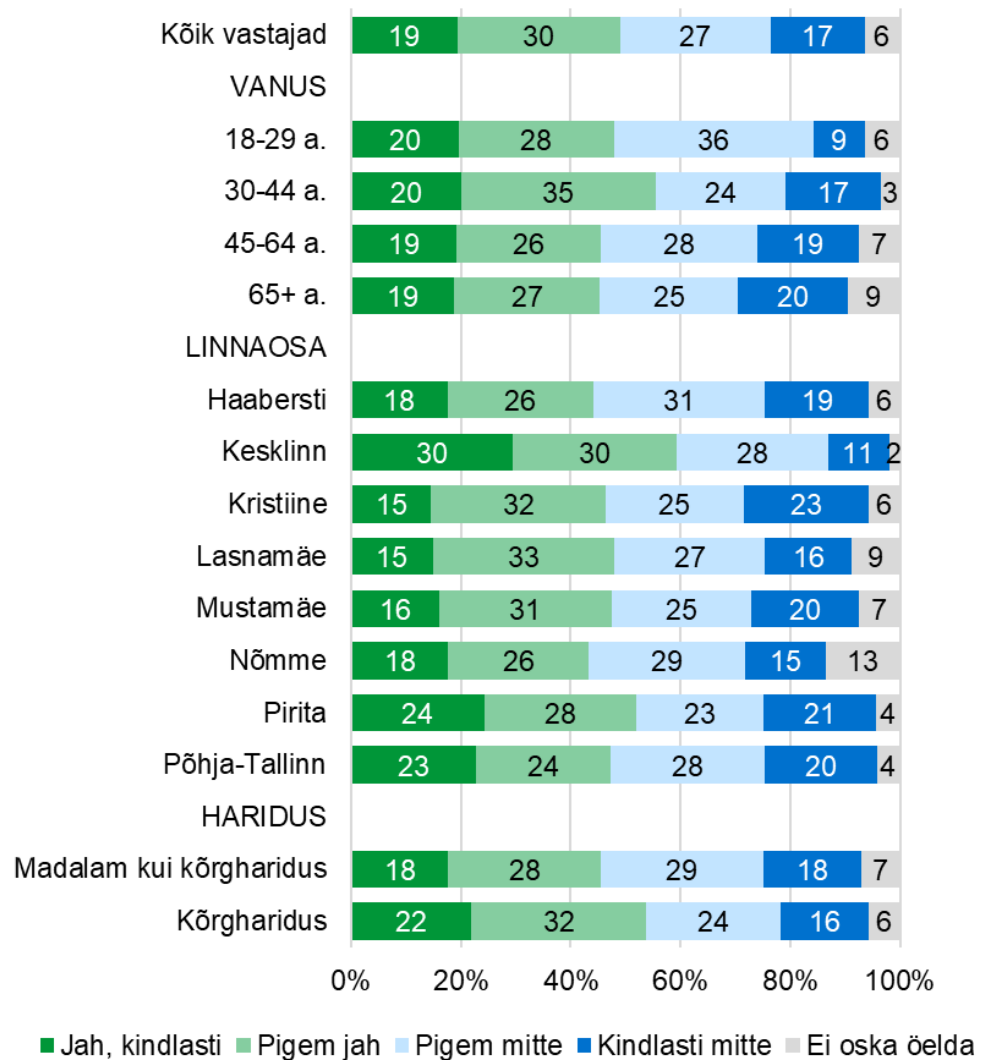
** 2021. aasta uuringu ankeedis vastav sõnastus: "Vastutulelikkus, probleemidele lahenduste leidmine"

- ✓ Korraldatud jäätmeveo teenust hinnates oskas valdav osa küsitletutest anda hinnangu tähtaegadest kinnipidamisele (87% andis sisulise hinnangu) ning teenuse hinnale (vastavalt 84%). Ülejäänud aspektidele ei osanud enam kui pooled küsitletutest hinnangut anda: teeninduse sõbralikkusele jättis hinnangu andmata 60%, probleemidele lahenduste leidmisele 66%, lisateenuste hindadele 69% ning kontakti saamise kiirusele 71% küsitletutest. Hinnangu andmata jätmise põhjuseks oli enamikul juhtudel kokkupuute puudumine.
- ✓ Korraldatud jäätmeveo teenusega oma kodu juurest oli valdav osa tallinnlastest (kes olid sellega kokku puutunud) rahul. Kõige enam oldi rahul tähtaegadest kinnipidamisega (seda aspekti hinnanutest rahul 92%, sealjuures väga rahul 46%), teeninduse sõbralikkusega (rahul 92%, sealjuures väga rahul 44%) ning kontakti saamise kiirusega (rahul 89%, sealjuures väga rahul 38%). Hinnatavatest aspektidest kõige vähem oldi rahul lisateenuste hindadega (rahul 72%, sealjuures väga rahul 24%).
- ✓ Võrreldes varasemaga on rahulolu mitmete korraldatud jäätmeveo aspektidega vähenenud. Kõige enam on vähenenud rahulolu lisateenuste hindadega (2023. aastal rahul 82% ja 2024. aastal 72%), kuid väikesel määral on rahulolu vähenenud ka ülejäänud aspektide osas (v.a tähtaegadest kinnipidamine, mille osas pole rahulolu selgesuunaliselt muutunud).
- ✓ Linnaosade lõikes olid valimite suurused võrdluste tegemiseks kohati liiga väikesed.

Arvamused jäätmete äraveo hinnastamisest

Joonis 49. **Kas Teie arvates peaks segaolmejäätmete äravedu maksma rohkem kui liigiti kogutud jäätmete ehk paberi, pakendi ja biojäätmete äravedu?**

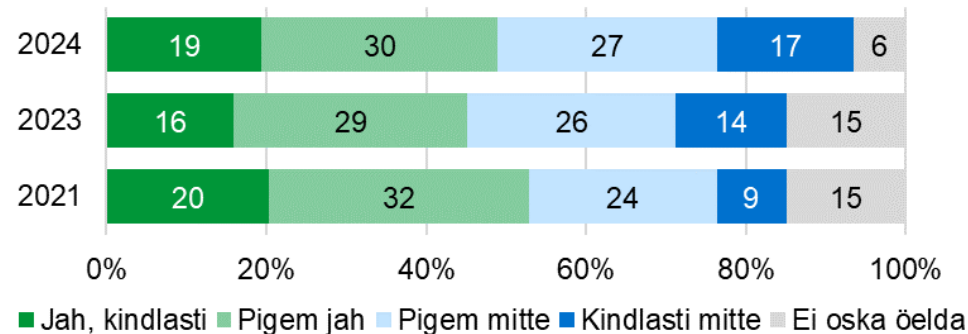
n=1000, kõik vastajad

- ✓ Kasvanud on nende tallinlaste osakaal, kes on vastu sellele, et segaolmejäätmete äraveo hind oleks kõrgem kui liigiti kogutud jäätmete äraveo hind: 2021. aastal oli selle vastu 32%, 2023. aastal 40% ja 2024. aastal 45% küsitletud tallinlastest. Segaolmejäätmete äraveo kõrgemat hinda pooldavate elanike osakaal pole võrreldes 2023. aastaga vähenenud (2023. aastal 45% ja 2024. aastal 49%), kuid vähenenud on kindla seisukohata vastajate osakaal (2023. aastal 15% ja 2024. aastal 6%).
- ✓ Kõrgharidusega tallinlased pooldasid segaolmejäätmete ja liigiti kogutud jäätmete äraveo erinevat hinnastamist sagedamini kui madalama haridusega elanikud (pooldas vastavalt 54% ja 46%). Linnaosade võrdluses pooldasid segaolmejäätmete ja liigiti kogutud jäätmete äraveo erinevat hinnastamist kõige sagedamini Kesklinna elanikud (59%).

Joonis 50. **Kas Teie arvates peaks segaolmejäätmete äravedu maksma rohkem kui liigiti kogutud jäätmete ehk paberi, pakendi ja biojäätmete äravedu? Võrdlus 2021-2024**

2024. aastal n=1000, 2023. aastal n=789 ja 2021. aastal n=797 (kõik vastajad)

7. Jäätmejaamad

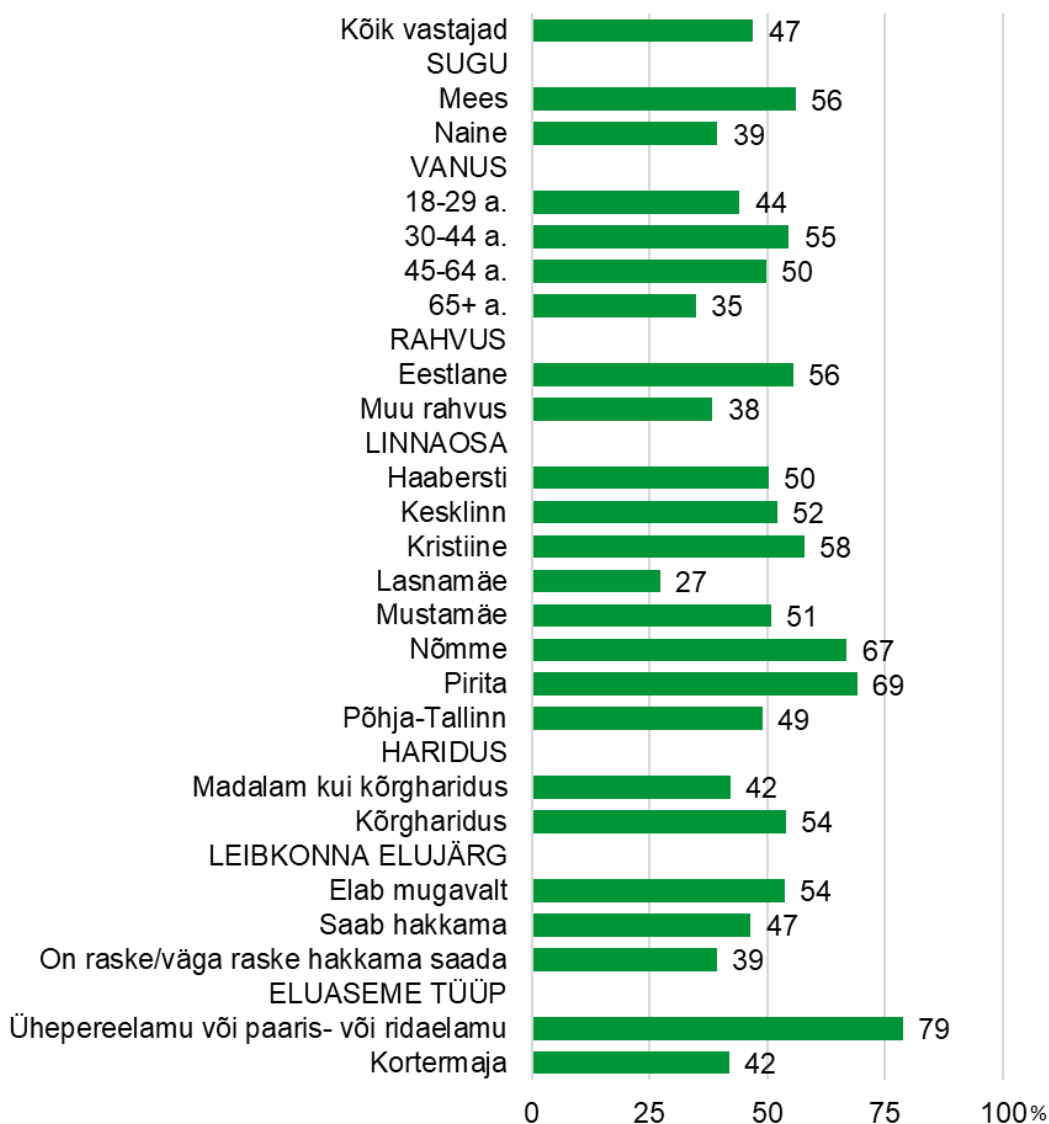

Jäätmejaamade teenuse kasutamine

Joonis 51. Kas Te olete viimase 12 kuu jooksul andnud jäätmeid üle jäätmejaama? Ükskõik, kas viinud ise või tellinud jäätmeveo.

Jäätmejaamadesse jäätmeid üle andnud vastajate osakaal

n=1000, kõik vastajad

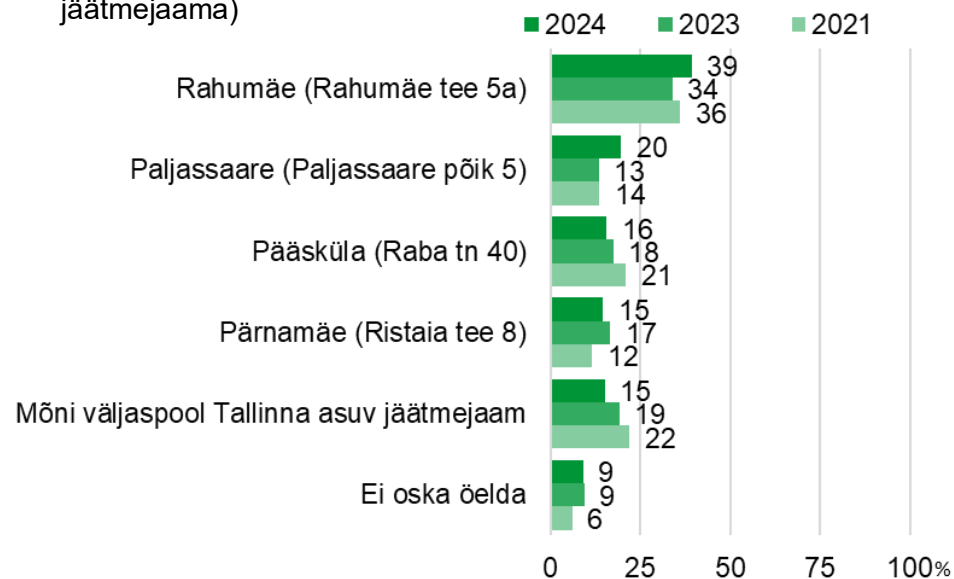

✓ Tallinlastest 47% oli 12 kuu jooksul andnud jäätmeid üle jäätmejaama (2023. aastal vastavalt 43% ja 2021. aastal 41%, st vastav osakaal on kasvanud). Jäätmejaamade teenust kasutanuid oli enam meeste, 30–44- ja 45–64-aastaste (võrrelduna 65-aastaste ja eakamatega), eesti rahvusest, kõrgharidusega, majanduslikult hästi toime tulevate või eramutes/ridaelamutes elavate tallinlaste seas. Linnaosade võrdluses oli jäätmejaamade teenuste kasutajate osakaal kõige suurem Pirital ja Nõmmel ning väikseim Lasnamäel.

✓ 12 kuu jooksul jäätmejaamade teenuseid kasutanud tallinlastest 39% oli andnud jäätmeid üle Rahumäe jäätmejaama, 20% Paljassaare jäätmejaama (mille kasutamine on sagenenud), 16% Pääsküla jäätmejaama, 15% Pärnamäe jäätmejaama ning 15% mõnda väljaspool Tallinna asuvasse jäätmejaama. Viimastel aastatel on väljaspool Tallinna asuvate jäätmejaamade kasutamine tallinlaste poolt vähenenud.

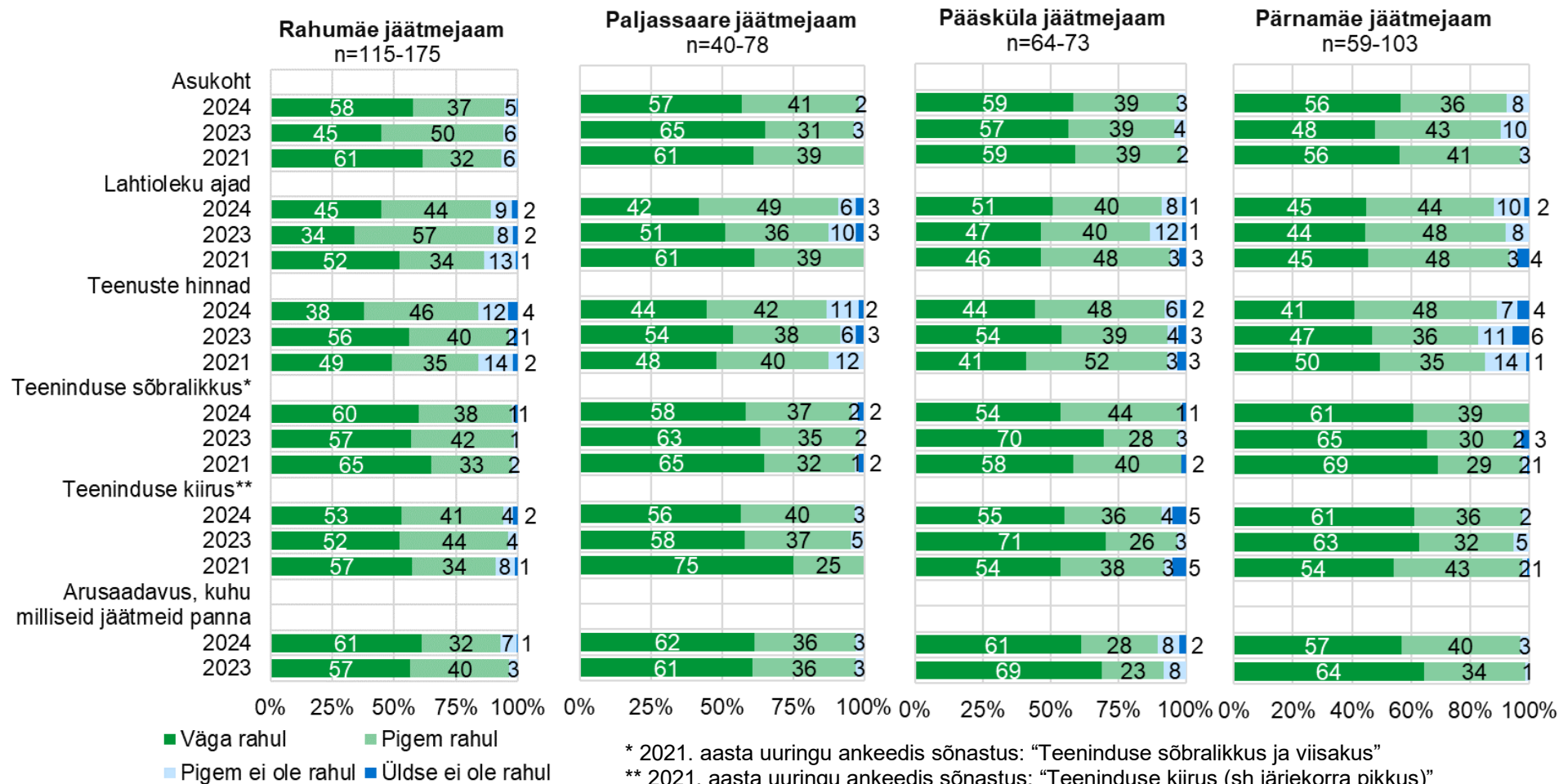
Joonis 52. Kas Te olete viimase 12 kuu jooksul andnud jäätmeid üle jäätmejaama? Ükskõik, kas viinud ise või tellinud jäätmeveo.

2024. aastal n=525, 2023. aastal n=337 ja 2021. aastal n=325 (vastajad, kes on viimase 12 kuu jooksul andnud jäätmeid üle jäätmejaama)

Rahulolu jäätmejaamade teenustega

Joonis 53. **Palun hinnake viimati kasutatud Tallinna jäätmejaama. Kui rahule Te jäite selle jäätmejaama teenuste järgnevate külgedega?**
n=vastajad, kes on 12 kuu jooksul selle jäätmejaama teenuseid kasutanud

- ✓ Rahulolu Tallinna jäätmejaamade teenusega on jätkuvalt kõrge – pea kõigi jäätmejaamade puhul küündis teenuse erinevate aspektidega rahul olijate osakaal 90% ligi või kõrgemale. Kõige enam oldi rahul jäätmejaamade teeninduse sõbralikkuse ja kiirusega, arusaadavusega, kuhu milliseid jäätmeid panna, ning asukohaga. Veidi sagedamini esines rahulolematust jäätmejaamade lahtioleku aegade ja teenuste hindadega, kuigi ka siin ületas nimetatud aspektidega rahul olijate osakaal rahulolematute osakaalu tunduvalt. Perioodil 2021–2024 on vähenenud Paljassaare jäätmejaama lahtioleku aegadele maksimumihinde andnute osakaal. Muude aspektide (ning teiste jäätmejaamade) osas jääb hinnangute muutus statistilise vea piiridesse (veapiirid on suured, kuna erinevate aspektide kohta hinnangu andnute arv kaldub jääma väikseks) või pole selgesuunaline.

8. Korduskasutus ja jäätmete vähendamine

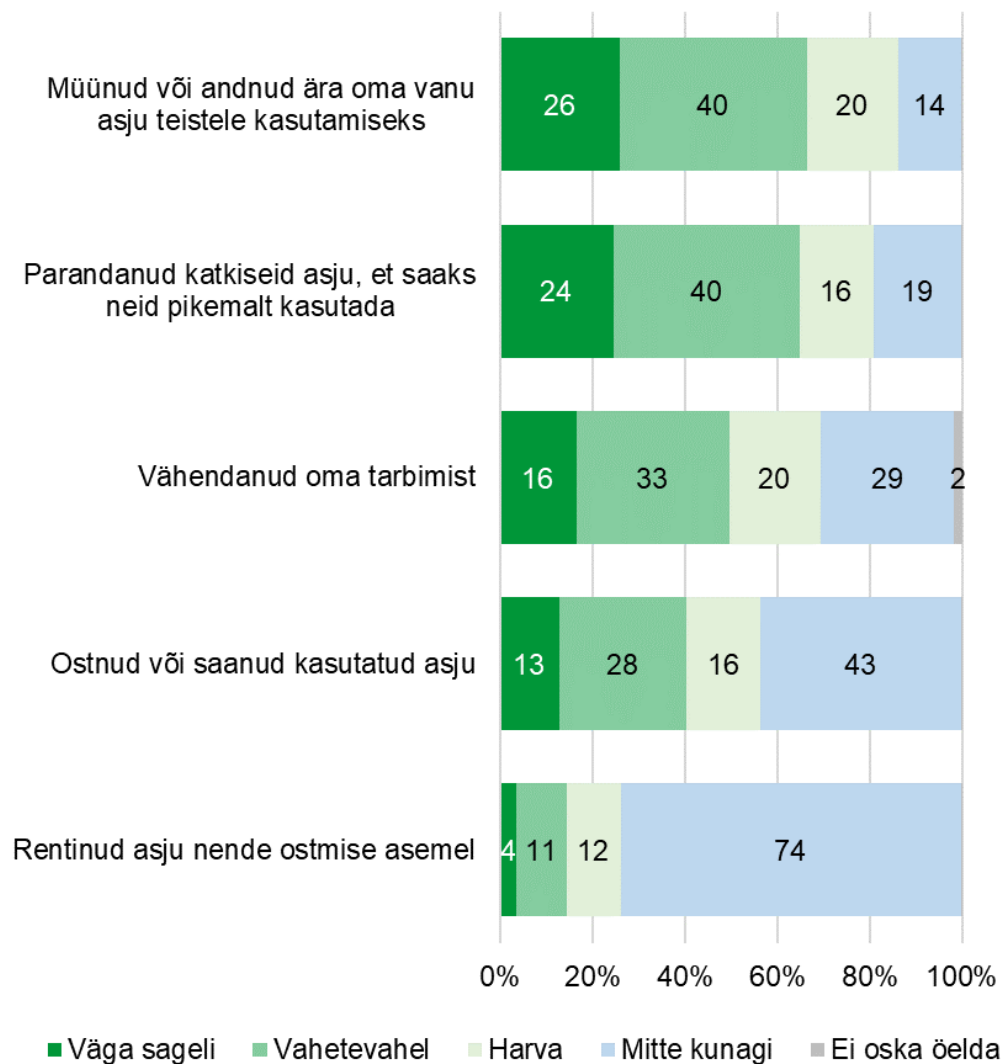

Korduskasutusele ja jäätmete vähendamisele suunatud tegevused

Joonis 54. Kui sageli Te olete viimase 12 kuu jooksul teinud järgnevat?

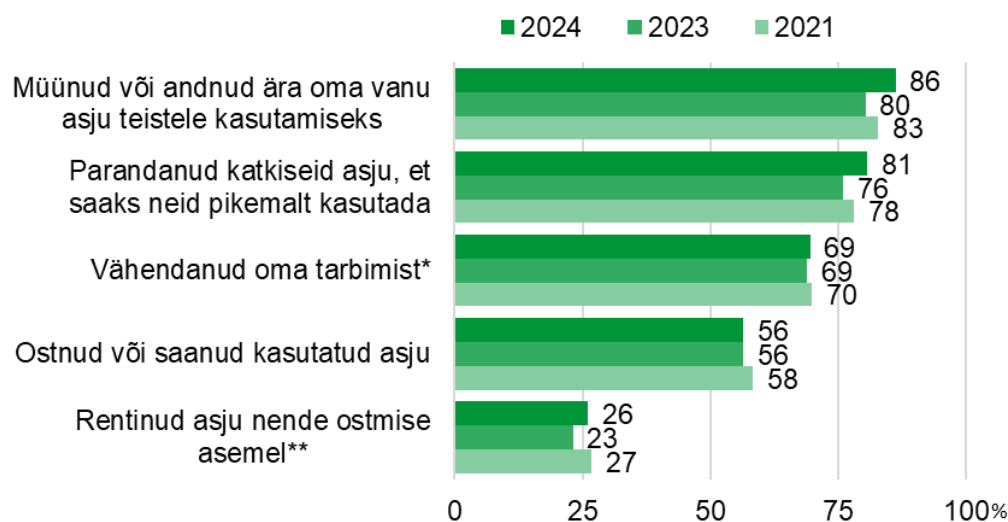
n=1000, kõik vastajad

- ✓ Tallinlastest 86% oli viimase 12 kuu jooksul müünud või andnud ära oma vanu asju teistele kasutamiseks ning 56% ostnud või saanud ise teistelt kasutatud asju, 81% oli parandanud katkiseid asju, et saaks neid pikemalt kasutada, 69% oli vähendanud tarbimist ning 26% oli asju rentinud nende ostmise asemel. Perioodil 2021–2024 selgesuunalisi muutusi korduskasutusele ja tarbimise vähendamisele suunatud tegevustega tegelemises toimunud pole.

Joonis 55. Vastavaid tegevusi teinud vastajate osakaal

2024. aastal n=1000, 2023. aastal n=789 ja 2021. aastal n=797 (kõik vastajad)

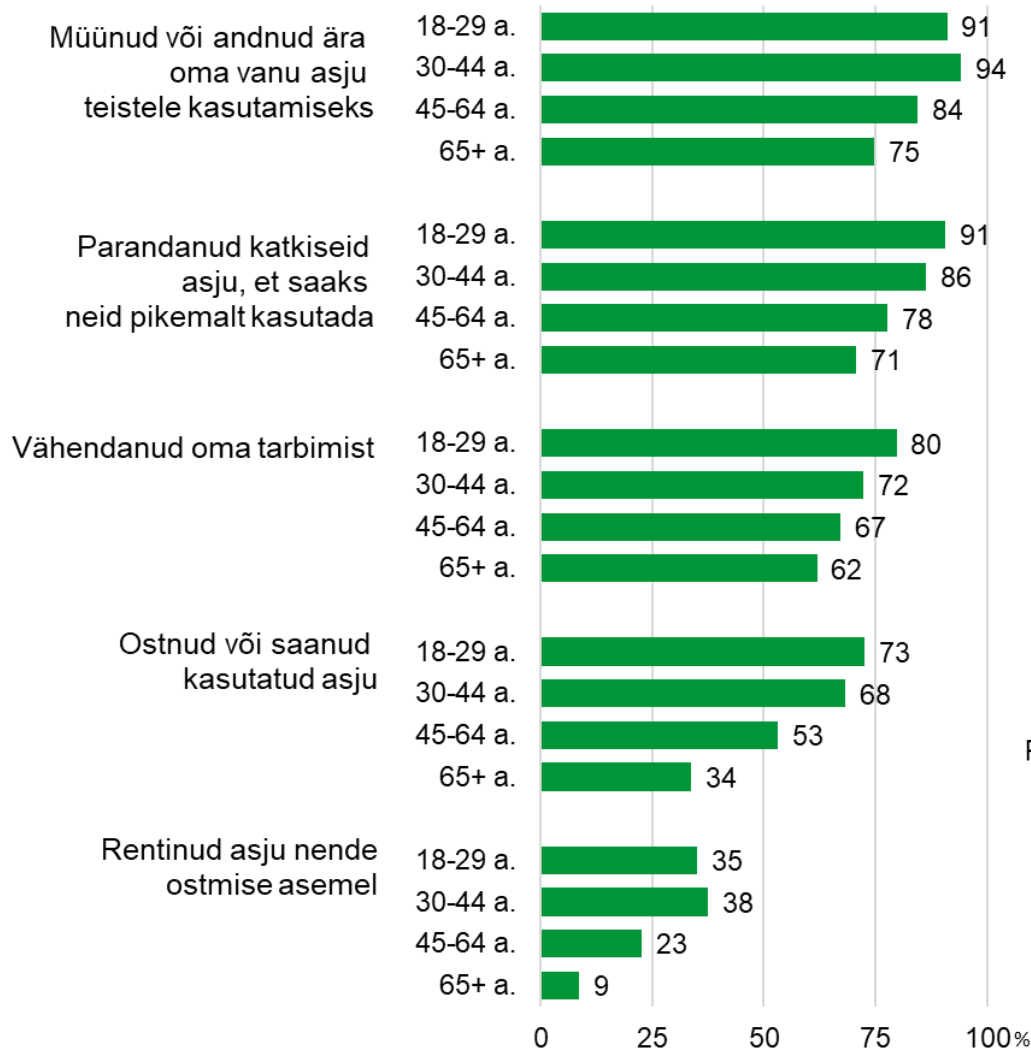

* 2021. aasta uuringu ankeedis sõnastus: "Vähendanud asjade ostmist"

** 2021. aasta uuringu ankeedis sõnastus: "Rentinud tarbeesemeid nende ostmise asemel"

Joonis 56. Korduskasutusele ja jäätmete vähendamisele suunatud tegevusi teinud vastajate osakaal. Vanuserühmade võrdlus.

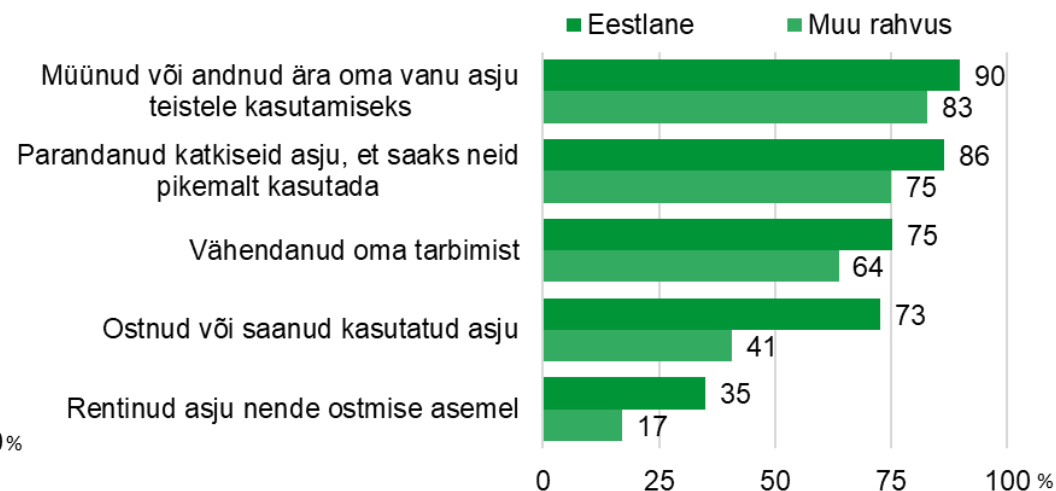
n=1000, kõik vastajad

- ✓ Võrreldes naistega oli meeste seas vähem levinud tarbimise vähendamine (74% naistest ja 64% meestest), kasutatud asjade ostmine/saamine (vastavalt 61% ja 51%) ning oma vanade asjade müümine/ära andmine (vastavalt 89% ja 83%). Võrreldes naistega oli meeste seas levinum asjade rentimine nende ostmise asemel (23% naistest ja 30% meestest).
- ✓ Korduskasutusele ja jäätmetekke vähendamisele suunatud tegevused olid levinumad nooremates vanuserühmades ning kõige vähem levinud 65-aastaste ja eakamate seas.
- ✓ Võrreldes muudest rahvustest elanikega olid eestlaste seas korduskasutusele ja jäätmetekke vähendamisele suunatud tegevused enam levinud.

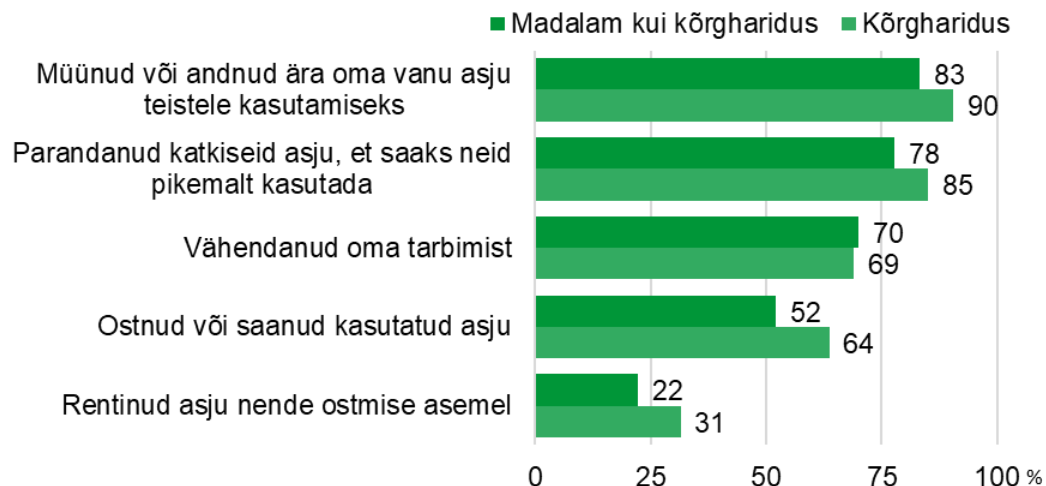
Joonis 57. Korduskasutusele ja jäätmete vähendamisele suunatud tegevusi teinud vastajate osakaal. Eestlaste ja muudest rahvustest vastajate võrdlus.

n=1000, kõik vastajad

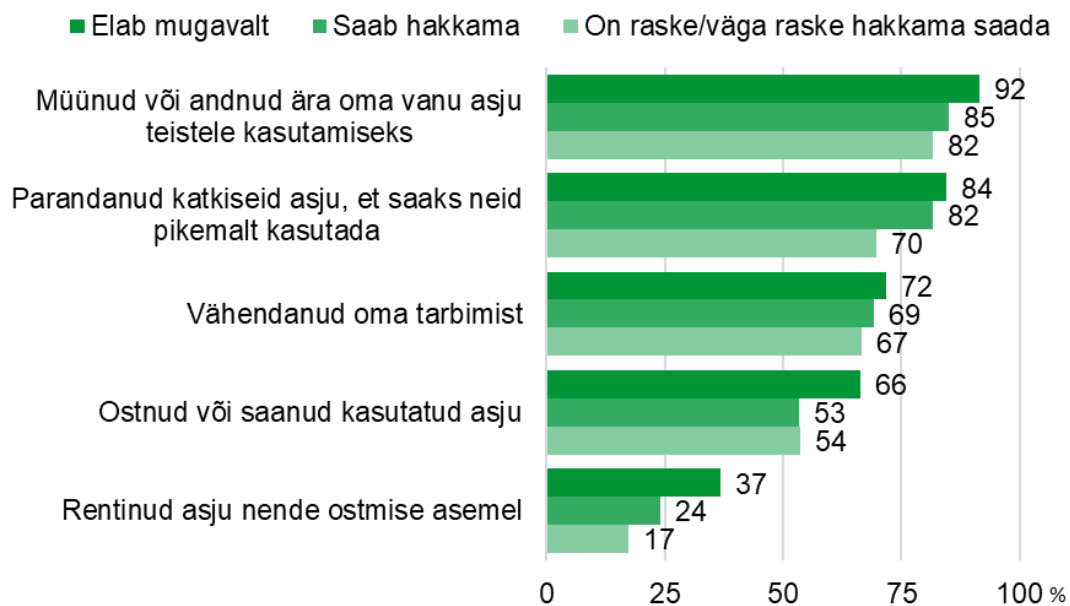
Joonis 58. Korduskasutusele ja jäätmete vähendamisele suunatud tegevusi teinud vastajate osakaal. Võrdlus hariduse alusel.

n=1000, kõik vastajad

Joonis 59. Korduskasutusele ja jäätmete vähendamisele suunatud tegevusi teinud vastajate osakaal. Toimetulekurühmade võrdlus.

n=1000, kõik vastajad

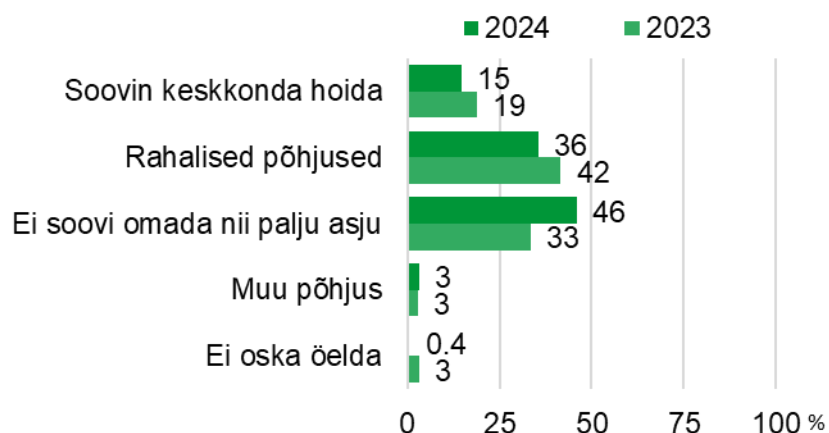

- ✓ Võrreldes madalamalt haritud elanikega olid korduskasutusele ja jäätmetekke vähendamisele suunatud tegevused enam levinud kõrgharidusega elanike seas, v.a tarbimise vähendamine, mis oli võrreldavates rühmades samal tasemel.
- ✓ Võrreldes ülejäänud toimetulekurühmadega oli majanduslikult hästi toime tulevate inimeste seas levinum oma vanade asjade müümine/ära andmine, kasutatud asjade ostmise/saamine ning asjade rentimine (nende ostmise asemel). Katkiste asjade parandamine (et saaks neid pikemalt kasutada) oli kõige vähem levinud majanduslike toimetulekuraskustega inimeste seas.
- ✓ Linnaosade võrdluses oli Lasnamäe elanike seas keskmisest vähem levinud tarbimise vähendamine (62%), kasutatud asjade ostmise/saamine (43%) ning asjade rentimine nende ostmise asemel (16%). Asjade rentimine (nende ostmise asemel) oli keskmisest levinum Kesklinna elanike seas (39%), oma vanade asjade müümine/äraandmine Pirita (96%) ja Haabersti (92%) elanike seas, ning kasutatud asjade ostmise/saamine Nõmme (74%) ja Kristiine (70%) elanike seas.

Põhjused, miks on tarbimist vähendatud

Joonis 60. Mis on kõige olulisem põhjus, miks Te olete oma tarbimist vähendanud? Aastate 2023–2024 võrdlus

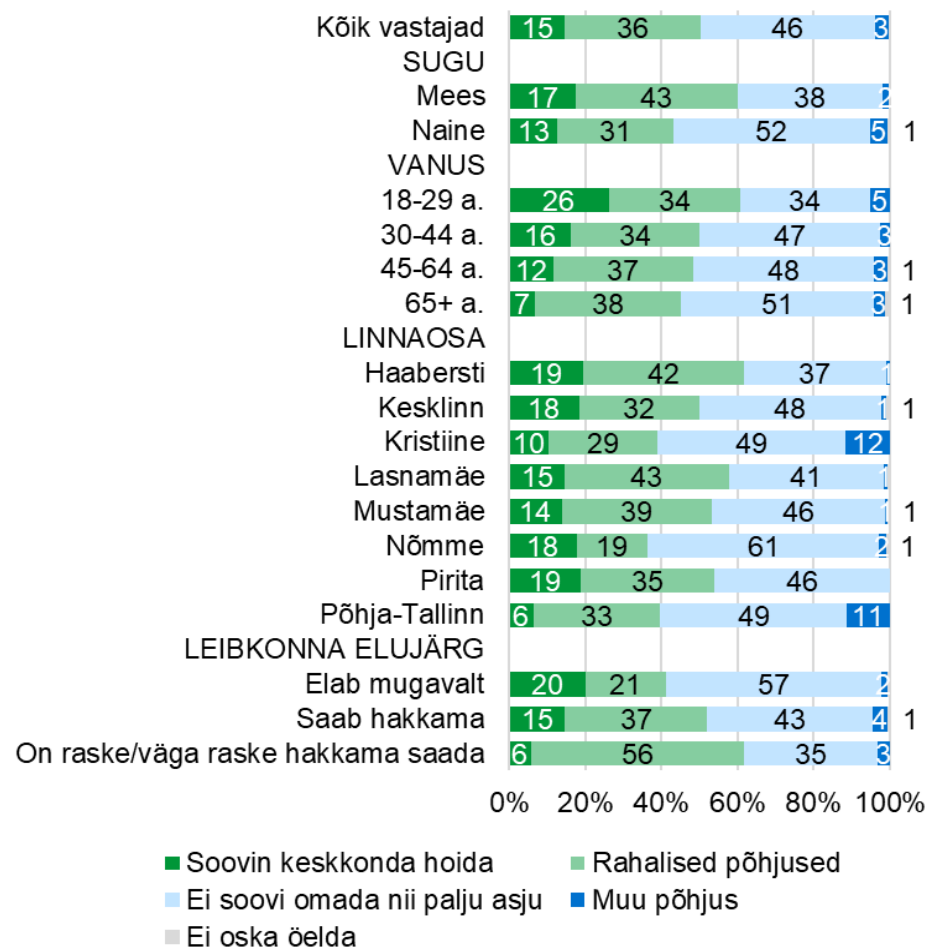
2024. aastal n=701 ja 2023. aastal n=544 (vastajad, kes on viimase 12 kuu jooksul oma tarbimist vähendanud)

- ✓ Võrreldes 2023. aastaga on elanike motiivid tarbimise vähendamiseks mõnevõrra muutunud. Kui 2023. aastal toodi peamise põhjusena, miks on tarbimist vähendatud, kõige sagedamini esile rahalisi põhjusi, siis 2024. aastal toodi sellest sagedamini põhjuseks soovimatust omada nii palju asju (46% neist, kes on 12 kuu jooksul tarbimist vähendanud). Rahalisi põhjusi mainis tänavu 36% vastajatest. Vastajatest 15% nimetas tarbimise vähendamise peamise põhjusena soovi hoida keskkonda ning 3% muid põhjusi.
- ✓ Keskkonna hoidmist tõid tarbimise vähendamise põhjusena sagedamini esile 18–29-aastased (võrrelduna 45–64-aastaste ja 65-aaaste ja eakamatega), majanduslikult hästi toime tulevad või eramutes/ridaelamutes elavad inimesed. Rahalisi põhjusi nimetasid sagedamini mehed või tagasihoidlikuma toimetulekuga inimesed.

Joonis 61. Mis on kõige olulisem põhjus, miks Te olete oma tarbimist vähendanud?

n=701, vastajad, kes on viimase 12 kuu jooksul oma tarbimist vähendanud

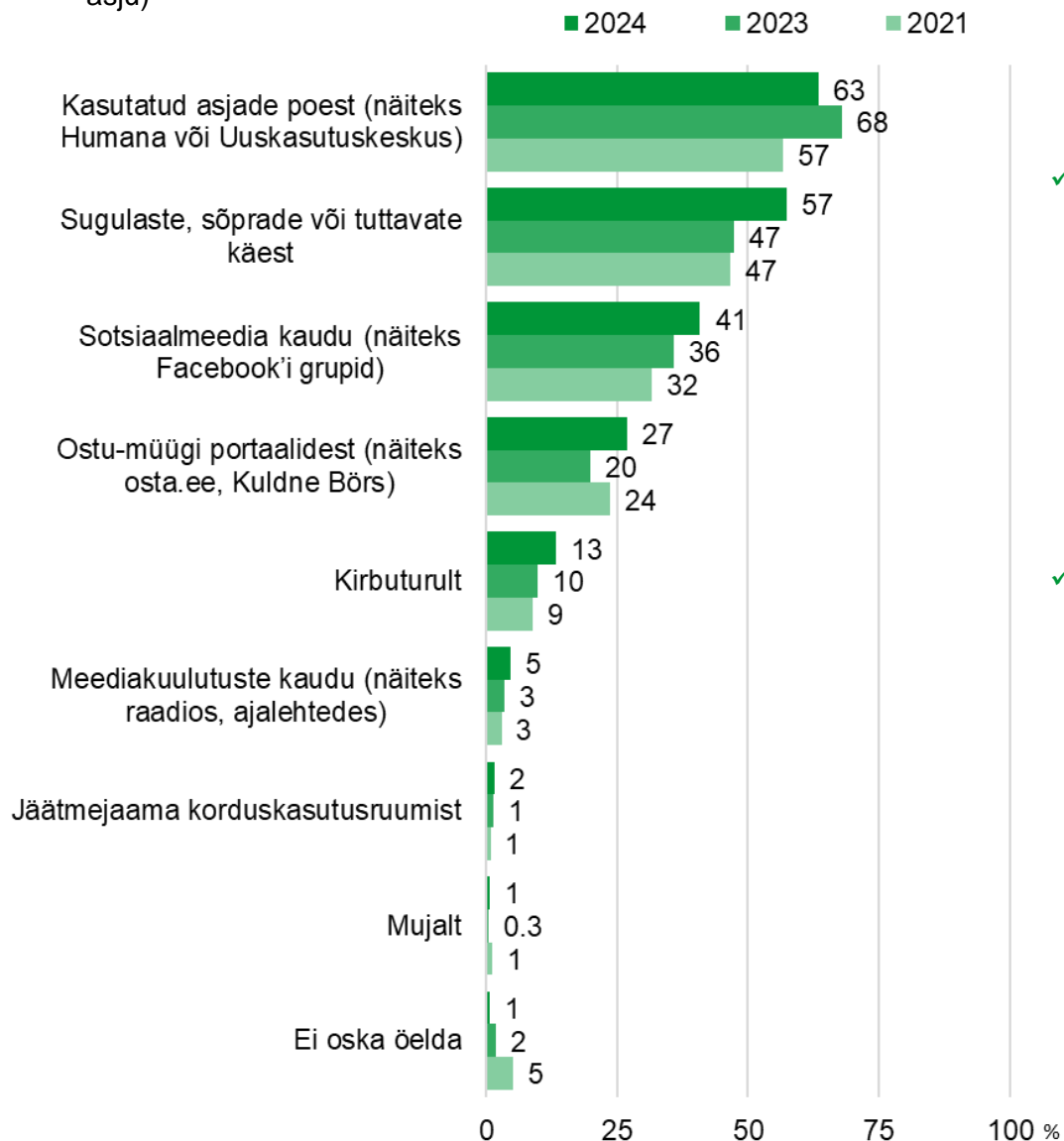

- ✓ Soovimatust omada nii palju asju tõid sagedamini esile naised, 65-aastased ja eakamad (võrrelduna 18–29-aastastega), majanduslikult hästi toime tulevad ja Nõmmel elavad inimesed.

Kasutatud asjade ostmise ja saamise kohad

Joonis 62. **Kust Te olete ostnud või saanud kasutatud asju?**

2024. aastal n=606, 2023. aastal n=445 ja 2021. aastal n=464
(vastajad, kes on viimase 12 kuu jooksul ostnud või saanud kasutatud asju)

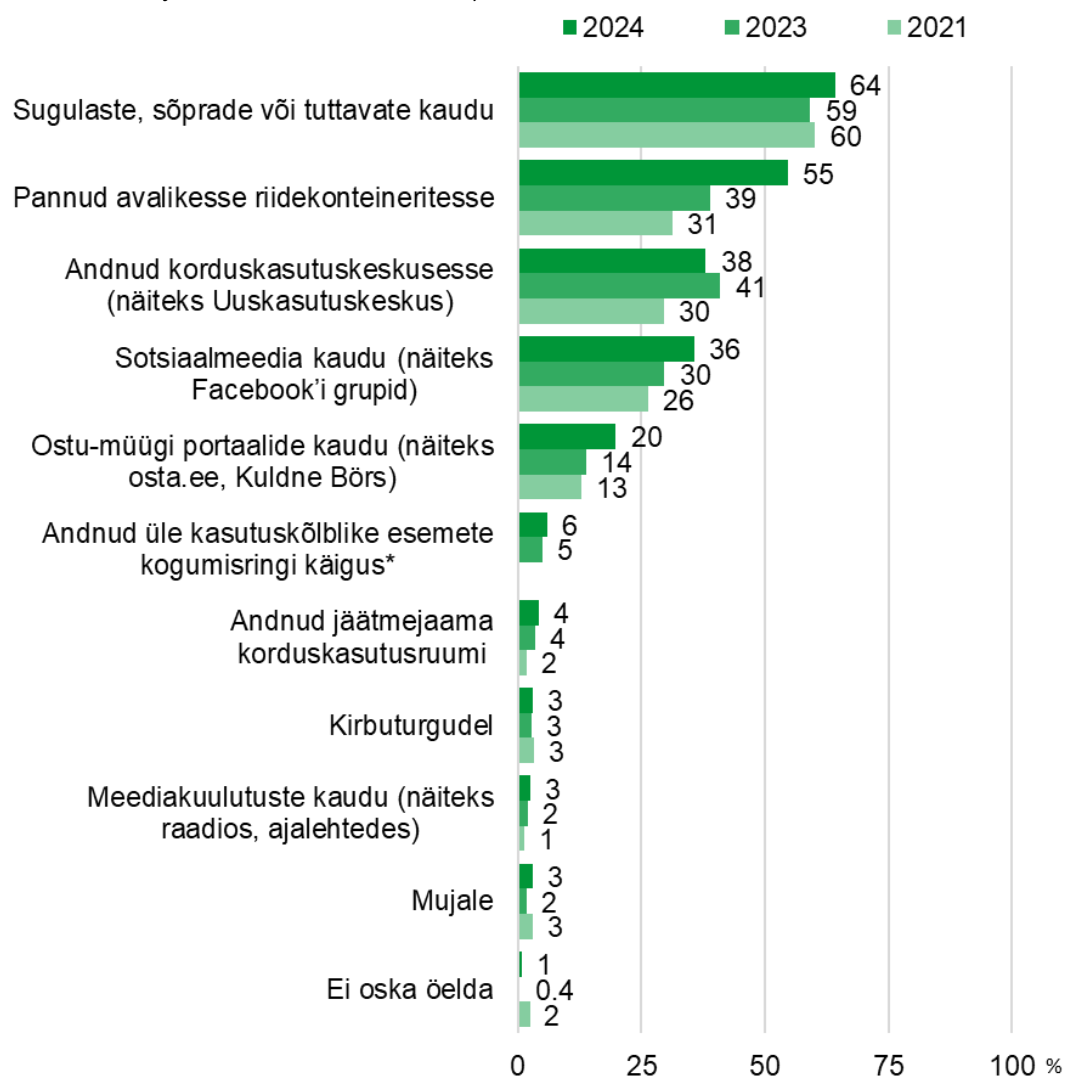

- ✓ Kõige levinum koht kasutatud asjade ostmiseks või saamiseks olid kasutatud asjade poed, nt Humana või Uuskasutuskeskus (kasutas 63% neist, kes on 12 kuu jooksul kasutatud asju ostnud/saanud), kuigi võrreldes 2023. aastaga on selle võimaluse kasutamine veidi vähenenud. Sagenenud on kasutatud asjade ostmine/saamine sugulastelt, sõpradelt või tuttavatelt (2023. aastal 47% ja 2024. aastal 57%) või sotsiaalmeedia kaudu (2023. aastal 36% ja 2024. aastal 41%).
- ✓ Võrreldes meestega oli naiste seas levinum kasutatud asjade ostmine/saamine kasutatud asjade poodidest või sugulaste/sõprade/tuttavate käest, vähem levinud aga nende saamine ostu-müügi portaalidest. Ootuspäraselt oli veebikanalite kasutamine kasutatud asjade ostmiseks/saamiseks 65-aastaste ja eakamate seas vähem levinud kui nooremates elanikkonnarühmades. Võrreldes eakamatega oli 18–44-aastaste seas levinum kasutatud asjade saamine sugulastelt/sõpradelt/tuttavatelt, kuid vähem levinud kasutatud asjade saamine kasutatud asjade poodidest.
- ✓ Võrreldes muudest rahvustest elanikega oli eestlaste seas levinum kasutatud asjade ostmine/saamine ostu-müügiportaalide kaudu või sugulastelt/sõpradelt/tuttavatelt. Võrreldes madalama haridusega või halvema toimetulekuga elanikega oli kõrgharidusega või majanduslikult hästi toime tulevate elanike seas levinum kasutatud asjade saamine kirbuturgudelt. Samuti oli majanduslikult hästi toime tulevate inimeste seas levinum kasutatud asjade saamine sugulastelt/sõpradelt/tuttavatelt. Kasutatud asjade ostmine/saamine kasutatud asjade poodidest oli keskmisest levinum Kristiine ja Lasnamäe elanike seas, sotsiaalmeedia kaudu Mustamäe elanike seas, sugulaste/sõprade/tuttavate kaudu Põhja-Tallinna elanike seas ning ostu-müügi portaalide kaudu Pirita elanike seas.

Vanade, kuid kasutuskõlblike asjade müümise ja ära andmise kohad

Joonis 63. Kuidas Te olete müünud või andnud ära oma vanu asju teistele kasutamiseks?

2024. aastal n=876, 2023. aastal n=633 ja 2021. aastal n=660 (vastajad, kes on viimase 12 kuu jooksul müünud või andnud ära oma vanu asju teistele kasutamiseks)

* 2021. aasta uuringu ankeedis see vastusevariant puudus

- ✓ Kõige levinum võimalus, mida tallinlased kasutasid vanadest, kuid kasutuskõlblikest asjadest vabanemiseks, oli nende ära andmine sugulastele, sõpradele ja tuttavate kaudu (64% neist, kes on kasutatud asju müünud või ära andnud). Järgmiseks levinumaks võimaluseks oli vanade asjade viimine avalikesse riidekonteineritesse (55%), ning võrreldes varasemaga on selle võimaluse kasutamine sagenenud (2023. aastal 39%). Sagenenud on ka vanade asjade ära andmine/müümise sotsiaalmeedia kaudu (2023. aastal 30% ja 2024. aastal 36%) ning ostu-müügi portaalide kaudu (2023. aastal 14% ja 2024. aastal 20%)
- ✓ Võrreldes meestega kasutasid naised erinevaid võimalusi vanade asjade ära andmiseks või müümiseks enam: näiteks oli naiste seas levinum asjade ära andmine sugulaste, sõprade ja tuttavate kaudu, asjade viimine avalikesse riidekonteineritesse ja korduskasutuskeskustesse, nende müümise kirbuturgudel ning ära andmine kasutuskõlblike esemete kogumisringi käigus.
- ✓ Veebikanalite (ostu-müügiportaalid ja sotsiaalmeedia) kasutamine vanade asjade müümiseks/ära andmiseks oli 65-aastaste ja eakamate seas vähem levinud kui nooremates vanuserühmades. Vanade asjade ära andmine/müümise sotsiaalmeedia vahendusel või sugulaste/sõprade/tuttavate kaudu oli levinuim vanuserühmas 30–44 (viimati mainitud tegevuse osas ilmnis erinevus võrrelduna 65-aastaste ja eakamatega).

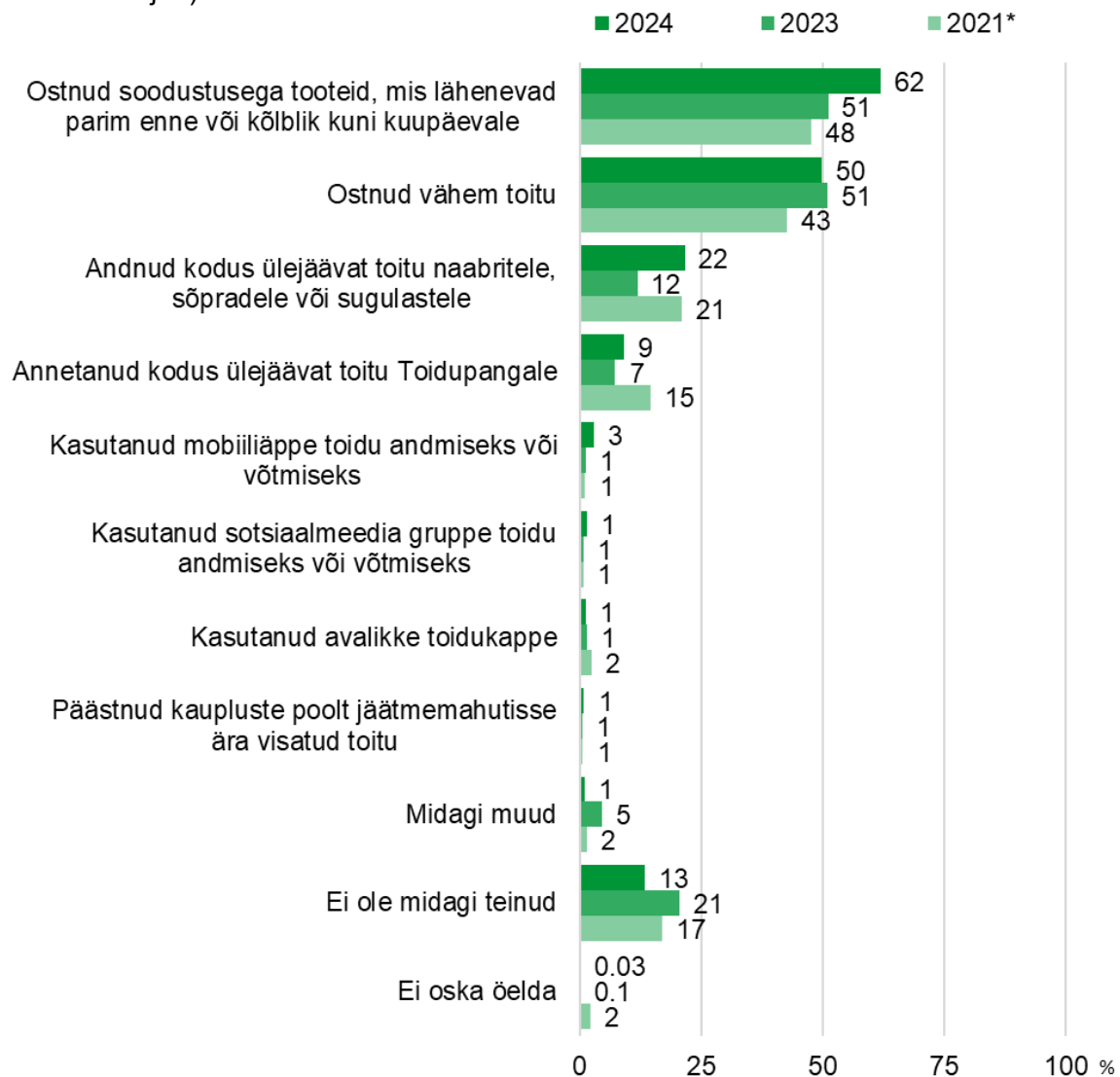
- ✓ Võrreldes muudest rahvustest elanikega oli eestlaste seas levinum vanade asjade viimine korduskasutuskeskustesse ning ära andmine/müümine sotsiaalmeedia kaudu või kirbuturgudel.
- ✓ Võrreldes madalama haridusega elanikega oli kõrgharidusega elanike seas levinum vanade asjade viimine korduskasutuskeskustesse või avalikesse riidekonteineritesse, samuti ka vanade asjade ära andmine/müümine sotsiaalmeedia ja ostu-müügi portaalide kaudu ning kirbuturgudel.
- ✓ Majanduslikult hästi toime tulevate elanike seas oli vanade asjade viimine korduskasutuskeskustesse ning müümine/ära andmine sotsiaalmeedia kaudu või kirbuturgudel levinum kui tagasihoidlikuma toimetulekuga vastajate seas.
- ✓ Linnaosade võrdluses oli vanade asjade ära andmine kasutuskõlblike esemete kogumisringi käigus levinum Kristiine elanike seas ning vanade asjade viimine avalikesse riidekonteineritesse Nõmme elanike seas.

Toiduraiskamise vähendamine

Joonis 64. Mida järgnevast Te olete viimase 12 kuu jooksul teinud teadlikult toiduraiskamise vähendamiseks?

2024. aastal n=1000, 2023. aastal n=789 ja 2021. aastal n=797 (kõik vastajad)

- ✓ Kasvanud on nende tallinlaste osakaal, kes olid viimase 12 kuu jooksul püüdnud vähendada toiduraiskamist: 2021. aastal oli vastav näitaja 81%, 2023. aastal 79% ja 2024. aastal 86%. Sagenenud on soodustusega toodete ostmine, mis lähenevad parim enne või kõlblik kuni kuupäevale (2023. aastal 51% ja 2024. aastal 62%). See oli ühtlasi ka levinuim viis toiduraiskamise vähendamiseks. Pooled tallinlastest olid vähendanud toidu ostmist, 22% annetanud kodus ülejäävat toitu naabritele, sõpradele või sugulastele ning 9% annetanud kodus ülejäävat toitu Toidupangale.
- ✓ Naiste seas oli toiduraiskamise vähendamise poole püüdlemine veidi levinum kui meeste seas (90% naistest ja 82% meestest), sealjuures oli naiste seas meestega võrreldes levinum nii toidu ostmise vähendamine kui ka toidu annetamine Toidupangale.
- ✓ 18–29-aastaste seas oli viimasele kuupäevale lähenevate sooduspakkumistega toodete ostmine levinum kui 30–64-aastaste seas. Võrreldes 65-aastaste ja eakamatega oli 18–29-aastaste seas levinum ka mobiiliäppide kasutamine toidu andmiseks/võtmiseks, kuid vähem levinud toidu annetamine Toidupangale.

* 2021. aasta uuringus oli küsimus sõnastatud: “Loen Teile ette erinevaid tegevusi toiduraiskamise vähendamiseks ja palun Teil öelda, mida neist Te olete viimase 12 kuu jooksul keskkonna säästmise eesmärgil teinud.”

- ✓ Võrreldes muudest rahvustest elanikega olid toiduraiskamist vähendada püüdnud veidi sagedamini eestlased (84% muudest rahvustest elanikest ja 89% eestlastest). Võrreldes muudest rahvustest elanikega olid eestlaste seas levinumad peaaegu kõik ankeedis loetletud toiduraiskamise vähendamisele suunatud tegevused, v.a toidu annetamine Toidupangale (mis oli levinum muudest rahvustest elanike seas) ning kodus ülejääva toidu jagamine naabritele, sõpradele või sugulastele või sotsiaalmeedia gruppide kaudu (mis oli eestlaste ja muudest rahvustest elanike seas samal tasemel).
- ✓ Linnaosade võrdluses oli viimasele kuupäevale lähenevate sooduspakkumistega toodete ostmise levinuim Nõmme ja Pirita elanike seas.

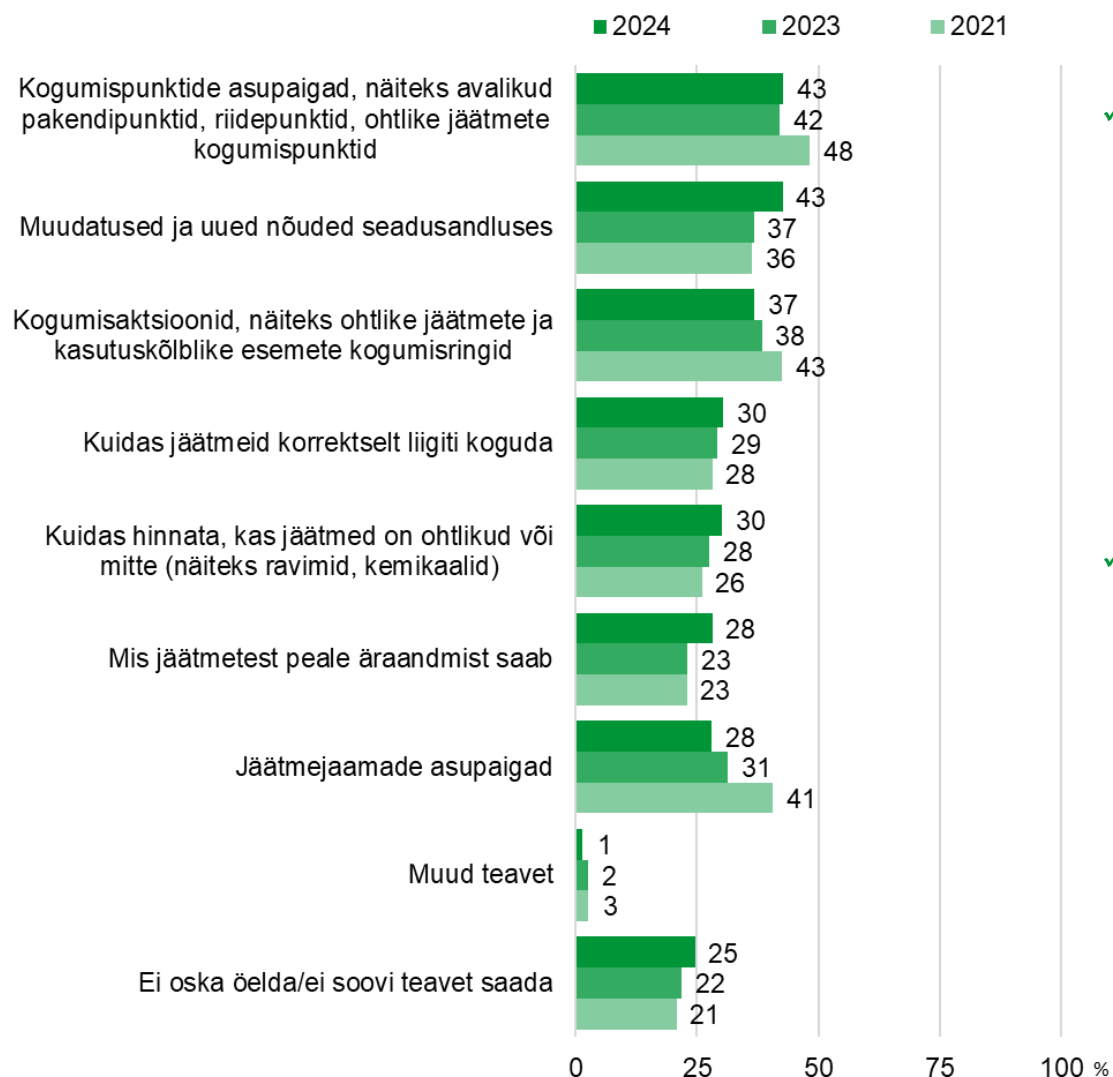
9. Teave jäätmekäitluse kohta

Infovajadused

Joonis 65. Missugust teavet sooviksite Te edaspidi jäätmete kohta saada?

2024. aastal n=1000, 2023. aastal n=789 ja 2021. aastal n=797 (kõik vastajad)

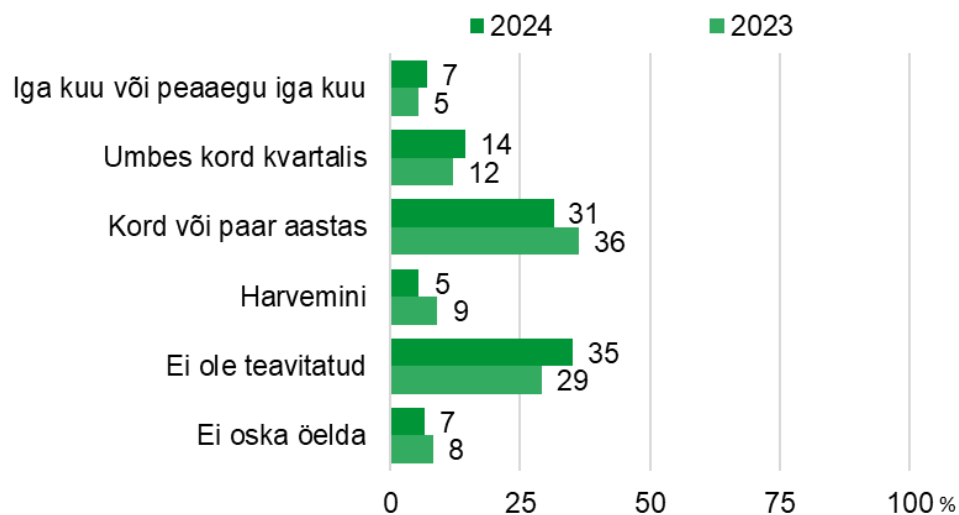

- ✓ Jäätmetega seonduvalt huvitas linlasi kõige enam teave kogumispunktide asupaikade (43% sooviks teavet saada), seadusandluse muudatuste (43%; võrreldes 2023. aastaga on huvi selle teema vastu kasvanud) ning kogumisaktsioonide (37%) kohta. Küsitletutest 25% ei soovinud jäätmete kohta infot saada või ei osanud öelda, millise teema kohta infot saada sooviks – ka see näitaja on võrreldes 2021. aastaga pisut kasvanud.
- ✓ Võrreldes meestega huvitusid naised veidi sagedamini teabest kogumisaktsioonide kohta (33% meestest ja 40% naistest) ning selle kohta, mis jäätmetest peale äraandmist saab (vastavalt 25% ja 31%). Vanuserühmade võrdluses oli huvi paljude teemade vastu kõrgem nooremates vanuserühmades, v.a huvi seadusandluse muudatuste ja selle kohta, kuidas jäätmeid korrektselt liigiti koguda (antud teema osas oli huvi vanuserühmades ühtlane). Võrreldes 18–29- ja 30–44-aastastega oli 65-aastaste ja eakamate seas enam neid, kes jäätmete kohta infot ei soovinud (kahes nooremas grupis 18–19%, 45–64-a seas 25% ning 65-a ja vanemate seas 33%).
- ✓ Võrreldes muudest rahvustest elanikega huvitusid eestlased sagedamini teabest jäätmete korrektse liigiti kogumise kohta (26% muudest rahvustest elanikest ja 35% eestlastest), samas kui infot jäätmejaamade asupaikade kohta huvitusid veidi sagedamini muudest rahvustest elanikud (vastavalt 31% ja 25%). Võrreldes madalama haridusega tallinlastega olid kõrgharidusega tallinlased jäätmete alasest teabest enam huvitatud, näiteks huvitusid nad sagedamini teabest kogumispunktide asupaikade ning kogumisaktsioonide kohta. Samuti pakkus neile sagedamini huvi, mis jäätmetest peale äraandmist saab. Viimati mainitud teema vastu tundsid sagedamini huvi ka majanduslikult hästi toime tulevad inimesed.

Teabe saamine korteriühistu vahendusel

Joonis 66. Kui tihti on Teie korteriühistu Teid viimase 12 kuu jooksul teavitanud linna jäätmehooldusest? Näiteks jaganud jäätmete liigiti kogumise infot või teavitanud linna korraldatud jäätmete üleandmise aktsioonidest.

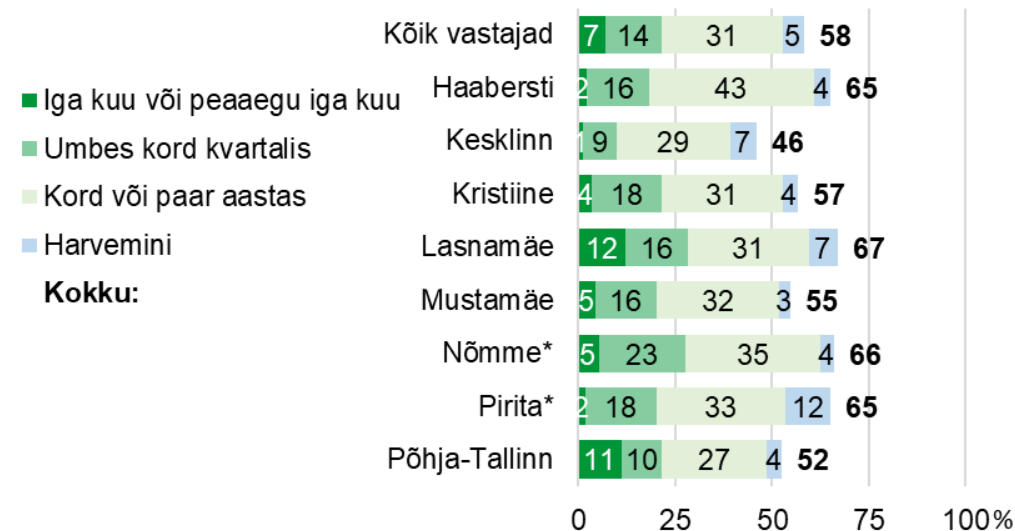
2024. aastal n=763, 2023. aastal n=667 ja 2021. aastal n=672 (vastajad, kelle eluase kuulub korteriühistusse)

- ✓ Neist tallinlastest, kelle eluase kuulub korteriühistusse (83% vastajatest), oli 58% saanud korteriühistult teavet linna jäätmemajanduse kohta, sealjuures 53% saanud seda infot ühistult vähemalt kord aastas. 2023. aastal oli nende vastajate osakaal, kes olid korteriühistult teavet saanud, pisut suurem (63%), kuid vähemalt kord aastas teavet saanute osakaal sarnane praegusele (54%).

Joonis 67. Kui tihti on Teie korteriühistu Teid viimase 12 kuu jooksul teavitanud linna jäätmehooldusest? Linnaosade võrdlus

n=763, vastajad, kelle eluase kuulub korteriühistusse

* Antud linnaosades oli valim järeldeste tegemiseks liiga väike (alla 40 vastaja)

- ✓ Linnaosade võrdluses oli korteriühistult linna jäätmemajanduse kohta teavet saanud elanike osakaal madalaim Kesklinnas (46%).

10. Kokkuvõte

Keskkonnahoidlikkus

- ✓ Tallinlastest valdav enamus (85%–90%) tunnetasid enda vastutust ja panustamise vajadust keskkonnaprobleemide ära hoidmisel ja leevendamisel ning **83% oli enda hinnangul oma käitumist muutnud, et panustada keskkonnaprobleemide ära hoidmisesse ja lahendamisse.**
- ✓ Vähenenud on nende tallinlaste osakaal, kelle arvates mõjutavad keskkonnaprobleemid lähemas tulevikus oluliselt nende igapäevaelu: 2023. aastal arvas nii 82% ja 2024. aastal 76% pealinlastest.
- ✓ Keskkonnahoidlikkust suurüritustel pidas valdav osa tallinlastest oluliseks, sealjuures kõige sagedamini peeti oluliseks üritustel jäätmete liigiti kogumist (93%) ning kohale tulemist ilma autota (81%).

Roheline pealinn

- ✓ Tallinlastest 81% hinnangul oli 2023. aasta jooksul Tallinna linnaruumi lisandunud rohelust ja haljastust ning **60% hinnangul on rohelust ja haljastust Tallinna linnaruumis praegu piisavalt.**
- ✓ Ligi kaks kolmandikku tallinlastest pooldas, et vähemalt pooli Tallinna haljasalaid ei niidetaks, sealjuures 7% arvates võiks lasta taimedel kasvada enamikel muruga aladel ning 58% arvates umbes pooltel aladel (lähtuvalt haljasala kasutusest).
- ✓ Tallinlastest valdav enamus (87%) oli teadlik, et Tallinn kandis 2023. aastal tiitlit „Euroopa Roheline Pealinn“. Rohelise pealinna tiitlist kuulnutest 69% pidas rohelise pealinna

aastat Tallinna linna ja elanike jaoks vajalikuks ning **60% arvates oli sellel Tallinna keskkonna ja linnaruumi arengule (ainult) positiivne mõju.** Kõige sagedamini nimetati sellise mõjuna haljastuse lisandumist linnaruumi ning teadlikkuse tõstmist. Küsitletutest 19% tõi välja ka negatiivset mõju (eelkõige nii positiivset kui negatiivset korruga) ning 17% arvas, et mõju pole olnud.

Jäätmete liigiti kogumine

- ✓ Jäätmetest kogusid tallinlased kodus liigiti kõige sagedamini pandipakendeid, paberit ja pappi ning ohtlikke jäätmeid. Alati tegi seda üle kolmveerandi (81–88%) nendest, kellel taolisi jäätmeid tekib. Klaaspakendeid kogus alati liigiti 76%, elektri- ja elektroonikajäätmeid 75%, aia- ja haljastujäätmeid 72%, toidujäätmeid 69%, kasutatud riideid 65%, ning plast- ja metallpakendeid ja joogikartongi 62% tallinlastest, kel vastavat liiki jäätmeid tekib. **Võrreldes 2023. aastaga on sagenenud aia- ja haljastujäätmete, toidujäätmete ning plast- ja metallpakendite/joogikartongi liigiti kogumine, kuid vähenenud elektri- ja elektroonikajäätmete liigiti kogumine.** Kõige levinumaks põhjuseks, miks kodus liigiti ei koguta, oli inimeste hinnangul see, et puuduvad vastavad mahutid või need on kaugel.
- ✓ Tallinlastest ligi kaks kolmandikku (64%) paneb (enda sõnul) avalikus ruumis viibides jäätmed alati just seda liiki jäätmete ettenähtud prügikastidesse, kuid **pea sama paljud (60%) leidsid, et selliseid prügikaste on avalikus ruumis ebapiisavalt.**

- ✓ Tööandja ruumides tööl käivatest inimestest enamiku (85%) sõnul kogutakse nende töökohas jäätmeid liigiti. **Kõige levinum oli töökohtades paberi ja papi liigiti kogumine.** Töökohal paneb (enda sõnul) ise jäätmeid alati liigiti prügikastidesse umbes kolmveerand (78%) tööl käivatest elanikest.

Jäätmete üleandmine ja ümbertöötlemine

- ✓ **Jäätmete kompostimisega tegeles 15% tallinlastest**, sh pea kolmveerand (71%) eramajades ja ridaelamutes ning 6% kortermajades elavatest inimestest. Võrreldes varasemaga pole need näitajad oluliselt muutunud. Peamisteks põhjusteks, miks jäätmeid koduhoovis ei kompostita, oli ruumipuudus ning tunnetatud vajaduse puudumine.
- ✓ **Kõige sagedamini kasutati pandimärgita pakendijäätmete liigiti üleandmiseks oma kortermaja juures asuvaid pakendimahuteid** (levinuim kortermajade elanike seas) ning **piirkonna avalikke kogumispunkte** (levinuim eramajade ning paaris- ja ridaelamute elanike seas). Võrreldes 2023. aastaga pole nende jäätmete äraandmise võimaluste kasutamises märkimisväärseid muutusi toimunud.
- ✓ **Ohtlike jäätmete liigiti üleandmiseks kasutati kõige sagedamini müügikohtades asuvaid patareide kogumiskaste.** Võrreldes 2023. aastaga on sagenenud ohtlike jäätmete üleandmine jäätmejaamadesse, müügikohtades asuvasse väikeelektronika kogumiskastidesse ning ohtlike jäätmete kogumispunktidesse, samuti vanade ravimite üleandmine apteeki.

- ✓ Tallinlastest 45 protsendil oli viimase kolme aasta jooksul jäänud üle mööblit, millest nad on soovinud vabaneda. **Kõige enam kasutatud võimalused ebavajalikust mööblist vabanemiseks olid selle müümine/ära andmine või jäätmejaama viimine (viimati mainitud võimaluse kasutamine on sagenenud).**
- ✓ Pealinlastest 30 protsendil oli viimase 3 aasta jooksul tekkinud Tallinnas remondi- ja ehitusjäätmeid. **Remondi- ja ehitusjäätmetest vabanemiseks kõige enam kasutatud võimalused olid nende viimine jäätmejaama (antud võimaluse kasutamine on sagenenud) või äraveo/konteineri tellimine jäätmevedajalt.**
- ✓ Tallinlastest 29 protsendil oli viimase 3 aasta jooksul jäänud üle autorehve, mida nad enam ei kasutanud. **Kõige levinumad viisid kasutuks muutunud rehvidest vabanemiseks olid nende viimine jäätmejaama (selle võimaluse kasutamine on sagenenud) või üle andmine rehvivahetusega tegelevale firmale.**

Korraldatud jäätmeveo teenus

- ✓ Korraldatud jäätmeveo teenusega oli valdav osa sellega kokku puutunud tallinlastest rahul, kuigi võrreldes varasemaga on rahulolu veidi vähenenud. Kõige vähem oldi korraldatud jäätmeveo osas rahul lisateenuste hindadega (rahul ei olnud 28%).
- ✓ **Kasvanud on nende tallinlaste osakaal, kes on vastu sellele, et segaolmejäätmete äraveo hind oleks kõrgem kui liigiti**

kogutud jäätmete äraveo hind: 2021. aastal oli selle vastu 32%, 2023. aastal 40% ja 2024. aastal 45% tallinlastest.

Jäätmejaamad

- ✓ **Jäätmejaamade teenuse kasutamine on tallinlaste seas veidi kasvanud:** 12 kuu jooksul jäätmejaamadesse jäätmeid üle andnud linlaste osakaal oli 2021. aastal 41%, 2023. aastal 43% ja 2024. aastal 47%.
- ✓ **Rahulolu Tallinna jäätmejaamade teenusega oli jätkuvalt kõrge** – pea kõigi jäätmejaamade puhul küündis teenuse erinevate aspektidega rahul olijate osakaal 90 protsendi ligi või kõrgemale. Võrreldes 2023. aastaga pole rahulolu Tallinna jäätmejaamade teenustega kuigivõrd muutunud.

Korduskasutus ja jäätmete vähendamine

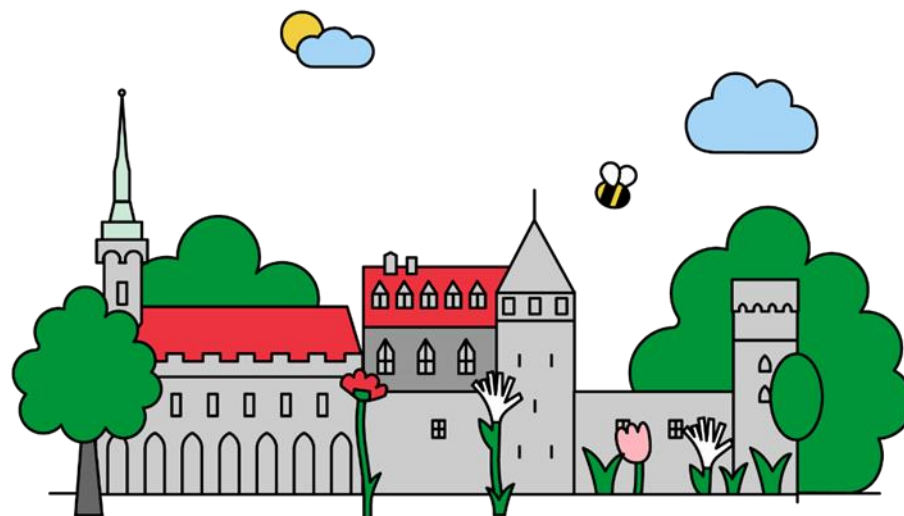
- ✓ Valdav enamus (86%) tallinlastest oli viimase 12 kuu jooksul müünud või andnud ära oma vanu asju teistele kasutamiseks ning enam kui pooled (56%) ostnud või saanud teistelt kasutatud asju. Enam kui kolmveerand (81%) pealinlastest oli parandanud katkiseid asju, et saaks neid pikemalt kasutada, umbes kaks kolmandikku (69%) oli vähendanud tarbimist ning umbes neljandik (26%) oli asju rentinud nende ostmise asemel. **Selgesuunalisi muutusi korduskasutusele ja tarbimise vähendamisele suunatud tegevustega tegelemises toimunud pole.**
- ✓ Kui 2023. aastal toodi tarbimise vähendamise peamise põhjusena kõige sagedamini esile rahalisi motiive, siis **2024.**

aastal põhjendati tarbimise vähendamist sagedamini soovimatusega omada nii palju asju.

- ✓ **Toiduraiskamist vähendada püüdvate tallinlaste osakaal on kasvanud:** 2021. aastal oli vastav näitaja 81%, 2023. aastal 79% ja 2024. aastal 86%. Levinuim võimalus, mida kasutati toiduraiskamise vähendamiseks, oli soodustusega toodete ostmine, mis lähenevad parim enne või kõlblik kuni kuupäevale (see tegevus on sagenenud).

Teave jäätmekäitluse kohta

- ✓ **Jäätmetega seonduvalt huvitas linlasi kõige enam teave kogumispunktide asupaikade, seadusandluse muudatuste (võrreldes 2023. aastaga on huvi selle teema vastu kasvanud) ning kogumisaktsioonide kohta.**
- ✓ Neist tallinlastest, kelle eluase kuulub korteriühistusse (83% vastajatest), olid enam kui pooled (58%) saanud linna jäätmemajanduse kohta korteriühistult teavet (2023. aastal oli vastav näitaja 63%).

Tellija: Tallinna Strateegiakeskus

Ankeedi koostamine ja kommentaarid raportile: Aire Trummal

Teostaja: Turu-uuringute AS

Uuringu juhtimine ja analüüs: Vaike Vainu

Raporti toimetamine: Hella Kaldaru

Ankeedi tõlge: Irina Strapatsjuk

Ankeedi programmeerimine ja andmetöötlus: Even Korberg

Valim/telefoniküsitluse haldamine: Angelina Oblikas, Kaia Jäppinen, Reijo Pohl

Avatud vastuste kodeerimine: Heli Aren

Pärnu mnt. 102, 11312 Tallinn

Tel: +(372) 585 29 700

turu-uuringute.eu

